

Projekt návrhu změn vybraných rozpočtových položek pro zlepšení hospodaření v HZS Zlínského kraje

Bc. Lenka Gajdůšková

Diplomová práce
2012

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav podnikové ekonomiky
akademický rok: 2011/2012

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Bc. Lenka GAJDŮŠKOVÁ
Osobní číslo: M10526
Studijní program: N 6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Podniková ekonomika

Téma práce: Projekt návrhu změn vybraných rozpočtových položek pro zlepšení hospodaření v HZS Zlínského kraje

Zásady pro vypracování:

Úvod/vsplex I. Teoretická část

- Provedte průzkum literárních zdrojů a zpracujte kritickou literární rešerši z oblasti státní správy a jejího hospodaření.

II. Praktická část

- Analyzujte současný stav hospodaření a přípravy na rok 2012.
- Zpracujte projekt návrhu změn vybraných rozpočtových položek s cílem zlepšit hospodaření v Hasičském záchranném sboru Zlínského kraje.
- Provedte zhodnocení navrhovaného projektového řešení.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

PEKOVÁ, J. Hospodaření a finance územní samosprávy. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. 375 s. ISBN 80-7261-086-4.
REKTOŘÍK, J. Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2002. 264 s. ISBN 80-86119-60-2.
REKTOŘÍK, J. Krizový management ve veřejné správě: Teorie a praxe. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2004. 249 s. ISBN 80-86119-83-1.
SCHIFFER, V. Vnitřní kontrolní systém: Významný nástroj ochrany majetku a hospodaření účetních jednotek. Praha: Aspi, 2009. 224 s. ISBN 978-80-7357-436-9.
SVOBODA, I. a K. SCHELLE Základy organizace veřejné správy. 1. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2006. 206 s. ISBN 80-239-8011-4.

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Zuzana Dohnalová, Ph.D.
Ústav ekonomie
Datum zadání diplomové práce: 26. března 2012
Termín odevzdání diplomové práce: 2. května 2012

Ve Zlíně dne 26. března 2012

prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

doc. Ing. Boris Popesko, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

- (1) Vysoká škola nevyjádřeně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.
- (2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlášení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.
- (3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

- (3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohou užít své dílo – diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem diplomovou práci zpracovala samostatně a použité informační zdroje jsem citovala;
- odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 27.4.2012

⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlídí k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tato diplomová práce se zabývá projektem návrhu změn vybraných rozpočtových položek se zaměřením na úspory v hospodaření.

Práce má dvě základní části. V teoretické části jsem se zaměřila na veřejnou ekonomii a veřejný sektor, veřejnou správu, rozpočet a na problematiku ochrany obyvatelstva. Praktická část obsahuje charakteristiku Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje, analýzu hospodaření včetně vývoje rozpočtu a strukturovaný rozhovor. Hlavní částí diplomové práce je zpracování projektu, ve kterém hledám vhodné úspory v hospodaření na vybraných rozpočtových položkách. V závěru praktické části jsem vypracovala časovou, nákladovou a rizikovou analýzu a výsledky návrhu řešení.

Klíčová slova: veřejný sektor, rozpočet, strukturovaný rozhovor, úsporná opatření, rozpočtové položky

ABSTRACT

This diploma thesis is concerned with a project proposing budget adjustments focused on economic savings.

The thesis is divided into two main parts. In the theoretical part I focused on public economics and public sector, public administration, budget and the issue of public security. The practical part includes a characteristic of the Zlin Fire Department, an analysis of its administration together with its budget development and a structured interview. The main point of the thesis is the creation of a project in which I am searching for appropriate budget savings on a particular budget items. In the conclusion I worked on a timing, expenditures and risk analysis and results of the proposed solution.

Key words: public sector, budget, structured interview, savings measures, budget items

Chtěla bych poděkovat vedoucí mé diplomové práce doc. Ing. Zuzaně Dohnalové, Ph.D., která mi vždy ochotně pomohla a poradila při zpracovávání této práce.

Dále bych ráda poděkovala Mgr. et Mgr. Petru Bobčíkovi, náměstkovi pro ekonomiku, který se mi vždy ochotně věnoval a se kterým jsem konzultovala veškeré informace a postupy, které se vztahují k organizaci.

Poděkování patří také paní Ing. Ivaně Šromové, ředitelce finančního odboru, která mi vysvětlila systém hospodaření a pomohla při vyhledávání konkrétních údajů vztahujících se k rozpočtu.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 VEŘEJNÁ EKONOMIE	12
1.1 VEŘEJNÁ EKONOMIE VE VAZBĚ NA DALŠÍ VĚDNÍ DISCIPLÍNY.....	12
1.2 VEŘEJNÝ SEKTOR	13
1.2.1 Příčiny vzniku a činnost veřejného sektoru	15
1.3 EFEKTIVNOST VEŘEJNÉHO SEKTORU	15
1.3.1 Faktory efektivity veřejného sektoru.....	16
2 VEŘEJNÁ SPRÁVA	17
2.1 ČLENĚNÍ VEŘEJNÉ SPRÁVY	17
2.1.1 Struktura veřejné správy	18
2.2 STÁTNÍ SPRÁVA A JEJÍ INSTITUCE	18
3 ROZPOČET	20
3.1 VÝHODY A NEVÝHODY ROZPOČETNICTVÍ.....	22
3.2 SKLADBA ROZPOČTOVÉ SOUSTAVY V ČR.....	23
3.3 STÁTNÍ ROZPOČET	23
3.3.1 Příjmy státního rozpočtu	24
3.3.2 Výdaje státního rozpočtu.....	25
3.3.3 Rozpočtová skladba v ČR	25
3.4 ROZPOČTY NEVÝDĚLEČNÉ ORGANIZACE V POROVNÁNÍ S ROZPOČTY ZISKOVÝCH ORGANIZACÍ	30
4 OCHRANA OBYVATELSTVA	32
4.1 INFORMOVÁNÍ A VAROVÁNÍ OBYVATELSTVA	32
4.2 POŽÁRNÍ OCHRANA	33
4.2.1 Správní úřady požární ochrany	34
4.2.2 Státní požární dozor	35
4.2.3 Jednotky požární ochrany	35
5 MARKETINGOVÝ VÝZKUM	37
5.1 DOTAZOVÁNÍ	37
5.2 ROZHOVOR.....	37
5.2.1 Strukturovaný rozhovor	38
6 ZHODNOCENÍ TEORETICKÉ ČÁSTI	39
II PRAKTICKÁ ČÁST	40
7 CHARAKTERISTIKA HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ZLÍNSKÉHO KRAJE	41
7.1 ZÁKONNÝ RÁMEC HZS ZLÍNSKÉHO KRAJE.....	42
7.2 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM.....	42
7.3 ČLENĚNÍ HZS ZLÍNSKÉHO KRAJE.....	43
8 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU HOSPODAŘENÍ A PŘÍPRAVY NA ROK 2012	44

8.1	DRUHOVÉ ČLENĚNÍ ROZPOČTOVÝCH POLOŽEK.....	44
8.2	JINÁ ČLENĚNÍ ROZPOČTOVÝCH POLOŽEK.....	48
8.2.1	Rozpočtové položky „mandatorní“ a ostatní.....	49
8.2.2	Rozpočtové položky dle příkazců	49
8.3	HOSPODAŘENÍ HZS ZLÍNSKÉHO KRAJE.....	50
8.4	ROZPOČET HZS ZLÍNSKÉHO KRAJE V LETECH 2009-2012.....	52
8.5	ÚSPORY STÁTNÍHO ROZPOČTU V R. 2011.....	56
8.5.1	Negativní dopad případných úspor v dalších letech	60
8.6	MARKETINGOVÝ VÝZKUM.....	61
8.6.1	Metodologie	61
8.6.2	Vyhodnocení strukturovaného rozhovoru.....	62
8.6.3	Shrnutí výsledků šetření.....	68
9	PROJEKT NÁVRHU ZMĚN VYBRANÝCH ROZPOČTOVÝCH POLOŽEK S CÍLEM ZLEPŠIT HOSPODAŘENÍ V HZS ZLÍNSKÉHO KRAJE	69
9.1.1	Ochranné pracovní pomůcky	70
9.1.2	Tuzemské a zahraniční pracovní cesty.....	74
9.1.3	Výstrojný materiál.....	76
9.1.4	Stavební a ubytovací materiál	81
9.1.5	Knihy, učební pomůcky a tisk.....	84
9.2	ČASOVÁ, NÁKLADOVÁ A RIZIKOVÁ ANALÝZA	87
9.3	VÝSLEDKY NÁVRHU ŘEŠENÍ	89
	ZÁVĚR	91
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	93
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	96
	SEZNAM OBRÁZKŮ	98
	SEZNAM TABULEK.....	99
	SEZNAM PŘÍLOH.....	101

ÚVOD

Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje je součástí integrovaného záchranného systému České republiky, který koordinuje spolupráci hasičů, zdravotníků, policie a dalších složek nutných pro řešení mimořádných událostí jako jsou havárie, dopravní nehody, požáry, atd. V posledních letech došlo ke změnám výše schvalovaného rozpočtu, a to se promítlo do HZS ČR. Úsporná opatření proběhla v prozatím největší míře v loňském roce, ale do budoucna je předpoklad dalšího pokračování v těchto úsporách v rámci hospodaření. Proto jsem se rozhodla zaměřit na tuto sféru a najít vhodná opatření, která povedou k úsporám v hospodaření u HZS Zlínského kraje. Zároveň ale nesmí být ohrožena akceschopnost sboru, která je pro životy, zdraví a majetek obyvatel tak důležitá.

Jsem členkou dobrovolných hasičů v naší obci a často se na nejrůznějších přehlídkách či soutěžích setkávám s profesionálními hasiči, kteří denně nasazují své životy. Jejich činnost mě zajímá a myslím si, že návrhy vedoucí při případných dalších nutných úsporách k zachování co nejefektivnějšího systému jsou základem spokojenosti zaměstnanců.

Cílem této diplomové práce je tedy provést projekt návrhu změn vybraných rozpočtových položek vedoucí k úsporám v hospodaření, přičemž tyto změny nesmí ohrozit plnění požadovaných úkolů organizace.

Teoretická část diplomové práce bude zaměřena v první kapitole na veřejnou ekonomii, a veřejný sektor, ve druhé kapitole se budu věnovat veřejné správě, jejímu členění a struktuře. Třetí kapitola bude již orientována na rozpočet, rozpočtovou skladbu, státní rozpočet se specifikací na příjmy a výdaje, a také budu porovnávat rozpočet nevýdělečné organizace s rozpočtem ziskových firem. V závěru teoretické části budu věnovat pozornost i ochraně obyvatelstva a marketingovému šetření.

V praktické části diplomové práce charakterizuji HZS Zlínského kraje, poté bude popsán systém hospodaření včetně výrazných úsporných opatření uskutečněných v roce 2011 a provedu také strukturovaný rozhovor pro zjištění nejvhodnějších rozpočtových položek, u nichž lze provést ještě další úspory. Stěžejní část diplomové práce bude věnována zpracování projektu, ve kterém budu hledat na jednotlivých rozpočtových položkách vhodné úspory v hospodaření.

Závěrem zhodnotím projekt v časové, nákladové a rizikové analýze a vyhodnotím navržené řešení.

I. TEORETICKÁ ČÁST

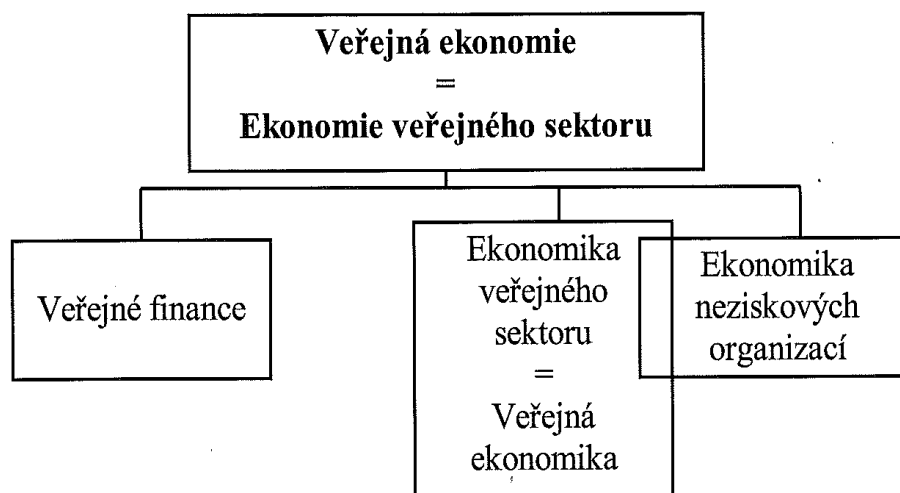
1 VEŘEJNÁ EKONOMIE

Ekonomie zkoumá, jak společnost využívá vzácné zdroje k výrobě užitečných komodit a jak je rozděluje mezi spotřebitele. Důležitá je přitom vzácnost a efektivnost v rozdělování. Vzácnost představuje situaci, kdy je množství vyrobených statků omezeno vzhledem k množství, které by lidé chtěli. Efektivnost je označována jako nejvýhodnější možné využití společenských zdrojů, při kterém jsou uspokojovány lidské potřeby. (Samuelson, 2007, s. 4)

Veřejná ekonomie je charakterizována jako vědní disciplína, která zkoumá příčiny existence, strukturu, principy fungování a efektivnost neziskového sektoru, což je ta část národního hospodářství, která má neziskový charakter a ve které nepůsobí zákonitosti trhu. Zkoumá tedy nejenom netržní alokační pravidla a procesy, ale zkoumá i jaká alokační pravidla by měla být srovnávána a s jakými tržními strukturami. (Tetřevová, 2008, s. 12)

1.1 Veřejná ekonomie ve vazbě na další vědní disciplíny

Veřejná ekonomie poskytuje dle autorky Tetřevové (2008) teoretický podklad pro aplikované vědní disciplíny. Především jde o ekonomiku veřejného sektoru a ekonomiku neziskových organizací. Jak znáčí obrázek, mezi předmětem zkoumání ekonomiky veřejného sektoru a ekonomiky neziskových organizací můžeme najít kontaktní plochy. K aplikovaným disciplínám se dále řadí i veřejné finance, které se postupem času z veřejné ekonomie vyčlenily a reprezentují samostatnou vědní disciplínu. Vzájemné vazby jsou zřejmé z následujícího obrázku.

Obrázek 1: Vztah disciplín veřejné ekonomie (Tetřevová, 2008, s. 13)

1.2 Veřejný sektor

Veřejný sektor je významnou součástí národního hospodářství. Sektor veřejný a sektor soukromý je charakteristickou symbiózou, vzájemně výhodným soužitím v tzv. smíšené ekonomice. Oba sektory, veřejný (neziskový) i soukromý (ziskový) se vzájemně doplňují a podmiňují. Selhání soukromého sektoru vede k rozvoji veřejného sektoru. (Peková, 2008, s. 29)

Jinými slovy, dle Lajtkeповé (2007) můžeme veřejný sektor definovat jako tu část ekonomiky, která:

- zabezpečuje veřejné statky pro obyvatelstvo mimo trh na neziskovém principu;
- o množství a kvalitě produkce není rozhodováno na trhu, ale veřejnou volbou;
- je financována veřejnými financemi, tzn. z prostředků rozpočtové soustavy;
- je řízena veřejnou správou;
- podléhá veřejné kontrole občanů.

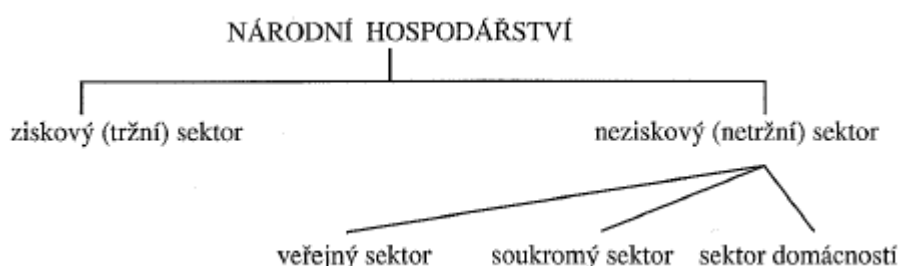
Bailey (2004) píše, že veřejný sektor nevyhnutelně roste rychleji než ekonomika jako celek. Proto je jistě vhodné uvést alespoň jeho charakteristické znaky.

Pro veřejný sektor byly také určeny jeho základní znaky, pro které je charakteristický a které uvádí Tetřevová (2008):

- prezentuje **sektor netržní**, kdy produkce tohoto sektoru není poskytována na trhu za ceny vzniklé střetem nabídky a poptávky, ale jsou zde použity jiné mechanismy. Cena statku je buďto nulová, nebo je určena v modifikované podobě (ve formě uživatelského poplatku). O ceně vlastně rozhodují všichni voliči ve volbách, tím, jaké zástupce si zvolí, proto jsou hlasy peněžní nahrazeny hlasy voličů, tedy obyvatel;
- jedná se o **sektor neziskový**, přičemž primárním kritériem při hodnocení úspěšnosti a při rozhodování není zisk, ale dosažení maximálního užitku plynoucího z co nej-kvalitnějšího zabezpečení požadovaného množství výrobků či služeb;
- jde o sektor financovaný z **veřejných financí**, tzn. z jednotlivých typů veřejných rozpočtů (státní, územní, atd.). Příjmy rozpočtů jsou tvořeny hlavně z daní a na principu nenávratnosti a nedobrovolnosti;
- sektor je zřízený a spravovaný **veřejnou správou** tvořenou státní správou a samosprávou na úrovni krajů a obcí;

- o ve veřejném sektoru se rozhoduje **veřejnou volbou**, která může mít charakter přímé či zastupitelské demokracie, ať už ve formě většinového nebo poměrného zastoupení;
- o veřejný sektor podléhá **veřejné kontrole**, kdy má veřejnost nejenom právo, ale i povinnost přímo nebo prostřednictvím zástupců kontrolovat veřejnou volbu a její důsledky.

Rektořík (2007) člení dle principu financování národního hospodářství následovně (obr. 2):

Obrázek 2: Členění národního hospodářství dle principu financování (Rektořík, 2007, s. 13)

Tržní (ziskový) sektor je částí národního hospodářství, která je financována z prostředků získaných subjekty ziskového sektoru z prodeje statků, které produkuje či distribuují, za tržní cenu, která se vytváří na základě vztahu nabídky a poptávky. Cílovou funkcí v tomto případě je logicky zisk.

Netržní (neziskový) sektor je tou částí národního hospodářství, ve které subjekty v ní fungující a produkuje statky získávají prostředky pro svoji činnost pomocí přerozdělovacích procesů. Cílovou funkcí zde není zisk, ale dosažení užitku, který má většinou podobu veřejné služby. V této skutečnosti spočívá základní ekonomické specifické neziskových organizací.

Neziskový veřejný sektor je částí neziskového sektoru, která je financována z veřejných financí, řízena a spravována veřejnou správou, rozhoduje se v ní veřejnou volbou a podléhá veřejné kontrole. Cílová funkce je dosahována poskytováním veřejné služby.

Neziskový soukromý sektor je tou částí národního hospodářství, jejíž funkcí je také přímý užitek. Financována je ze soukromých financí, tj. z financí soukromých fyzických a právnických osob, které se rozhodly vložit své prostředky do předem vymezené produkce nebo distribuce statků, aniž by očekávaly zisk.

Sektor domácností má významnou roli při svém začlenění do koloběhu finančních toků a vstupem na trh produktu, faktorů a kapitálu. Především má význam pro formování občanské společnosti.

1.2.1 Příčiny vzniku a činnost veřejného sektoru

Příčiny vzniku veřejného sektoru doporučuje autor Ochrana (2001) hledat jak v oblasti ekonomické v souvislosti s veřejným vlastnictvím, tak také ve sféře sociální, politické či duchovní (veřejný zájem, garance a ochrana společných hodnot). Z ekonomického hlediska je totiž vznik veřejného sektoru spojen se smíšenou ekonomikou, která vzniká jako důsledek přirozené absence trhu v některých sférách ekonomického života.

Činnost veřejného sektoru ovlivňuje hospodářská politika, která má charakter veřejné politiky, přičemž činnost jednotlivých resortů veřejného sektoru ovlivňují jednotlivé dílčí politiky (bezpečnostní politika, školská, zdravotní, apod.). Mezi základní ekonomicko-sociální funkce veřejného sektoru se řadí zajištění potřebných veřejných statků, zabezpečení tzv. hraničních statků (tj. ekonomické statky, které jsou na hranici mezi soukromými a veřejnými statky), pomoc při vytvoření podmínek pro fungování soukromého sektoru a zajištění produkce soukromých statků tehdy, pokud tržní sektor selhává, podpora ekonomického růstu (růst zaměstnanosti, podmínky pro zkvalitnění lidského života) a dosažení větší spravedlnosti v rozdělování při využívání statků, např. v rámci sociálních služeb. (Peková, 2008, s. 31)

1.3 Efektivnost veřejného sektoru

Jak uvádí Peková (2008) veřejný sektor by měl vést k dosažení vyšší efektivnosti. Obecně řečeno efektivnost ztvárňuje absenci plýtvání. Jedná se o stav, kdy z dostupných zdrojů je získáno maximální množství statků a maximální užitek vedoucí k uspokojení potřeb a přání lidí. Jde tedy o stav, při kterém se ekonomika nachází na hranici produkčních možností.

Hospodárnost neboli úspornost sleduje, s jakými vstupy je možné dosáhnout sledovaného cíle a snahou je minimalizovat objem vstupů a cenu, jde tedy o hospodárnost na vstupu. Produktivita či celková efektivnost pozoruje výstup na jednotku vstupu, přičemž úsilím je maximalizovat výstup z daného množství vstupů nebo minimalizovat vstupy na požadované výstupy. Účinnost nebo také užitečnost vypovídá o tom, jestli jsou výstupy žádoucí a vyjadřuje schopnost naplnit stanovený cíl, v tomto případě jde o užitečnost na výstupu. (Tetřevová, 2008, s. 163)

Nicméně ve veřejném sektoru existuje na druhou stranu také problém v dosažení efektivity při vynakládání finančních zdrojů rozpočtové soustavy, které pochází hlavně z daní na financování potřeb veřejného sektoru. Tendence k neefektivnosti je hlavním projevem jeho selhání i selhání veřejné vlády a veřejné správy, která řídí a organizuje činnosti ve veřejném sektoru. (Peková, 2008, s. 38)

1.3.1 Faktory efektivity veřejného sektoru

Za základní faktory efektivity veřejného sektoru považuje Tetřevová (2008) rozsah a strukturu veřejného sektoru, vnější faktory efektivity veřejného sektoru a vnitřní faktory efektivity veřejného sektoru. Rozsah je daný podílem veřejných výdajů na hrubém domácím produktu, struktura veřejného sektoru je dána rozsahem jednotlivých bloků a odvětví veřejného sektoru.

Vnější faktory působí na veřejný sektor z okolí a instituce veřejného sektoru je nemohou ovlivnit. Mezi vnější faktory efektivity veřejného sektoru se pokládá politické uspořádání společnosti (a s tím související působení veřejné volby a veřejné kontroly při rozhodování o struktuře a financování veřejného sektoru), fungování tržního sektoru (plátce daní řídí výši vyprodukovaných daňových výnosů financování veřejných služeb), konkurenční prostředí uvnitř veřejného sektoru (mělo by být vytvářeno veřejnou správou, která veřejný sektor řídí) a financování veřejného sektoru podle jeho výkonů a užitků (základem při rozhodování o financování veřejného sektoru je řetězec náklad – výkon – kvalita výkonu – užitek). Vnitřní faktory naopak může ovlivnit samotný veřejný sektor. Do této skupiny faktorů efektivity veřejného sektoru se řadí věda a technika (využívá poznatky z ekonomie, managementu, marketingu, informačních systémů, statistiky, atd.), struktura činností jednotlivých odvětví, dělba práce (uvnitř organizace, mezi institucemi, mezi odvětvími a mezinárodní dělba práce, kvalifikace pracovníků, iniciativa pracovníků a systém řízení jako klíčový faktor, protože významně ovlivňuje intenzitu využívání ostatních vnitřních faktorů efektivity. (Rektořík, 2002, s. 27)

2 VEŘEJNÁ SPRÁVA

Státní správa je dle autora Káni (2001) definovaná jako veřejná správa uskutečňovaná státem. Státní správa je nezastupitelnou součástí veřejné správy. V tomto smyslu je též státní správa základem veřejné správy. Je odvozována od postavení a poslání státu a realizace státní moci.

Veřejná správa je dle Pekové (2008) charakterizována jako:

- souhrn záměrných činností, kterými se zabezpečují úkoly ve veřejném zájmu, na úrovni státu i územní samosprávy. Ve funkčním pojetí se konkrétně jedná o spravování, službu, organizování, rozhodování a dozor v mezích zákona. Aby mohla veřejná správa zajišťovat různé činnosti, musí být zabezpečena také její odpovídající organizace,
- souhrn institucí, přičemž výkon veřejné správy provádí k tomu zřízené orgány a instituce, kterým musí být vymezeny jejich kompetence a rozhodovací pravomoc, aby míra rozhodování byla kontrolovatelná. Organizační uspořádání veřejné správy a zásady její činnosti jsou v demokratických státech zakotveny ústavou a zákony. Veřejná správa představuje souhrn různých výkonných orgánů státu a rozhodující postavení má zpravidla státní správa, protože je hlavním realizátorem politiky státu,
- z právního hlediska je veřejná správa vykonavatelem zákonů a má velmi úzký vztah na správní právo. Toto hledisko bývá označováno jako legalistické. Úkoly a povinnosti veřejné správy vyplývají z právního statutu. Státní moc realizovaná prostřednictvím mocenských institucí je legalizována právním řádem.

Funkci veřejné správy vykonávají orgány veřejné správy. Pokud má být subjekt orgánem veřejného práva, musí splňovat podmínky jako existenci pravomoci, existenci působnosti, existenci organizační samostatnosti a poslední podmínkou je fakt, že v povaze činnosti subjektu musí jít o veřejnou správu. (Svoboda, 2006, s. 45)

2.1 Členění veřejné správy

Jak uvádí Svoboda (2006), lze veřejnou správu rozdělit:

- na státní správu;
- a samosprávu.

V čele státní správy stojí vláda, která je odpovědná parlamentu. Státní správa vykonává činnost veřejné správy, má totiž vyjadřovat zájmy celospolečenské, které se projeví na úrovni celého státu. Samospráva nemusí vždy vykonávat funkci veřejné správy (příkladem může být organizace činnosti, která vede k uspokojení místních potřeb jinak než výkonem veřejné správy). Samospráva koná svoji činnost na základě zákona a v této oblasti tedy není podřízena státní správě. (Svoboda, 2006, s. 48)

2.1.1 Struktura veřejné správy

Ze správního pohledu se území ČR dělí dle zákona č. 36/1960 Sb., o územním členění státu ve znění pozdějších předpisů:

- na obce, ve kterých působí obecní úřad vybavený různou měrou působnosti (kupř. stavební úřady, matriční úřady);
- na okresy, v nichž neexistuje jeden obecní orgán, nýbrž řada zvláštních orgánů (např. úřady práce, aj.);
- na Prahu a sedm státně-právních krajů (konkrétně Středočeský, Jihočeský, Západočeský, Severočeský, Východočeský, Jihomoravský, Severomoravský). V těchto celcích působí zvláštní státní orgány – soudy, státní zastupitelství, atd.

Autor Svoboda (2006) dále uvádí, že existuje také pohled samosprávní, podle kterého se ČR člení na obce – základní územní samosprávné celky, a Vyšší územně samosprávné celky, mezi které patří Praha a 13 samosprávných krajů (Středočeský, Jihočeský, Plzeňský, Karlovarský, Ústecký, Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Vysočina, Jihomoravský, Zlínský, Olomoucký a Moravskoslezský).

Organizace veřejné správy má především zabezpečovat plnění jejích úkolů, tím pádem organizace veřejné správy výrazně ovlivňuje její řádné fungování. (Horzinková, 2008, s. 19)

2.2 Státní správa a její instituce

Parlament je zákonodárným orgánem v demokratických státech a vytváří svojí zákonodárnou činností zákonný rámec pro postavení, působnost, činnost a hospodaření státní správy a územní samosprávy. Pro státní správu je typická jak výkonná činnost, tak moc nařizovací. Stát totiž deleguje správu na jiné subjekty, tzn. na ústřední vládu, na ministerstva a ostatní ústřední orgány státní správy a další správní úřady. (Peková, 2008, s. 102)

Rozlišujeme vnitřní a vnější činnost systému státní správy. Vnitřní činnost zabezpečuje žádoucí a racionální fungování státní správy jako relativně uzavřeného systému. Naopak vnější činnost je spíše orientována na realizaci procesů, které se dotýkají adresátů státní správy. Adresáty jsou pak občané jako fyzické osoby a jako nejrůznější právnické osoby. (Erneker, 2011, s. 49)

Na státní úrovni existují dle Pekové (2008) v ČR tyto základní instituce:

- parlament, který je v České republice dvoukomorový – tvoří ho Poslanecká sněmovna a Senát. Parlament je ústavodárným orgánem – uznává a mění ústavu, uznává a mění zákony, schvaluje mezinárodní smlouvy, ustavuje některé státní orgány a dohlíží na jejich činnost;
- prezident republiky, jehož důležitá pravomoc je především vyhlašovat volby do parlamentu a orgánů územní samosprávy, vetovat zákony, odvolávat členy vlády, apod., postavení a pravomoci prezidenta jsou dány ústavou;
- vláda, která je hlavní ústavní orgán výkonné a politické moci a má specifické postavení ve státní správě. Je autoritou vykonávající politickou moc. Vláda také tvoří vnitřní a zahraniční politiku státu;
- ústřední orgány státní správy jako ministerstva, ostatní ústřední orgány, orgány státní správy s celostátní působností a další dekoncentrované orgány státní správy.

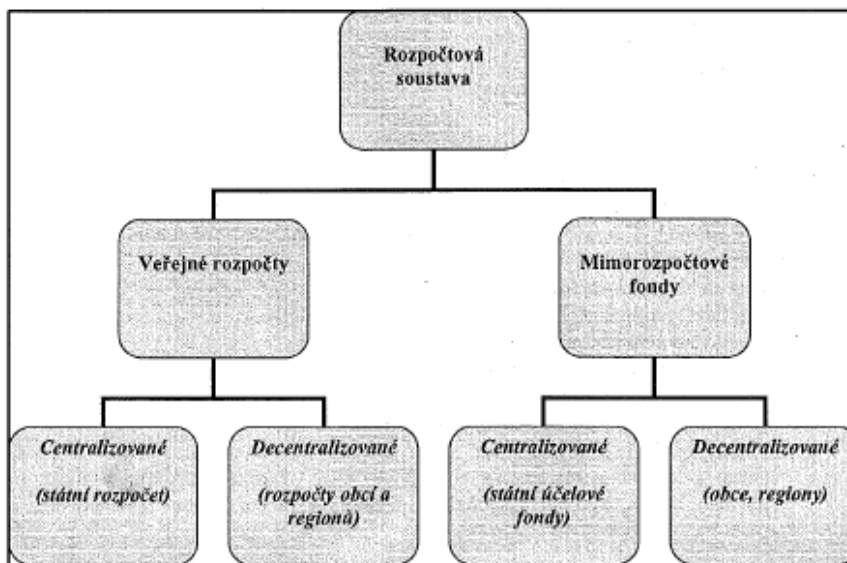
3 ROZPOČET

Rozpočetnictví je celistvým komplexním vnitropodnikovým finančním plánem, který je rozpracovaný ve shodě s naplánovaným hmotným tokem, navazuje na pravomoc, odpovědnost a náležitou dělbu práce jednotlivých útvarů v souladu s organizačním řádem účetní jednotky. Zahnuje všechny předvídatelné ekonomické účinky, které vyplývají z existujících vnitropodnikových činností. Je totiž nutné, aby byly do rozpočtu zahrnuty všechny podnikové i vnitropodnikové činnosti. (Schiffer, 2009, s. 168)

Autor Denhardt (2009) na straně 239 konkrétně píše: *„Although the overall pattern of spending represented in a government budget has an important effect on the economy, individual entries in the budget represent important choices with respect to public policies of all types. The budget is, essentially, a measure of support (or lack of support) for specific programs. For this reason, discussions of budgetary priorities are of special importance to political leaders, government, officials at all levels, and representatives of various interests in society.“*

Volně přeloženo je rozpočet v podstatě jakási podpora konkrétních programů. Proto bychom tedy měli diskutovat o prioritách rozpočtu, a výsledky této diskuze budou následně přínosem pro předsedy politických stran, vládu, úřady na nejrůznějších úrovních, protože představují zájmy celé naší společnosti.

Aby mohl být definován veřejný rozpočet, nejprve budou obecně charakterizovány veřejné finance. Veřejné finance jsou peněžní vztahy, které vznikají ve spojitosti s tvorbou, rozdělováním a užitím peněžních fondů sloučených s činnostmi veřejných institucí. Podstatnou charakteristikou těchto vztahů je to, že vždy jedním ze subjektů je stát (město, obec). Veřejný rozpočet je poté charakterizován jako obecné označení rozpočtu bez ohledu na to, na jaké vládní úrovni se sestavuje. Pro každou úroveň je ale veřejný rozpočet nástrojem zabezpečení jejích cílů a úkolů. Z toho vyplývá, že jde vždy o soustavu rozpočtů. Obrázek č. 3 ukazuje, že je sestavován státní rozpočet, rozpočty regionů (v ČR krajů), rozpočty obcí a měst a další veřejné rozpočty (např. rozpočty dobrovolných svazků obcí). (Lajtkepová, 2007, s. 15)

Obrázek 3: Rozpočtová soustava (Lajtkepová, 2007, s. 17)

Lajtkepová (2007) také uvádí, že veřejné rozpočty se sestavují na rozpočtové období, které je totožné pro celou rozpočtovou soustavu. Pro většinu zemí je rozpočtovým obdobím jeden kalendářní rok. Kromě veřejných rozpočtů se v mnoha zemích sestavují střednědobé, nebo i dlouhodobé rozpočtové výhledy. V České republice je podle zákona č. 218/200 Sb., o rozpočtových pravidlech, sestavován střednědobý výhled pro státní rozpočet na dva roky bezprostředně následující po roce, pro který je schvalován státní rozpočet. Tento výhled obsahuje očekávané příjmy a výdaje státního rozpočtu i státních fondů v jednotlivých letech, a také předpoklady a záměry, na jejichž základě se tyto příjmy a výdaje očekávají a plánují.

Rozpočtovou soustavu tvoří jednotlivé články rozpočtové soustavy. Samotná rozpočtová soustava v knize Opletalové (2007) je tedy charakterizována jako:

- soustava peněžních fondů, přičemž nejdůležitější jsou veřejné rozpočty;
- soustava rozpočtových vztahů uvnitř rozpočtové soustavy;
- soustava orgánů a institucí (tj. státu, veřejnoprávní neziskové organizace).

Soustava peněžních fondů obsahuje soustavu veřejných rozpočtů (zahrnující státní rozpočet a decentralizované rozpočty), soustavu mimorozpočtových fondů (státní mimorozpočtové fondy, fond sociálního zabezpečení, atd.) a rozpočty veřejnoprávních neziskových organizací (např. rozpočty příspěvkových organizací, které jsou zřizovány státem). (Opletalová, 2007, s. 25)

3.1 Výhody a nevýhody rozpočetnictví

Firmě i jejím zaměstnancům přináší rozpočetnictví mnoho výhod. K těm nejdůležitějším se řadí (Maitland, 1998):

- rozpočet je plánovitý (vede jednotlivce i firmu k tomu, aby nepodceňovali plánování, zvažili všechny možnosti vývoje, odhadli výdaje, určili přibližné budoucí výnosy, atd.);
- rozpočtový proces má koordinující účinek (je sladěna práce zaměstnanců, oddělení a celého podniku seskupením navržených rozpočtů a přenesením jejich obsahu do hlavního rozpočtu);
- rozpočetnictví tvoří rámec fungování firmy (rozpočetnictví vytváří ucelený systém, ve kterém jsou manažeři odpovědní za finanční úspěch či neúspěch svého oddělení);
- rozpočet je motivující (motivuje zaměstnance k maximálním výkonům např. dosažením stanovených cílů, označením zaměstnance za úspěšného, odměnou);
- rozpočtový proces umožňuje kontrolní mechanismus.

Na druhou stranu je potřeba zohlednit při posuzování rozpočetnictví i nevýhody, které se podnik následně snaží minimalizovat nebo odstranit. Maitland (1998) píše, že rozpočetnictví může v zásadě:

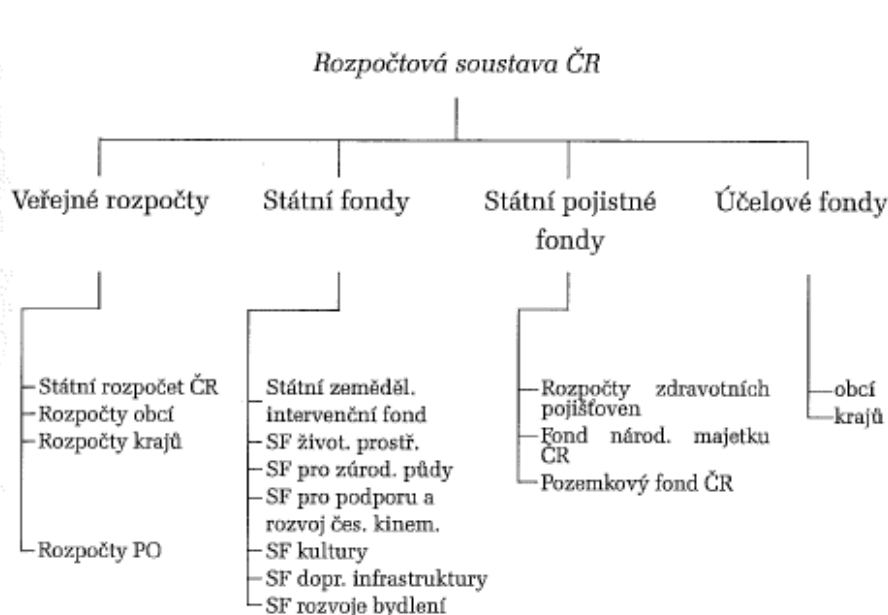
- zvýšit nároky na administrativu (před stanovením rozpočtů, při sestavování a při sledování rozpočtů);
- být zdlouhavé (vyžaduje spoustu času);
- být nepružné (často je dosažení příjmů a udržení nákladů v předem určených mezích nepružné, rozpočet se mění podle vzniklé situace a měl by se přizpůsobit skutečnosti);
- střetnout se s nesouhlasem (především pracovníků na úrovni podnikových úseků a oddělení, je ale možné nesouhlas snížit, pokud se každý pracovník účastní rané fáze sestavování rozpočtu);
- fungovat pomalu (trvá přibližně rok až dva roky, než je vytvořen spolehlivý a efektivní rozpočtový systém – z počátku se podstatně mění rozpočty z důvodu nedostatku zkušeností a kvůli špatným odhadům).

3.2 Skladba rozpočtové soustavy v ČR

Opletalová (2007) také upřesňuje skladbu rozpočtové soustavy v ČR, která zahrnuje tyto veřejné rozpočty:

- státní rozpočet;
- rozpočty krajů, měst a obcí, rozpočty dobrovolných svazků obcí;
- rozpočty příspěvkových organizací;
- mimorozpočtové fondy (státní fondy – např. fond Kultury, mimorozpočtové fondy měst, obcí a krajů).

Rozpočtovou soustavu v ČR také zobrazuje následující obrázek č. 4:

Obrázek 4: Rozpočtová soustava v ČR (Opletalová, 2007, s. 29)

3.3 Státní rozpočet

Státní rozpočet je nejpodstatnějším veřejným rozpočtem, protože zahrnuje největší část příjmů rozpočtové soustavy a podílí se proto nejvíce na přerozdělování významné části hrubého domácího produktu přes rozpočtovou soustavu. Také je to nejdůležitější finanční nástroj, který využívá vláda k hospodaření a financování státních netržních činností, a současně je i nástrojem stabilizační politiky státu. Podílí se asi 80 % na příjmech a výdajích celé rozpočtové soustavy. Veškeré příjmy a výdaje státního rozpočtu se realizují na jednom běžném účtu v účtovacím (clearingovém) centru centrální banky (v ČR tedy u České ná-

rovní banky). Konkrétně jde o clearingový účet tzv. státní pokladny. (Opletalová, 2007, s. 31)

Státní pokladna má za úkol zprostředkovávat pohyb peněz mezi bankami a státním rozpočtem na základě platebního příkazu. Státní pokladny řídí rozpočtovou likviditu, to znamená, že zajišťují, aby každý den byl dostatek finančních prostředků k provedení výdajových transakcí státního rozpočtu. Státní pokladna mimo jiné může volné peněžní prostředky efektivně krátkodobě investovat na peněžním trhu, např. do cenných papírů ČNB. Tyto operace ale nesmí nijak narušit hospodaření jednotlivých subjektů v rozpočtové soustavě a musí být vypořádány do konce rozpočtového období. (Peková, 2005, s. 160)

Peková v knize *Veřejná správa a finance veřejného sektoru* (2008) uvádí také charakteristiky státního rozpočtu. Státní rozpočet tedy je dle autorky:

- a) centralizovaný peněžní fond;
- b) nejdůležitější bilance státu, zde je důležité rozpočtové saldo, tj. do jaké míry příjmy kryjí výdaje;
- c) finanční plán, při sestavování návrhu státního rozpočtu závisí na kvalitě informací a podkladů, protože je poté určováno, do jaké míry se státní rozpočet jako finanční plán podaří splnit;
- d) významný nástroj rozpočtové politiky a významný nástroj stabilizační fiskální politiky státu. Tento pohled je důsledkem stabilizační funkce veřejných financí, a dále je nástrojem ovlivňování ekonomiky a řízení.

3.3.1 Příjmy státního rozpočtu

Nejvýznamnější skupinou příjmů státního rozpočtu jsou běžné příjmy, především daňové příjmy. Výlučným příjmem jsou některé druhy majetkových a spotřebních daní a cla. Další skupinou příjmů státního rozpočtu jsou nedaňové příjmy, které mohou mít charakter pravidelně se opakujících a pravidelně se neopakujících příjmů (běžných i kapitálových). Běžné nedaňové příjmy jsou např. užitelské poplatky za služby zabezpečované neziskovými organizacemi, které zřizuje stát, příjmy z pronájmu státního majetku. Ke kapitálovým příjmům se řadí příjmy z prodeje státního majetku, příjmy z finančního investování, atd. (Opletalová, 2007, s. 32)

Lajtkepová (2007) zahrnuje mezi příjmy státního rozpočtu:

- výnosy daní;

- pojistné na sociální zabezpečení;
- výnosy z podílu na clech, který je nechán členským státům EU;
- odvody příspěvkových organizací a příjmy z činnosti organizačních složek státu;
- odvod zbývajícího zisku ČNB;
- sankce za porušení rozpočtové kázně;
- správní a soudní poplatky;
- úhrady spojené s realizací státních záruk;
- příjmy z prodeje a pronájmu majetku ČR, se kterým hospodaří organizační složky státu, příjmy z prodeje nemovitého majetku ČR, se který hospodaří příspěvkové organizace;
- a jiné.

3.3.2 Výdaje státního rozpočtu

Výdaje státního rozpočtu tvoří běžné výdaje, které tvoří rozhodující část výdajů. Nejvýznamnější skupinou jsou zde transfery. Jak píše Lajtkepová (2007), kapitálové výdaje jsou poměrně malé a vynakládají se hlavně koncem roku. Výdaje státního rozpočtu tedy konkrétně tvoří:

- výdaje na činnost organizačních služek státu a příspěvky na provoz a dotace pro financování příspěvkových organizací;
- výdaje na dávky důchodového pojištění, nemocenského pojištění, dávky státní sociální podpory, výdaje na podporu v nezaměstnanosti, podporu při rekvalifikaci, aj.;
- dotace a návratné finanční výpomoci územním samosprávným celkům;
- dotace a návratné finanční výpomoci právnickým a fyzickým osobám na podnikatelskou činnost;
- další dotace (politickým stranám, občanským sdružením, nadacím, dobrovolným svazkům obcí, atd.);
- výdaje na realizaci státních záruk.

3.3.3 Rozpočtová skladba v ČR

Skladba rozpočtu je přesně uvedena v knize autora Kinšta (2009). Základním členěním je druhové třídění složené ze sedmi hlavních tříd:

1. daňové příjmy

Daňové příjmy se na příslušnou položku zaznamenávají včetně příslušenství, pokud příslušenství není vykazováno odděleně. Názvy jednotlivých položek jsou zpravidla shodné s názvem daně stanovené zvláštním zákonem. K daňovým příjmům (jedná se o třídu 1) se dle Kinšta (2009) konkrétně řadí:

- daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů;

Hlavními složkami těchto příjmů jsou daně z příjmů fyzických osob a daně z příjmů právnických osob.

- daně ze zboží a služeb v tuzemsku;

Významnými položkami jsou zde daně ze zboží a služeb v tuzemsku (např. daň z přidané hodnoty) a zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku.

- daně a poplatky z vybraných činností a služeb;

Vybranými složkami zde mohou být daně a poplatky z provozu motorových vozidel (kupř. silniční daň), poplatky a odvody v oblasti životního prostředí (např. poplatky za znečištění ovzduší, poplatky za uložení odpadů, atd.), místní poplatky z vybraných činností a služeb a správní poplatky.

- daně a cla za zboží a služby ze zahraničí;

Zahrnuje pouze platby, jejichž hlavním smyslem je zatížení zboží a služeb z důvodu importu do země. Nepatří sem ovšem daň z přidané hodnoty nebo spotřební daně u dovozu.

- majetkové daně;

K majetkovým daním patří např. daň z nemovitostí, daň dědická, darovací, nebo daň z převodu nemovitostí.

- povinné pojistné;

Povinné pojistné bude blíže specifikováno v praktické části diplomové práce.

- ostatní daňové příjmy.

2. Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy jsou vymezeny jako třída 2 a Kinšt (2009) uvádí hlavní podskupiny těchto příjmů, kterými jsou:

- příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem;

U příjmů z vlastní činnosti jsou peněžními fondy, které podléhají rozpočtové skladbě, státní rozpočet, státní finanční aktiva, rezervní fondy organizačních složek státu, atd.

- přijaté sankční platby;
- příjmy z prodeje nekapitálového majetku;

Přijaté sankční platby i příjmy z prodeje nekapitálového majetku budou konkrétněji specifikovány v praktické části diplomové práce.

- přijaté splátky půjčených prostředků.

Pouze pokud jde o splátky prostředků, které byly původně poskytnuty za účelem rozpočtové politiky, ne jako nástroj řízení likvidity.

3. Kapitálové příjmy

Jak uvádí Kinšt (2009), do této třídy 3 patří hlavně:

- příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy;
- příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku.

Tyto kapitálové příjmy budou charakterizovány v praktické části diplomové práce.

4. Přijaté transfery

Třída 4 obsahuje neopětované příjmy z dotací od jiných veřejných rozpočtů nebo ze zahraničí. K přijatým transferům v rozpočtové skladbě dle Kinšta (2009) patří především:

- neinvestiční přijaté transfery;
- investiční přijaté transfery.

Bližší budou přijaté transfery specifikovány v praktické části diplomové práce.

5. Běžné výdaje

U běžných výdajů se nákupy zařazují do rozpočtových položek podle toho, jaká věc, služba, práce, výkon se jimi pořizuje, a transfery podle toho, jaký druh podpory představují a kdo je jejím příjemcem. Hlavními podskupinami běžných výdajů označovaných jako třída 5 jsou – jak píše Kinšt (2009):

- výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné;
- neinvestiční nákupy a související výdaje;
- neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům;

Neinvestiční transfery soukromoprávními subjekty se člení do položek dle druhu subjektu, kterému je transfer poskytnut (neinvestiční transfery podnikatelským subjektům, neziskovým a podobným organizacím - např. občanským sdružením).

- neinvestiční transfery veřejnoprávními subjekty a mezi peněžními fondy téhož subjektu;

Zahrnují např. neinvestiční transfery státnímu rozpočtu (transfery obcí a krajů organizačním složkám státu), státním fondům, obcím a krajům, aj.

- neinvestiční transfery obyvatelstvu;

Tato položka bude specifikována v praktické části diplomové práce.

- neinvestiční transfery do zahraničí;

Zde jsou zahrnovány především neinvestiční transfery mezinárodními organizacemi, jako je Organizace spojených národů, dále neinvestiční transfery cizím státům.

- neinvestiční půjčené prostředky;

Neinvestiční půjčené prostředky mohou být určeny podnikatelským subjektům, neziskovým, příspěvkovým organizacím, ale také veřejným rozpočtům.

- neinvestiční převody Národnímu fondu;

Peněžní prostředky převedené do Národního fondu na jeho neinvestiční výdaje pro plnění závazků, které vyplývají z mezinárodních smluv.

- ostatní neinvestiční výdaje.

Sem patří např. nespecifikované rezervy, tedy ty, které se používají pro rozpočtování obecných rezerv, které není možné zařadit na specifitější položku.

6. Kapitálové výdaje

Tato třída 6 - kapitálové výdaje se dělí dle Kinšta (2009) na níže uvedené podskupiny:

- investiční nákupy a související výdaje;

Investiční nákupy a související výdaje budou specifikovány v praktické části diplomové práce.

- nákup akcií a majetkových podílů;

Obsahuje nákup akcií a majetkových podílů již existujících obchodních společností i složení vkladu základního jmění do nově zakládaných společností.

- investiční transfery;

Do této podskupiny se řadí podobně jako u předešlých oblastí běžných výdajů investiční transfery podnikatelským subjektům, neziskovým, příspěvkovým a podobným organizacím, investiční transfery veřejným rozpočtům, aj.

- investiční půjčené prostředky;

Třídění obdobné jako u položek běžných výdajů. Patří sem investiční půjčené prostředky podnikatelským subjektům, neziskovým a podobným organizacím, investiční půjčené prostředky veřejným rozpočtům (státnímu rozpočtu, státním fondům, obcím, krajům), aj.

- investiční převody Národnímu fondu;

Investiční převody Národnímu fondu slouží na plnění závazku vyplývajících z mezinárodních smluv.

- ostatní kapitálové výdaje.

K ostatním kapitálovým výdajům patří rezervy kapitálových výdajů a ostatní kapitálové výdaje, které nejsou jinde zařazené.

7. Financování

Financování je využíváno hlavně státem. Financování (třída 8) se liší z hlediska financování z tuzemska či ze zahraničí a z hlediska krátkodobosti nebo dlouhodobosti financování. Do této třídy spadá dle rozpočtové skladby autora Kinšta (2009):

- financování z tuzemska;

Financování z tuzemska zahrnuje financování bankami, domácnostmi, podniky a jinými organizacemi. Jedná se tedy o krátkodobé financování s dobou splatnosti do 1 roku a o dlouhodobé financování s dobou splatnosti nad 1 rok.

- financování ze zahraničí;

Toto financování zahrnuje financování bankami, podniky a jinými organizacemi, mezinárodními institucemi, cizími vládami.

- opravné položky k peněžním operacím.

Jsou to operace z peněžních účtů organizace, které nemají charakter příjmů a výdajů vládního sektoru. Také sem lze zařadit nerealizované kurzové rozdíly z kurzového ocenění.

3.4 Rozpočty nevýdělečné organizace v porovnání s rozpočty ziskových organizací

V neziskové organizaci se využívá, především čtyř základních typů rozpočtů. Prvním z nich je **programový rozpočet** rozdělený dle oblastí činnosti nebo programů. Jeho cílem je zachytit předpokládané výnosy a náklady v daném období nezávisle na skutečných finančních tocích. Dalším typem rozpočtu v řízení neziskové organizace je **zdrojový rozpočet**, který ukazuje, z jakých finančních zdrojů se budou hradit jaké druhy nákladů. Třetím v pořadí je **rozpočet finančních toků**. Tento rozpočet rozvíjí programový rozpočet s ohledem na skutečné toky finančních prostředků, které nastanou během rozpočtovaného období. K jednomu ze základních typů rozpočtu u neziskových organizací se řadí i **investiční rozpočet**, což je vlastně rozpočet zdrojů určených v příštím roce na pořízení investičního majetku (skládá se z odpisů, dotací, účelových darů a převodu z rezervního fondu). (Otrusínová, 2009, s. 73)

V ziskových firmách jsou využívány především podnikové rozpočty charakterizující podnik jako celek, většinou se skládají z rozpočtetní výsledovky, rozpočtetní rozvahy a rozpočtu peněžních toků. **Rozpočtetní výsledovka** má hlavní význam, jelikož je základním rozpočtovaným ukazatelem hospodářský výsledek. Nejdůležitější částí výsledovky je rozpočet zisku či ztráty z hlavní výdělečné činnosti podniku. Jeho základ je tvořen rozpočtem výnosů (odvozený z plánů prodeje) a na něj navazující rozpočet jednicových nákladů (odvozený z plánu výroby), rozpočet přímých nákladů konkrétního druhu výkonu (odvozený z rozpočtů strategicky orientovaných a servisních činností a z informací o externích vztazích), rozpočet režijních nákladů (zde je odděleně rozpočtována alespoň jejich fixní a variabilní složka) a rozpočet rozdělení zisku. **Rozpočtetní rozvaha** se především týká změny stavu aktiv a pasiv. **Rozpočet peněžních toků** zabezpečuje platební schopnost, likviditu a je informačním základem pro řízení koordinačních vztahů mezi základními aktivitami, které jsou zdrojem tvorby financí. Tento rozpočet rozeznává provozní, investiční a finanční činnost. (Popesko, 2008, s. 124)

Za tzv. vnitropodnikové rozpočty jsou považovány rozpočty výkonů, rozpočty peněžních příjmů a výdajů, rozpočty tokových a stavových veličin a rozpočty režijních nákladů. (Popesko, 2008, s. 123)

Postup sestavování rozpočtu u nepodnikatelských organizací uvádí Otrusínová (2009) jako soubor následujících kroků:

- příprava rozpočtu;
- analýza a rozpočet vlastních výnosů a jiných příjmů;
- předběžný rozpočet výdajů potřebných pro pořízení dlouhodobého majetku;
- rozpočet tvorby a čerpání fondů;
- sestavení předběžného rozpočtu nákladů a výnosů jednotlivých středisek či činností, určení rozdílu, tzn. požadavku na provozní dotaci;
- projednání předběžných rozpočtů;
- schválení rozpočtu.

Samotná tvorba rozpočtů v ziskovém sektoru obsahuje dle Popeska (2008) tyto fáze:

- příprava rozpočtů, kde plánování podniku vychází z plánu odbytu, z něj se odvozuje plán výroby, plán zásobování a plán práce;
- tvorba rozpočtů, ve které se tvoří rozpočty pro stanovené období dle vstupních dat shromážděných ve fázi přípravy rozpočtů;
- kontrola plnění a průběhu rozpočtů a identifikace odchylek mezi skutečně dosaženou a rozpočtovanou úrovní hodnocené veličiny;
- odstranění odchylek, především negativních, které byly zjištěny v rámci plnění a průběhu rozpočtů.

4 OCHRANA OBYVATELSTVA

Neustále vznikají nové a těžko předvídatelné hrozby a rizika z hlediska bezpečnosti státu. Hrozbu mohou představovat nejrůznější nevládní skupiny, které nerespektují mezinárodní právo, nebo také nedemokratické státy. Na druhou stranu je ale třeba věnovat pozornost rizikům vzniku živelních pohrom a provozních havárií, ekologickým nebezpečím, problematice epidemií a jiným ohrožením. (Rektořík, 2004, s. 117)

Ochranou obyvatelstva se pro účely zákona o integrovaném záchranném systému (č. 239/2000 Sb.) rozumí plnění úkolů civilní obrany, tedy varování, evakuace, ukrytí a nouzové přežití obyvatelstva a další opatření, která vedou k zabezpečení ochrany života, zdraví a majetku.

Základním prvkem systému ochrany obyvatelstva je připravený a informovaný občan. Proto orgány obcí, zaměstnavatelé, orgány kraje a správní úřady poskytují informace o možných ohroženích, plánovaných opatřeních, a také o postupu při řešení mimořádných událostí, a tím občan získává základní znalosti a dovednosti potřebné k sebeobraně a vzájemné pomoci o způsobu chování po vydání varovného signálu, telefonních číslech tísňového volání, o místech poskytování nezbytných informací, přípravě evakuačního zavazadla, provedení improvizované ochrany ukrytím ve vhodnějších částech domů, také o provedení improvizované ochrany dýchacích cest, očí a povrchu těla, opatřeních v případě povodní a úniku nebezpečných látek, nebo také poskytování první lékařské pomoci. Orgány obce používají k plnění úkolů v oblasti ochrany obyvatelstva hlavně jednotky sborů dobrovolných hasičů (SDH) obcí, v obcích, ve kterých není zřízena jednotka SDH, mohou být využívána i zařízení civilní ochrany (bez právní subjektivity). Zaměstnavatelé, tedy právnické osoby a podnikající fyzické osoby, mohou využívat k plnění úkolů ochrany obyvatelstva své požární jednotky. (Rektořík, 2004, s. 117)

4.1 Informování a varování obyvatelstva

Informování, varování a vyrozumění obyvatelstva o případném nebezpečí je dle mého názoru jednou z nejdůležitějších opatření k ochraně obyvatelstva. V prvé řadě totiž občan předává informaci o nějaké mimořádné události lince tísňového volání. Provozovatelé tísňových linek v ČR jsou uvedeni v následující tabulce č. 1:

Tabulka 1: Linka tísňového volání (Rektořík, 2004, s. 119)

Linka	druh linky	Provozovatel
150	národní číslo	Hasičský záchranný sbor
155	národní číslo	Zdravotnická záchranná služba
158	národní číslo	Policie ČR
112	jednotné evropské číslo	Hasičský záchranný sbor
156	místní číslo	Městská (obecní) policie

Při poskytování tísňové informace se u nás využívá sirén, které jsou vybaveny modulem pro vysílání hlasové informace, a také všech hromadných informačních prostředků podle místních zvyklostí. Nejvíce se používá obecní rozhlas, rozhlasový vůz, amplion, atd. Základním prostředkem pro varování obyvatelstva na našem území je ale poplachová siréna. V ČR je vymezen varovný signál, který je všeobecně nazýván všeobecná výstraha. (Rektořík, 2004, s. 119)

4.2 Požární ochrana

Požární ochrana a její povinnosti jsou vymezeny zákonem, konkrétně jde o Zákon o požární ochraně č. 133/1985 Sb.

Podle Pekové (2008), požární ochranu v České republice zajišťují jednotky:

- o Hasičského záchranného sboru (HZS) tvořeny profesionálními hasiči;

Jeho poslání je chránit životy, zdraví a majetek obyvatel před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech. HZS se také účastní mezinárodních operací (např. v roce 2003 byla odeslána do Francie velkokapacitní čerpadla pro pomoc při řešení následků povodní). V čele HZS stojí generální ředitel. Úkoly požární ochrany jsou plněny prostřednictvím celkem 234 stanic. Krajské ředitelství se člení na úsek prevence a CNP, úsek IZS a OPŘ, úsek ekonomický, úsek kanceláře krajského ředitele a interního auditora.

- o Sboru dobrovolných hasičů (SDH), které působí souběžně s HZS;

Tyto jednotky se zřizují jako příspěvkové organizace obcí, přičemž jejich posláním je zabezpečovat záchranná a likvidační opatření při požárech a mimořádných událostech.

- o HZS podniků (specializované útvary působící v rámci podniků).

Rektořík (2004) píše, že povinnosti na úseku PO jsou dle výše uvedeného zákona diferencovány podle míry požárního nebezpečí. Hovoříme o třech kategoriích činností strukturovaných dle míry požárního nebezpečí:

- činnosti s vysokým požárním nebezpečím (např. budovy s 15 a více nadzemními podlažními o výšce větší než 45 m, podzemní prostory pro více než 200 osob);
- činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím (např. budovy určené pro shromažďování většího počtu osob, budovy ubytovacích zařízení, podzemní prostory pro poskytování služeb, ve výrobních provozech, atd.);
- činnosti bez zvýšeného požárního nebezpečí (tj. činnosti, které nejsou zahrnuty v první ani druhé skupině).

4.2.1 Správní úřady požární ochrany

Správními úřady na úseku požární ochrany jsou ministerstvo vnitra, ministerstvo obrany, ministerstvo financí a hasičské záchranné sbory krajů. Některé základní oblasti činnosti ministerstva vnitra a Hasičského záchranného sboru kraje jsou uvedeny níže.

Ministerstvo vnitra mimo jiné schvaluje koncepci organizace a rozvoje požární ochrany, předkládá návrh rozpočtu HZS, návrh účelové dotace pro jednotky sborů dobrovolných hasičů obcí, řídí výkon státní správy, vykonává státní požární dozor a je orgánem státní správy na úseku požární ochrany, kontroluje plnění úkolů uložených zákonem o požární ochraně HZS krajů, zabezpečuje výzkum a vývoj, zpracovává rozborů příčin vzniku požárů, vytváří a provozuje informační systém požární ochrany, vyhodnocuje informace potřebné pro zásahy a zabezpečuje statistické sledování požárů a jiných mimořádných událostí, zajišťuje mezinárodní spolupráci HZS. Úkoly ministerstva vnitra ve věcech požární ochrany plní generální ředitelství HZS ČR. (Rektořík, 2004, s. 131)

Hasičský záchranný sbor kraje zpracovává koncepci PO kraje, vykonává státní požární dozor a je dotčeným orgánem státní správy na úseku PO, kontroluje plnění nařízení orgánů kraje vydaných na úseku PO, odpovídá za připravenost a akceschopnost jednotek HZS, zabezpečuje objekty pro potřeby HZS z hlediska výstavby i údržby, koordinuje zabezpečování PO v kraji s ostatními orgány, zabezpečuje podklady pro zabezpečení materiálních a finančních prostředků jednotek sborů dobrovolných hasičů, zpracovává podklady pro vydání nařízení kraje na úseku PO, soustřeďuje a vyhodnocuje informace potřebné pro zásahy jednotek PO řízení záchranných prací, organizuje odbornou přípravu příslušníků, velitelů jednotek HZS a jiných osob, projednává přestupky na úseku PO, zpracovává jedenkrát

ročně zprávu o stavu PO v kraje a předkládá ji krajskému úřadu, atd. (Rektořík, 2004, s. 132)

Všeobecně je kraj jako celek dle Pekové (2004) charakteristický třemi základními znaky:

- území kraje;
- občané ČR s trvalým pobytem na území kraje;
- působnost (samospráva veřejných záležitostí v kraji a přenesená působnost ve stanoveném výkonu státní správy).

4.2.2 Státní požární dozor

Název státní požární dozor, jak je uvedeno i na stránkách HZS ČR, obsahuje jednotlivé oblasti činností, které jsou vykonávány příslušnými orgány, které zastupují samotný stát. Státní požární dozor vykonává buďto místně příslušný hasičský záchranný sbor kraje, nebo přímo ministerstvo vnitra, přesněji generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR.

Dle Rektoříka (2004) je státní požární dozor vykonáván:

- kontrolou dodržování povinností o požární ochraně, které jsou stanoveny předpisy;
- posuzováním územně plánovací dokumentace, podkladů pro vydání územního rozhodnutí, projektové dokumentace stavby ke stavebnímu řízení, dokumentace k povolení změny stavby před dokončením a posouzením dokumentace o změně v užívání stavby, k nařízením zabezpečovacích prací, atd.;
- ověřováním, jestli byly dodrženy podmínky požární bezpečnosti staveb vyplývající z posouzených podkladů a dokumentace;
- posuzováním výrobků z hlediska jejich požární bezpečnosti a posuzováním funkčnosti systémů vyhrazených požárně bezpečnostních zařízení;
- schvalováním posouzení požárního nebezpečí činností, u kterých je vysoký požární stupeň nebezpečí;
- kontrolou připravenosti a akceschopnosti jednotek požární ochrany;
- ukládáním opatření k odstranění zjištěných nedostatků a kontrolou plnění daných opatření.

4.2.3 Jednotky požární ochrany

Na územní ČR jsou definovány zákonem č. 133/1985 Sb. o požární ochraně čtyři hlavní druhy jednotek požární ochrany:

- a) jednotka hasičského záchranného sboru kraje (zřizovatelem je stát), která je složena z příslušníků hasičského záchranného sboru, přičemž jednotky mají územní působ-

nost k zásahu na části územní kraje, zajišťují nepřetržitý příjem tísňových zpráv o požárech a jiných mimořádných událostech, organizují síly a prostředky, atd.;

- b) jednotka sboru dobrovolných hasičů obce (zřizována obcí), výkon služby vykonávají členové tzv. dobrovolně a činnost při zásazích se považuje za výkon občanské povinnosti;
- c) jednotka hasičského záchranného sboru podniku (zřizovatelem je právnická či podnikající fyzická osoba, které tato povinnost vyplynula z rozhodnutí státního požárního dozoru), působí místně pro podnik, který ji zřídil a výkon služby provádí zaměstnanci jako své zaměstnání;
- d) jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku (zde je také zřizovatel právnická nebo podnikající fyzická osoba, které vyplynula tato povinnost z rozhodnutí státního požárního dozoru) je složena ze zaměstnanců, kteří nevykonávají činnost jednotky požární ochrany jako své zaměstnání, ale jsou pouze zaměstnavatelem určení a v podniku vykonávají jinou profesi.

5 MARKETINGOVÝ VÝZKUM

Marketingový výzkum je charakterizován jako systematické plánování, shromažďování, analyzování a hlášení údajů a zjištění jejich důležitosti pro danou marketingovou situaci, před kterou se firma ocitla. (Kotler, 2007, s. 140)

Marketingový výzkum definuje Malý (2008) jako souhrn všech činností, které slouží ke sběru a získávání informací. Specifikuje požadované informace podle vhodnosti k řešení těchto problémů, tvoří metody pro sběr informací, řídí a realizuje proces sběru dat, analyzuje zjištěné výsledky a prezentuje zjištěné poznatky a jejich důsledky.

5.1 Dotazování

Dotazování dle Boučkové (2003) se provádí různými technikami, dotazovány jsou různé segmenty. Jejich odpovědi se také různě zaznamenávají a následně analyzují.

Dotazování je nejrozšířenější metodou sběru dat. Asi nejdůležitější částí procesu dotazování je příprava, protože bez ní by realizace nepřinesla odpovídající výsledky. Postup přípravy specifikuje Kozel (2011) v několika fázích. Nejprve je třeba specifikovat, na jaké otázky bude výzkum hledat odpovědi. Pomocí požadavků na informace se určí cíle výzkumu a následně se zhotovuje seznam dat a informací, které je nutné zjistit, přičemž seznam obsahuje základní otázky a klíčová slova. Při tvorbě dotazníku je žádoucí počítat s předpokládanými metodami analýzy odpovědí, jelikož v opačném případě se může stát, že jsou shromážděny data zcela nepoužitelné pro analýzu.

5.2 Rozhovor

Rozhovor je nutné dopředu naplánovat, především určit, o jaký druh rozhovoru půjde, čímž je vymezen styl komunikace. Ve fázi zahájení rozhovoru je tazatelem vysvětlen cíl výzkumu a důvod, proč byl respondent vybrán. Smyslem je hlavně motivovat respondenta k ochotě spolupracovat a odpovídat pravdivě. Při samotném průběhu rozhovoru by tazatel měl dle Kozla (2011):

- správně odhadnout složitost požadovaných informací v návaznosti na povahu respondentů (tedy věk, inteligenci, znalost problematiky);
- použít jazyk srozumitelný respondentům;
- počítat s narůstáním únavy a s poklesem pozornosti a zabezpečit koncentraci respondenta po celou dobu rozhovoru;

- vyloučit subjektivní zasahování a působení na odpovědi respondentů;
- dodržovat předepsané postupy.

Závěr rozhovoru je důležitý pro vytvoření kladného postoje respondenta. Tazatel by měl vyvolat u respondenta pocit, že právě jeho poskytnuté odpovědi jsou důležité a pomohou vyřešit určitý problém.

5.2.1 Strukturovaný rozhovor

Strukturovaný rozhovor dodržuje přesně stanovené postupy, pořadí a znění otázek. Někdy je chápán jako standardizovaný rozhovor, protože poskytuje varianty odpovědí respondentům. Strukturovaný rozhovor varianty nenabízí, ale standardizovaný je charakteristický právě nabízením variant uzavřených nebo polouzavřených otázek. Velkou výhodou je jednoduché zaznamenávání odpovědí. (Kozel, 2011, s. 192)

6 ZHODNOCENÍ TEORETICKÉ ČÁSTI

V teoretické části diplomové práce byla rozebírána veřejná ekonomie, která je součástí národního hospodářství a má neziskový charakter. Veřejná ekonomie se váže i na další vědní disciplíny, kterými jsou veřejné finance, veřejná ekonomika a ekonomika neziskových organizací. Dále se věnuji rozboru veřejného sektoru, jeho činnosti a efektivnosti. Faktory efektivnosti veřejného sektoru jsou rozděleny na vnější, které působí z okolí a instituce veřejného sektoru nemohou ovlivnit tyto faktory, a na vnitřní, ty naopak může ovlivnit přímo veřejný sektor. Dále je v teoretické části členěna veřejná správa na státní správu a samosprávu a jsou uvedeny i její instituce, ke kterým se řadí parlament, prezident republiky, vláda a ústřední orgány státní správy.

V oblasti rozpočetnictví se věnuji také státnímu rozpočtu, jelikož jde o nejdůležitější veřejný rozpočet, který se podílí přibližně 80% na příjmech a výdajích rozpočtové soustavy. V rámci rozpočtu je rozebírána i rozpočtová skladba v ČR, přičemž v rámci druhového třídění rozpočtových položek jde o sedm hlavních tříd – daňové příjmy, nedaňové příjmy, kapitálové příjmy, přijaté transfery, běžné výdaje, kapitálové výdaje a financování. Existují výrazné rozdíly mezi rozpočty nevýdělečné organizace a rozpočty ziskových organizací. Zatímco v neziskové organizaci je využíván programový rozpočet, zdrojový rozpočet, rozpočet finančních toků a investiční rozpočet, ziskové firmy využívají hlavně podnikové rozpočty, které se skládají z rozpočetní výsledovky, rozpočetní rozvahy a z rozpočtu peněžních toků.

Dále je charakterizována ochrana obyvatelstva, požární ochrana a její jednotky. Poté je pozornost zaměřena na marketingový výzkum, ke kterému se řadí i strukturovaný rozhovor, protože právě tento výzkum bude proveden v praktické části diplomové práce.

Oblast požární ochrany je z velké části stanovena zákony, rozpočtová skladba je pro všechny pracovníky orgánů státní správy, obcí, krajů a organizačních složek v ČR totožná.

Všechny okruhy uvedené v teoretické části diplomové práce jsou ve skutečnosti velmi obsáhlé a lze je rozebírat z více úhlů pohledů, proto bylo pro literární rešerši použito poměrně velké množství monografií.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

7 CHARAKTERISTIKA HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU ZLÍNSKÉHO KRAJE

Hasičský záchranný sbor České republiky byl zřízen zákonem č. 238/2000 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky. Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje (dále jen HZS Zlínského kraje) je součástí Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen HZS ČR).

Hlavním posláním HZS ČR je ochraňovat životy a zdraví obyvatel a majetek před požáry, a také poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech, jakými jsou živelní pohromy, průmyslové havárie nebo také teroristické útoky.

HZS Zlínského kraje nerealizuje vlastní hospodářskou činnost. Příjmy jsou tvořeny příjmy státního rozpočtu a skládají se z nedaňových příjmů, kapitálových příjmů a přijatých transferů, dále z pojistného na sociální zabezpečení, z příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Dalšími příjmy, které jsou nad úroveň stanoveného rozpočtu, jsou např. náhrady výdajů za likvidační práce nad rámec záchranných prací, příjmy na základě zákona č. 133/1985 Sb. o požární ochraně či dotace od měst nebo od Zlínského kraje.

Ve Zlínském kraji zasahovaly v roce 2011 jednotky požární ochrany celkem 3588 krát, což je ale v porovnání s rokem předešlým o 581 zásahů méně. Jednalo se o 759 požárů, 776 dopravních nehod, 166 úniků nebezpečných chemických látek a 1606 technických havárií. HZS Zlínského kraje eviduje za rok 2011 také 281 planých poplachů. Při těchto událostech bylo v celém Zlínském kraji usmrceno 134 osob, 869 osob bylo zraněno, 878 osob bylo evakuováno a 636 osob bylo zachráněno. Přesto se zvyšují počty požárů i jiných zásahů. V roce 2011 došlo k přímé škodě ve výši 377 350 tis. Kč, díky zásahům jednotek požární ochrany ve Zlínském kraji se podařilo uchránit hodnoty v celkové výši 185 286 tis. Kč. (interní zdroje firmy)

Obrázek 5: Logo HZS

ČR (zdroje firmy)

7.1 Zákonný rámec HZS Zlínského kraje

Mezi základní zákonné předpisy v HZS Zlínského kraje patří:

Zák. č. 238/2000 Sb. o Hasičském záchranném sboru České republiky, ve znění pozdějších předpisů;

Zák. č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů;

Zák. č. 240/2000 Sb. o krizovém řízení, ve znění pozdějších předpisů;

Zák. č. 133/1985 Sb. o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů.

7.2 Integrovaný záchranný systém

Integrovaný záchranný systém (IZS) je formulován jako koordinovaný postup složek IZS při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. (zák. č. 239/2009 Sb. o integrovaném záchranném systému).

Základní složky IZS jsou uvedeny také na stránkách HZS ČR (2009), patří mezi ně tedy:

- HZS ČR;
- jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany;
- poskytovatelé zdravotnické záchranné služby;
- Policie ČR.

IZS vznikl jako potřeba neustálé spolupráce hasičů, zdravotníků, policie a dalších složek při řešení mimořádných událostí. HZS ČR je hlavní částí IZS, to znamená, že pokud zasa-

huje více složek IZS, na místě velí příslušník Hasičského záchranného sboru ČR, který řídí spolupráci složek a koordinuje záchranné a likvidační práce. Operační a informační středisko IZS, kterým je v praxi operační a informační středisko HZS ČR, povolává a nasazuje potřebné síly a prostředky jednotlivých složek IZS v daných lokalitách. Na strategické úrovni je potom IZS koordinovaný krizovými orgány krajů a Ministerstva vnitra.

7.3 Členění HZS Zlínského kraje

HZS Zlínského kraje se dělí na tyto celky:

- Krajské ředitelství Zlín;
- Územní odbor Uherské Hradiště;
- Územní odbor Kroměříž;
- Územní odbor Vsetín.

Jednotky HZS kraje jsou rozmístěny na 13 stanicích: Kroměříž, Bystřice pod Hostýnem, Holešov, Morkovice-Slížany, Uherské Hradiště, Uherský Brod, Vsetín, Valašské Meziříčí, Zlín, Valašské Klobouky, Luhačovice, Slavičín a Otrokovice.

8 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU HOSPODAŘENÍ A PŘÍPRAVY NA ROK 2012

V této části diplomové práce budou nejprve velmi stručně představeny rozpočtové položky dle několika úhlů pohledů. V další části budu rozebírat rozpočet HZS Zlínského kraje, následně se budu věnovat úsporám v rozpočtu na konkrétních rozpočtových položkách v letech 2011 a 2012 a poslední část zaměřím na vyhodnocení strukturovaného rozhovoru, který jsem v organizaci provedla.

Pro analýzu současného stavu hospodaření a přípravy na rok 2012 byly použity jak primární, tak sekundární zdroje informací. K sekundárním zdrojům patřily zprávy o činnosti HZS Zlínského kraje, údaje o hospodaření a o rozpočtu v posledních letech. Primární údaje byly získány provedením strukturovaného rozhovoru s vedoucími pracovníky HZS Zlínského kraje. Strukturovaný rozhovor je vhodnou formou zjištění informací, jelikož neznamena pro respondenty výraznou časovou ztrátu a umožní jim pomocí otevřených i uzavřených otázek vyjádřit názor na analyzovanou problematiku úspor v hospodaření.

Na základě těchto zjištěných informací poté zpracuji projekt se zaměřením na úspory v hospodaření, přičemž se již zaměřím pouze na ty rozpočtové položky, které respondenti označili jako vhodné pro realizaci dalších úsporných opatření.

8.1 Druhové členění rozpočtových položek

U rozpočtových položek je možné provést celou řadu nejrůznějších členění. Základní členění shledávám v položkovém (druhovém) třídění, které je stanoveno pro rozpočtovou skladbu veřejného rozpočtu. Toto druhové členění operací státního rozpočtu je komplexním přehledem o peněžních tocích za dané období a směřuje ke kvantifikaci deficitu nebo přebytku stanovené jednotky a zdrojích jejich financování. Druhové třídění je charakteristické pro rozpočtovou skladbu veřejného rozpočtu. Některé skupiny již byly blíže charakterizovány v teoretické části diplomové práce, nyní se zaměřím na ty skupiny, které přímo využívá HZS Zlínského kraje.

Jak již bylo uvedeno v teoretické části diplomové práce, druhové třídění se skládá z celkem sedmi hlavních tříd:

1. daňové příjmy

Tuto skupinu využívá spíše stát, obce, kraje s výjimkou povinného pojistného. To HZS Zlínského kraje využívá. Dle Kinšta (2009) se k daňovým příjmům řadí:

- daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů;
- daně ze zboží a služeb v tuzemsku;
- daně a poplatky z vybraných činností a služeb;
- daně a cla za zboží a služby ze zahraničí;
- majetkové daně;
- povinné pojistné;

K povinnému pojistnému se řadí pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pojistné na veřejné zdravotní pojištění. Pouze tyto rozpočtové položky povinného pojistného jsou z třídy daňových příjmů využívány HZS Zlínského kraje, protože mají spojitost s příjmy souvisejícími se mzdami zaměstnanců.

- ostatní daňové příjmy.

2. Nedaňové příjmy

V praxi jsou nedaňové příjmy zahrnovány spíše do provozní oblasti v rámci fungování HZS Zlínského kraje. Kinšt (2009) uvádí hlavní podskupiny těchto příjmů, kterými jsou:

- příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem;
- přijaté sankční platby;

Sem patří mimo jiné sankční platby přijaté od státu, obcí a krajů, tedy od organizací, které se řídí rozpočtovou skladbou. K přijatým sankčním platbám patří mimo jiné pokuty – např. částky přijímané HZS Zlínského kraje za přestupky a správní přestupky spáchané v oblasti požární ochrany. Pokuty nezůstávají HZS Zlínského kraje, ale odvádí se do státního rozpočtu.

- příjmy z prodeje nekapitálového majetku;

Zde jsou obsaženy příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku, tj. majetku, který byl pořízen z neinvestičních prostředků, hlavně materiálu, zásob a drobného dlouhodobého majetku. K příjmům z prodeje nekapitálového majetku v praxi patří např. prodej staršího PC, jehož pořizovací cena nebyla vyšší než 40 000 Kč, a jehož další využívání organizací není možné z důvodu špatného technického stavu. Zařízení může být prodáno osobě, do sběru, atd., nicméně příjmy odvádí HZS Zlínského kraje opět do státního

rozpočtu, což znamená, že si organizace nemůže tyto příjmy ponechat pro svou další činnost.

- přijaté splátky půjčených prostředků.

3. Kapitálové příjmy

Kapitálovými příjmy se rozumí kupř. příjmy při poskytnutí dotace na investice, což může být nákup nového automobilu, technického kontejneru, aj. Jak uvádí Kinšt (2009), do této třídy 3 patří:

- příjmy z prodeje dlouhodobého majetku a ostatní kapitálové příjmy;

Tato oblast zahrnuje příjmy z prodeje dlouhodobého majetku kromě drobného dlouhodobého majetku (např. prodej staršího automobilu s pořizovací cenou vyšší než 40 000 Kč).

- příjmy z prodeje dlouhodobého finančního majetku.

Sem se řadí přijaté dary a příspěvky na pořízení dlouhodobého majetku.

4. Přijaté transfery

HZS Zlínského kraje dostává finanční prostředky od tří měst – Valašské Meziříčí, Vsetín a Kroměříž, a dále určitou finanční částkou přispívá i Zlínský kraj. K přijatým transferům tedy v rozpočtové skladbě dle Kinšta (2009) patří:

- neinvestiční přijaté transfery;

Jsou jimi přijaté transfery, které nejsou určeny k pořízení dlouhodobého majetku, příp. zde nepřevažuje použití na pořízení tohoto dlouhodobého majetku. Tato podskupina obsahuje i převody z vlastních fondů stejné organizace, např. z rezervního fondu.

- investiční přijaté transfery.

Jsou jimi přijaté dotace, které jsou určené na pořízení dlouhodobého majetku, tedy např. investiční transfery přijaté od Evropské unie, které jsou přiděleny organizačním složkám státu.

5. Běžné výdaje

Výdaje na jednu hodnotu (na nákup jednoho druhu věcí, služeb, prací, výkonů nebo práv), jednu náhradu nebo jeden transfer organizace zařazuje jen na jednu položku. Běžnými výdaji se z hlediska rozpočtové skladby rozumějí neinvestiční výdaje (tj. výdaje jiné než na pořízení věcí a práv, které mají povahu dlouhodobého majetku). (Kinšt, 2009)

Do této třídy 5 patří dle Kinšta (2009):

- výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné;

Tyto položky zahrnují odměny za práci, která je konaná jako závislá činnost v pracovně-právním, služebním vztahu a platby, které kompenzují újmu vzniklou ukončením tohoto vztahu, povinné pojistné placené zaměstnavatelem, mzdové náhrady kompenzující újmu vzniklou pracovníkům vinou organizace v důsledku toho, že jim práci znemožnila, atd. Hasičský záchranný sbor člení výdaje na platy, platby za provedenou práci a pojistné na výdaje pro příslušníky a výdaje pro občanské zaměstnance.

- neinvestiční nákupy a související výdaje;

K neinvestičním neboli ostatním provozním výdajům patří zejména nákup materiálu (potravin, ochranných pomůcek, knih, učebních pomůcek, aj.), úroky a ostatní finanční výdaje (kupř. vlastní úroky hrazené z půjčených prostředků), nákup vody, paliv a energie (studená voda, teplo, plyn, elektrická energie, pohonné hmoty a maziva, teplá voda), nákup služeb (služby pošt, služby telekomunikací a radiokomunikací, nájemné, služby školení a vzdělávání), ostatní nákupy (opravy a udržování, programové vybavení, cestovné, pohoštění).

- neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům;
- neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům a mezi peněžními fondy téhož subjektu;
- neinvestiční transfery obyvatelstvu;

V této oblasti jsou zastoupeny sociální dávky, různé náhrady placené obyvatelstvu (např. náhrady mezd v době nemoci), či ostatní neinvestiční transfery obyvatelstvu, kam patří i stipendia žákům, studentům a doktorandům. HZS Zlínského kraje hradí výdaje na sociální dávky a náhrady mezd v době nemoci.

- neinvestiční transfery do zahraničí;
- neinvestiční půjčené prostředky;
- neinvestiční převody Národnímu fondu;
- ostatní neinvestiční výdaje.

6. Kapitálové výdaje

Tato třída 6 se dle Kinšta (2009) dělí na podskupiny:

- investiční nákupy a související výdaje;

K této položce se řadí skutečné platby za pořízení dlouhodobého majetku pro činnost organizace a výdaje, které přímo souvisejí s pořízením, a které vstupují do pořizovací ceny investice (tzn., že se zahrnuje celá cena placená dodavateli). HZS Zlínského kraje zařazuje do této skupiny výdaje na programové financování, nebo také financování programů.

Následující položky „nákup akcií a majetkových podílů“, „investiční transfery“, „investiční půjčené prostředky“, „investiční převody Národnímu fondu“ a „ostatní kapitálové výdaje“ se již analyzované organizace netýkají, ale jsou konkrétněji specifikovány v teoretické části diplomové práce.

- nákup akcií a majetkových podílů;
- investiční transfery;
- investiční půjčené prostředky;
- investiční převody Národnímu fondu;
- ostatní kapitálové výdaje.

7. Financování

K financování spadá dle rozpočtové skladby autora Kinšta (2009):

- financování z tuzemska;
- financování ze zahraničí;
- opravné položky k peněžním operacím.

8.2 Jiná členění rozpočtových položek

Další možné členění je rozdělení rozpočtových položek na položky „mandatorní“ a ostatní. Nejedná se o oficiální členění, nicméně je mezi pracovníky HZS Zlínského kraje, jejichž práce se blíže týká rozpočtu jako takového, někdy využíváno.

Uvnitř organizace můžeme na dělení rozpočtových položek nahlížet také ve smyslu jejich rozdělení mezi jednotlivé příkazce, což bude stručně vysvětleno v závěru této kapitoly.

8.2.1 Rozpočtové položky „mandatorní“ a ostatní

Další možné členění shledávám ve třídění na „mandatorní“ rozpočtové položky a „ostatní“ položky. Toto členění není oficiální, nelze ho naleznout v žádném článku rozpočtové skladby, vyplynulo ale z činnosti v oblasti rozpočetnictví v HZS Zlínského kraje.

- „mandatorní“ rozpočtové položky;

Mandatorní, neboli „povinné“ rozpočtové položky jsou ty, na něž by měl mít Hasičský záchranný sbor vyčleněné finanční prostředky. Je nutné s nimi totiž počítat v každé situaci a jsou nezbytné pro provoz a činnost organizace. K hlavním „mandatorním“ rozpočtovým položkám patří výdaje na:

- vodu;
 - topení;
 - plyn;
 - elektrickou energii;
 - pohonné hmoty (včetně provozních kapalin);
 - telefony;
 - ochranné pomůcky;
 - sociální dávky (nemocenská, odchodné), pokud je např. v některém roce velký odliv hasičů, žádá HZS Zlínského kraje Generální ředitelství v Praze o uvolnění dalších prostředků pro výplatu sociálních dávek tzv. odchodného, je to totiž výdaj, který nelze dopředu předvídat a ani ho organizace jako taková nemůže příliš ovlivnit;
 - a další.
- ostatní rozpočtové položky.

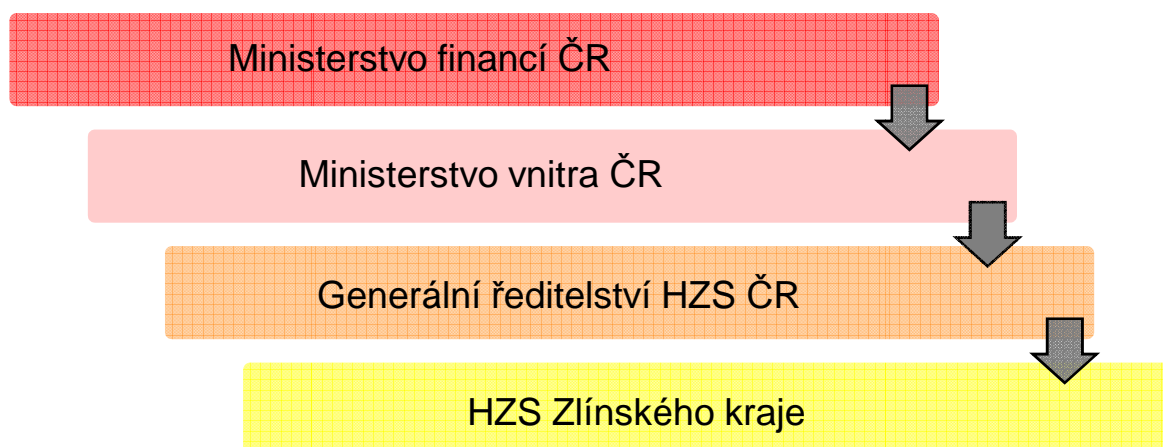
Ke všem ostatním rozpočtovým položkám patří ty, které nejsou povinnými položkami, nejsou tedy pro činnost a provoz organizace tak nezbytné, jako „mandatorní“.

8.2.2 Rozpočtové položky dle příkazců

Dalším možným tříděním rozpočtových položek je u HZS Zlínského kraje i členění dle příkazců, které je dáno v souvislosti se zákonem 320/2001 Sb. o finanční kontrole ve veřejné správě. Konkrétně je u HZS Zlínského kraje celkem 7 příkazců. Každý příkazce má stanovené své pracoviště s přesným označením, je také nadřazeným pro danou skupinu zaměstnanců a má na starosti hospodaření pro určitou oblast v rámci HZS Zlínského kraje.

8.3 Hospodaření HZS Zlínského kraje

Rozpis závazných limitů a ukazatelů pro HZS Zlínského kraje je schválen generálním ředitelem HZS ČR na počátku rozpočtového roku, který je shodný s rokem kalendářním, a to na základě zákona o státním rozpočtu České republiky na daný rok schválených poslancem sněmovnou Parlamentu České republiky.

Obrázek 6: Proces přidělení rozpočtu HZS Zlínského kraje (vlastní zpracování)

Rozpisem schváleného rozpočtu se stanovují závazné limity a ukazatele, které je nutno rozpracovat dle platné rozpočtové skladby Ministerstva vnitra na jednotlivé rozpočtové položky a zadat do účetního systému jako schválený rozpočet s tím, že rozsah seskupení položek rozpočtové skladby je třeba dodržet.

Výše rozpočtu se může v průběhu roku měnit podle potřeb organizace. Mohou nastat nejruznější situace, díky kterým je HZS Zlínského kraje nucen požádat o mimořádné přidělení dalších finančních prostředků. Takováto mimořádná situace nastala v loňském roce 2011, kdy vznikl velký požár v Chropyni a jednotky požární ochrany se zde zdržovaly od 8. do 20. 4. 2011. Akce vyvolala u HZS Zlínského kraje nenadálé výdaje, které znamenaly výrazné mimořádné finanční prostředky jak v oblasti provozních výdajů (jako ochranné pomůcky, potřeby na hašení, pohonné hmoty, opravy zásahových vozů), tak i mzdových výdajů, protože zásahové jednotky ze všech okresů Zlínského kraje se nepřetržitě střídaly na místě požáru. Generální ředitelství HZS ČR proto tehdy na základě žádosti podané HZS Zlínského kraje uvolnilo další mimořádné finanční prostředky. Generální ředitelství HZS ČR použilo rezervy na mimořádné výdaje, které jsou zahrnuty ve Všeobecné pokladní správě (VPS) Ministerstva financí. Tyto rezervy se využívají při povodních, velkých zimních kalamitách, rozsáhlých zásazích jako byl např. zásah v Chropyni, a jiných neočekávaných událostech. Díky těmto dalším uvolněným prostředkům tedy dochází i k navyšování

rozpočtu. Generální ředitelství HZS ČR může ale jak zvyšovat, tak i snižovat předem schválený rozpočet. Zvyšování i snižování rozpočtu probíhá prostřednictvím rozpočtových opatření. Příkladem zvýšení rozpočtu může být mimořádné odškodnění zaměstnance po těžkém pracovním/služebném úrazu, naopak ke snížení může dojít v souvislosti s vázáním rozpočtových prostředků.

Během roku jsou realizovány nejrůznější výdaje, které musí být dopředu podrobně naplánovány (za zmínku stojí údržba zásahových vozidel, nákup ochranných pomůcek, údržba budov, atd.). Tyto větší „akce“ bývají uskutečňovány spíše ve druhé polovině roku, hlavně díky tomu, že v prvním pololetí probíhá tvorba důkladného plánu, složitá a rozsáhlá administrativní práce a na ni navazující výběrová řízení, což znamená, že čerpání rozpočtu je ve větší míře realizováno spíše ve druhém pololetí.

Ministerstvo vnitra se snaží ale vždy prosazovat rovnoměrné čerpání rozpočtu. To v praxi znamená, že první polovina schváleného rozpočtu by měla být profinancována do konce června daného roku, druhá část do konce prosince. Je ale obtížné takto přesně realizovat a financovat činnosti HZS Zlínského kraje. Vždyť i v různých letech se položky výdajů výrazně liší. Některý rok je nutná větší oprava zásahových vozidel, v jiném roce buďto z důvodu pravidelné obměny nebo kvůli větší náročnosti zásahů, u nichž dojde ke zničení ochranných pomůcek, vzroste spotřeba ochranných pomůcek pro zasahující jednotky hasičů, a je tedy nutný jejich opětovný nákup, aby byl zabezpečen bezproblémový chod a zajištění výstroje hasičů.

Jak již bylo uvedeno, stanovují se závazné limity a ukazatele, které musí být bezpodmínečně dodrženy. Každý výdaj musí být rozpočtově kryt z konkrétní rozpočtové položky, to znamená, že nelze provést výdaj, aniž by byl dostatek finančních prostředků na dané rozpočtové položce. Vznikne-li organizace v průběhu roku potřeba úhrady rozpočtově nezajištěné, musí před provedením takovéto úhrady provést rozpočtové opatření dle zákona č. 218/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech. Rozpočtové opatření je charakterizováno jako přesun prostředků státního rozpočtu v rámci závazných ukazatelů (vnitřní rozpočtové opatření) a mezi závaznými ukazateli (na základě schválených změn rozpočtu generálním ředitelstvím HZS ČR) stanovenými zákonem o státním rozpočtu, nebo jako povolené překročení rozpočtu výdajů, kterým nedochází ke změně závazného ukazatele (zapojení mimo rozpočtových prostředků), případně vázání prostředků státního rozpočtu, kterým nedochází ke změně závazného ukazatele. Vnitřní rozpočtové opatření a následné přesunutí finančních prostředků lze ale provést jen v rámci jedné skupiny výdajů, např. u běžných výdajů,

zvlášť se provádí přesunutí prostředků mezi položkami patřícími do provozních výdajů, zvlášť mezi mzdovými výdaji, atd.

HZS Zlínského kraje jako organizační složka státu je povinen dbát, aby plnil určené úkoly nejehospodárnějším, nejefektivnějším a nejúčelnějším způsobem a prostředky, kterými disponuje, používal na krytí nezbytných potřeb a může hradit z rozpočtu běžného roku jen ty výdaje, které se týkají tohoto roku.

Kromě výše zmíněných prostředků stanovených zákonem o státním rozpočtu HZS Zlínského kraje dále hospodaří s mimorozpočtovými zdroji (kterými jsou peněžité dary a prostředky získané na základě zvláštního zákona).

HZS Zlínského kraje uhrazuje všechny rozpočtové výdaje z příslušných výdajových rozpočtových účtů vedených u České národní banky. K zabezpečení rovnoměrného čerpání výdajů na daný rok jsou měsíčně stanoveny rozpočtové limity výdajů pro čerpání z těchto účtů na běžné výdaje (provozní, mzdové a související) ve výši 1/12 stanoveného rozpočtu měsíčně, na výdaje na financování programů reprodukce majetku v souladu s vydanými dokumenty o stanovení výdajů na financování akce, neboli rozhodnutími o registraci akce v informačním systému ISPROFIN.

8.4 Rozpočet HZS Zlínského kraje v letech 2009-2012

Jelikož je HZS Zlínského kraje státní organizací a nerealizuje vlastní hospodářskou činnost, jeho příjmy jsou příjmy státního rozpočtu. Vývoj příjmů i výdajů rozpočtu HZS Zlínského kraje v posledních třech letech je znázorněn v následující tabulce č. 2 včetně jednotlivých nejvýznamnějších skupin rozpočtových položek:

Tabulka 2: Rozpočet s rozdělením na příjmy a výdaje HZS Zlínského kraje
v letech 2009 – 2012 (vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)

v tis. Kč	2009	2010	2011	2012
Příjmy celkem	57 704	55 757	49 274	49 398
Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem	2 004	2 260	660	660
Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti	55 700	53 497	48 614	48 738
z toho: pojistné na důchodové pojištění	49 511	47 553	43 212	43 322
pojistné na nemocenské pojištění				
a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	6 189	5 944	5 402	5 416
Výdaje celkem	324 054	337 351	268 122	262 386
<u>Běžné výdaje celkem</u>	301 251	298 992	259 077	256 926
v tom: - Ostatní provozní výdaje	41 771	42 059	34 350	33 423
- Platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci	188 685	186 316	164 965	163 812
z toho: platy zaměstnanců celkem	184 123	182 466	161 357	161 747
ostatní platby za provedenou práci	4 562	3 850	3 608	2 065
- Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	62 802	62 458	55 261	55 434
- Převod fondu kulturních a soc. potřeb	3 683	3 649	1 614	1 617
- Sociální dávky celkem	4 310	4 510	2 887	2 640
v tom: ostatní dávky	4 310	3 763	2 159	1 600
dávky nemocenské péče	0	747	728	1 040
<u>Výdaje na programy vedené v ISPROFIN celkem</u>	22 803	38 359	9 045	5 460
v tom: - Investiční výdaje celkem	22 803	38 359	9 045	4 975
- Neinvestiční výdaje vázané k IP celkem	0	0	0	485

Jak z tabulky vyplývá, příjmy mají v od roku 2009 sestupnou tendenci, výdaje v roce 2010 mírně vzrostly, naproti tomu v roce 2011 došlo k jejich výraznému snížení. Oproti příjmům v roce 2009 ve výši 57 704 tis. Kč byly v roce 2011 o více než 15% nižší, což je poměrně výrazný pokles, který je způsoben úsporami v oblasti mzdových prostředků a na ně navazujícími příjmy na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Schválený rozpočet na rok 2012 ukazuje mírný pokles jak příjmů, tak také výdajů. Nejvýraznější položkou v oblasti příjmů jsou příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, která v loňském roce tvořila 98% všech příjmů a letos má dosáhnout výše 48 738 tis. Kč, přičemž nejobsáhlejší součástí této rozpočtové položky je pojistné na důchodové pojištění.

Příjmy, které uvádí tabulka č. 2, jsou příjmy, se kterými HZS Zlínského kraje hospodaří. Existují ale také příjmy, které HZS Zlínského kraje zůstávají. Mezi tyto položky se mimo jiné řadí:

- příjmy z EPS (tzn. příjmy z elektrické požární signalizace);

Elektrická požární signalizace slouží ke včasnému zachycení vznikajícího požáru. Čidlo namontované v místě nebezpečí vzniku požáru vydá signál přímo operačnímu středisku HZS, které na místo vyšle jednotky požární ochrany. Firmy si mohou tuto službu nechat zřídit u HZS za měsíční poplatek, přičemž u státních institucí je tento poplatek snížen. Příjmy z elektrické požární signalizace dosahují hodnoty v průměru 1,9 mil./rok. Výše těchto příjmů závisí na počtu uzavřených smluv.

- příjmy z likvidačních prací;

Příjmy z likvidačních prací se týkají především dopravních nehod. HZS je u těchto typů zásahů ze zákona povinen poskytnout záchranné práce. Likvidační práce jsou ale nad rámec zákona vykonávány a jejich úhrada probíhá z povinného ručení vozidel. Konkrétně v loňském roce tvořily příjmy z likvidačních prací částku 595 000 Kč.

- dotace, příspěvky a dary od právnických osob.

K této skupině patří mimo jiné příspěvky od měst, které se ale v posledních letech také snižují (např. město Kroměříž přispělo v roce 2012 nižší částkou než v roce loňském).

Tabulka č. 3 jasně ukazuje, že největší položkou výdajů jsou platy zaměstnanců, které v loňském roce 2011 vytvářely přibližně 62% všech výdajů. Celkem bylo u HZS Zlínského kraje loni zaměstnáno 422 příslušníků a 26 občanských zaměstnanců, letos se nepředpokládá žádná výrazná změna co do počtu pracovníků. Platy zaměstnanců se loni snížily na 161 357 tis. Kč, letos by měly dosáhnout 161 747 tis. Kč.

Pro doplnění uvedu, že příslušníci se rozlišují na příslušníky s rovnoměrně rozvrženou dobou služby a na příslušníky s nerovnoměrně rozvrženou dobou služby (to jsou příslušníci ve výjezdu a příslušníci zařazení na operačním a informačním středisku). Jedná se o zaměstnance, kteří nosí uniformu. Mezi příslušníky s rovnoměrně rozvrženou dobou služby patří zejména státní požární dozor (stavební prevence, kontrolní činnost), ochrana obyvatelstva a krizové řízení, úsek IZS a služeb, několik příslušníků je i na úseku ekonomickém (4 příslušníci) a na úseku kanceláře krajského ředitele (8 příslušníků). Příslušníci ve výjezdu, jejichž přítomnost je zajištěna nepřetržitě, zajišťují záchranné práce. Náplní

služby příslušníků zařazených na operačním a informačním středisku je příjem tísňového volání a následné nasazování sil a prostředků k výjezdům. Naproti tomu občanští zaměstnanci nenosí uniformu a jedná se zejména o pracovníky na úseku ekonomickém a na úseku kanceláře krajského ředitele. Výkon služby příslušníků se řídí zákonem č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, a výkon práce občanských zaměstnanců se řídí zákonem č. 262/2006 Sb., zákoníkem práce.

Druhou největší položku tvoří pojistné placené zaměstnavatelem, jehož výše dosáhla v roce 2011 55 261 tis. Kč. Tato rozpočtová položka se v roce 2010 snížila oproti roku 2009 z 62 802 tis. Kč na 62 458 tis. Kč v závislosti na výši mzdových prostředků, v loňském roce došlo k nejvýraznějšímu poklesu, konkrétně o 11,52% v porovnání s rokem 2010. Do povinného pojistného placeného zaměstnavatelem spadá povinné pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (v roce 2012 je předpokládána výše této rozpočtové položky celkem 40 877 tis. Kč) a povinné pojistné na veřejné zdravotní pojištění (letos celkem 14 557 tis. Kč). V podstatě pojistné placené zaměstnavatelem kopírovalo vývoj rozpočtové položky platy zaměstnanců.

Z fondu kulturních a sociálních potřeb bylo v loňském roce čerpáno 2 035 tis. Kč. Z tohoto fondu se hradil příspěvek na stravné, který ale loni skončil, dále se z něj hradí příspěvek na penzijní připojištění zaměstnanců a peněžní dary zaměstnancům, kteří dosáhli životního nebo pracovního jubilea. Co se týče financování kulturního vyžití, došlo ze zákona ke snížení objemu prostředků odváděných do FKSP. V roce 2011 klesl podíl odvodu do FKSP na polovinu - z původních 2% na 1% objemu mzdových prostředků.

Rozpočtová položka sociálních dávek měla v uplynulých letech také sestupnou tendenci, dokonce došlo v roce 2011 k poklesu o více než 30% v porovnání s prvním analyzovaným rokem 2009 na konečnou výši 2 887 tis. Kč, letos by měly výdaje sociálních dávek tvořit celkem 2 640 tis. Kč., což je velmi podobná suma jako loni.

Kapitálové výdaje tvoří konkrétně rozpočtové položky pořízení dlouhodobého nehmotného majetku (v roce 2011 tvořilo 439 tis. Kč) a pořízení dlouhodobého hmotného majetku (jehož výše byla loni 8 606 tis. Kč). Meziročně se v důsledku úspor výrazně snížily investiční výdaje v roce 2011 o 76% oproti předcházejícímu roku 2010. K nárůstu došlo z 22 803 tis. Kč na 38 359 tis. Kč mezi léty 2009 a 2010. Letos by se měly kapitálové výdaje taktéž snížit oproti loňskému roku na konečnou částku 4 975 tis. Kč. Zkratka ISPROFIN je označením pro systém, který slouží k vedení investičních programů. Jak je z tabulky zřejmé,

byla na rok 2012 oproti minulým rokům předběžně stanovena výše neinvestičních výdajů vázaných k investičním programům (IP). To znamená, že pokud bude kupř. modernizováno vybavení operačního střediska, bude jak nově pořizované vybavení, tak i opravy či údržba zařízení, které bude i nadále využíváno, zařazeno do této skupiny výdajů. Půjde tedy o celek, ve kterém všechny položky výdajů souvisí s modernizováním operačního pracoviště. Do loňského roku tomu tak nebylo a položky související např. s obnovou kanceláří byly zařazovány samostatně do rozpočtových položek dle jejich druhu (dlouhodobý majetek, služby, opravy a údržba, atd.), proto také u těchto neinvestičních výdajů vázaných k investičním programům nenajdeme žádné finanční prostředky, od příštího roku by se ale mělo využívání těchto výdajových položek a jejich následného čerpání změnit.

K výraznému poklesu jak na položkách příjmů, tak na položkách výdajů rozpočtu, došlo v roce 2011, protože byly zrealizovány úspory, kterým bude věnována následující kapitola diplomové práce. Konkrétně se příjmy v roce 2011 snížily oproti roku 2010 z 55 757 tis. Kč na 49 274 tis. Kč. Také výdaje se loni výrazně snížily na 268 122 tis. Kč, což je o 69 229 tis. Kč v porovnání s rokem 2010. V roce 2009 byly příjmy ze všech analyzovaných let nejvyšší, tvořily 57 704 tis. Kč. Rozpočet na rok 2012 se v porovnání s rokem 2011 mírně liší především ve výdajích, příjmy zůstávají téměř stejné. Generální ředitelství HZS ČR tedy schválilo pro rok 2012 rozpočet podobný rozpočtu v roce 2011. Nicméně rozpočet v roce 2011 byl výrazně nižší oproti roku 2010 z důvodu požadovaných úspor, kterým bude věnována následující kapitola.

8.5 Úspory státního rozpočtu v r. 2011

V roce 2010 byl vydán pokyn ministra vnitra k zajištění úspor ve výdajích na rok 2011. Nejsložitější bylo jistě dosažení 10% úspor v běžných výdajích v porovnání s rozpočtem na rok 2010.

Již tehdy generální ředitel HZS ČR podotkl, že rozpočet HZS ČR je dlouhodobě nedostatečný a nepokrývá potřeby, které souvisejí s plněním náročných úkolů (není totiž zohledňován růst inflace při růstu počtu zásahů). Další snižování rozpočtu HZS ČR bylo možné jen při zavedení nejtvrdších úsporných opatření a odsouvání některých nutných výdajů, protože už v roce 2010 byl kladen důraz na hospodárné vynakládání finančních prostředků. (interní zdroje firmy)

HZS Zlínského kraje byl tedy vyzván ke zpracování přehledu, ve kterém by bylo uvedeno, jak dosáhnout úspor v běžných výdajích při zachování akceschopnosti jednotky. Mzdové a s nimi související výdaje byly řešeny samostatně. Výsledkem byl návrh vybraných rozpočtových položek výdajů, u kterých měla být realizována úspora na rok 2011 (viz tabulka č. 3).

Ředitelka HZS Zlínského kraje předložila generálnímu řediteli komentář k omezení či úplnému zastavení některých činností, podle něhož by se měly úspory realizovat:

- zrušit ukázky techniky a věcných prostředků pro veřejnost mimo areál stanic HZS ČR;
- přehodnotit a zefektivnit systém odborné přípravy – snížit časovou náročnost vstupní přípravy příslušníků, kurzů, atd. (zkrácení délky kurzů odborné způsobilosti příslušníků na cca polovinu; sloučení kurzů - např. chemické a technické služby);
- omezit služební cesty (tuzemské i zahraniční);
- omezit počet taktických a prověřovacích cvičení jednotek HZS ČR např. v rámci kraje na jedno taktické cvičení na směnu/stanici a rok;
- zrušit soutěže, ve kterých nejde o požární sport a disciplíny s vazbou na zásahovou činnost (vyprošťování, TFA) nebo případně bez finanční účasti HZS ČR;
- zrušení nebo podstatné zredukování akcí spojených s oceňováním profesionálních hasičů, popř. jejich sloučení (Hasič roku, Sportovec HZS, atd.);
- energie – kupř. snížení teploty teplé vody k hygienickým účelům na požárních stanicích na 45°C;
- dosažení maximálních úspor v pořízení majetku, tiskovin, atd.;
- omezení služeb telekomunikací a pošt a částečně služby v oblasti výpočetní techniky.

Následující tabulka č. 3 ukazuje rozložení požadované 10% úspory ostatních provozních výdajů na jednotlivé rozpočtové položky jak v hodnotovém vyjádření, tak v procentech. Je nutno ale podotknout, že tyto hodnoty byly určeny HZS Zlínského kraje pouze jako návrh výdajů, u kterých měla být v roce 2011 úspora realizována, tudíž se ještě nejedná o konečné částky.

Tabulka 3: Rozpočtové položky výdajů, u kterých měla být dle návrhu realizována úspora pro r. 2011 (vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)

		tis. Kč	%
RP (4 - místná)	Název RP	částka	% vyjádření
5132	Ochranné pomůcky	685	16,29%
5136	Knihy, učební pomůcky a tisk	50	1,19%
5137	Drobný hmotný dlouhodobý majetek	1 515	36,02%
5139	Nákup materiálu jinde nezařazený	1 237	29,41%
5161	Služby pošt	14	0,33%
5167	Služby školení a vzdělávání	66	1,57%
5169	Nákup ostatních služeb	567	13,48%
5171	Opravy a udržování	17	0,40%
5173	Cestovné (tuzemské i zahraniční)	40	0,95%
5176	Účastnické poplatky za konference	10	0,24%
5194	Věcné dary	5	0,12%
Úspora celkem:		4 206	100,00%

Na rok 2011 byla požadována 10% úspora v oblasti ostatních provozních výdajů (OPV), což činilo celkem 4 206 tis. Kč, přičemž tato výše byla vypočítána z roku 2010, tedy ze 42 059 tis. Kč. Předpokládaná úspora byla naplněna na 100%.

Největší objem tvoří drobný hmotný dlouhodobý majetek, který z celkové výše úspor tvoří přibližně 36%, tj. 1 515 tis. Kč. Další velkou částí v rámci úspor je nákup materiálu, který vytváří necelou třetinu požadované úspory. Za zmínku také stojí výdaje na ochranné pomůcky, a také nákup ostatních služeb, přičemž jejich výše se pohybuje kolem 15%. Další položky už jsou poměrně nevýrazné vzhledem k největším výdajům na rozpočtové položky, na nichž měla být realizována úspora v řádu milionů, nicméně bez těchto drobných položek by nebyla splněna požadovaná úspora 10%, proto jsou také důležité. Patří mezi ně knihy, učební pomůcky a tisk, služby pošt, služby školení a vzdělávání, opravy a udržování, cestovné, účastnické poplatky za konference a věcné dary.

Tabulka č. 4 už zobrazuje konečné vyčíslení jednotlivých rozpočtových položek po realizaci úsporných opatření:

Tabulka 4: Konečná úspora v oblasti ostatních provozních výdajů pro r. 2011
(vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)

Oblast pro úsporu	R1 2010	R1 2011 (návrh)	Finanční úspora bez mimor. a mz.	Zdroje (mimorozp.)	Mzdová úspora	Finanční úspora celkem
úspora výdaje dle rozpisu GR	42 059	34 350	7 709			
Příspěvek zaměstnavatele na stravování zaměstnanců	2 000	0	2 000			
Ozdravné pobyty příslušníků	1 330	500	830			
Propagační materiály	330	60	270			
Zahraniční služební cesty	150	70	80			
Tuzemské služební cesty	450	400	50			
Vystrojování	1 880	1 700	180			
Knihy, učební pomůcky	300	140	160			
Vzdělávání	420	350	70			
Opravy a údržba	5 200	4 881	319	100	350	450
Ochranné pomůcky	4 000	3 100	900	200	800	1 000
Drobný hmotný majetek	9 000	7 800	1 200		200	200
úspora výdaje celkem:			6 059	300	1 350	1 650
Mimorozpočtové příjmy EPS	1 809	1 809		0		
Příspěvky obcí	650	650		0		
Likvidační práce	100	400		300		
úspora mimorozpočtové zdroje:	2 559	2 859		300		300
Mzdové a související výdaje	252 423				1 350	1 350
ÚSPORA CELKEM:			6 059	300	1 350	7 709

Úspora v konečném důsledku dosáhla výše 7 709 tis. Kč, což bylo dokonce o 3 503 tis. Kč více než v původním návrhu, který ukazuje tabulka č. 4. Podařilo se totiž najít další výdaje, u kterých byla úspora možná, aniž by byla porušena akceschopnost zásahových jednotek a samozřejmě také provoz organizace.

Tabulka č. 4 ukazuje konkrétní výdaje včetně úspor na nich zrealizovaných, a to v rozdělení na úspory v oblasti výdajů dle rozpisu generálního ředitelství HZS ČR a úspory spočívající ve zvýšení mimorozpočtových prostředků.

Nejvýraznější úsporu představoval příspěvek zaměstnavatele na stravování zaměstnanců, který dokázal ušetřit celkem 2 mil. Kč. Bylo totiž zrušeno poskytování stravovacích poukázek (stravenek) zaměstnancům HZS Zlínského kraje. Hodnota každé stravenky byla 60

Kč, přičemž organizace na ně přispívala zaměstnancům cca 20,- Kč (příspěvek se lišil v jednotlivých letech). Dalších 20,- Kč na hodnotu jedné stravenky tvořil příspěvek z Fondu kulturních a sociálních potřeb, který byl z výše zmíněných důvodů zrušen. Dalšími významnými výdaji bylo pořízení drobného hmotného majetku (úspora 1 200 tis. Kč, plánovaná úspora byla ale ve výši 1 515 tis. Kč), ochranné pomůcky (úspora 900 tis. Kč), ozdravné pobyty příslušníků (úspora 830 tis. Kč). Nárok na tzv. léčebný ozdravný pobyt (LOP) je spojován se zachováním kvalitní fyzické a psychické kondice příslušníků, která je potřeba u fyzicky náročných zásahů nebo při výkonu psychicky náročných činností. Výdaje na opravy a údržbu uspořily nakonec 319 tis. Kč, což je v porovnání s návrhem značný nárůst, protože v návrhu se počítalo s úsporou 17 tis. Kč. Výdaje na propagační materiál zaznamenaly také výrazný pokles z hlediska finančních prostředků, a to z původních 330 tis. Kč v roce 2010 na pouhých 60 tis. Kč, úspora tedy představuje 270 tis. Kč., to ukazuje, že HZS Zlínského kraje musel výrazně omezit ukázkovou činnost zásahové techniky a jiné aktivity, které byly provozovány do roku 2010. Také ostatní výdaje byly z velké míry zredukovány či téměř odstraněny, což znamená úsporu finančních prostředků na těchto položkách mnohdy větší než 50% oproti roku 2010. Jde konkrétně o zahraniční a tuzemské služební cesty, vystrojování, tiskoviny, knihy a učební pomůcky pro zaměstnance nebo vzdělávání formou různých školení a seminářů.

Mimorozpočtové zdroje se u likvidačních prací zvýšily o 300 tis. Kč, organizace tedy vykonávala v loňském roce daleko více likvidačních prací po zásazích, přičemž finanční prostředky takto získané HZS Zlínského kraje nejsou odváděny do státního rozpočtu, ale zůstávají organizaci pro její další činnost. Také mzdové výdaje uspořily organizaci velké finanční prostředky v celkové výši 1 350 tis. Kč. Úspora na rozpočtových výdajích představovala 6 059 tis. Kč, mimorozpočtové prostředky byly vyšší o 300 tis. Kč a mzdové výdaje uspořily 1 350 tis. Kč, dohromady se podařilo uspořit 7 709 tis. Kč.

8.5.1 Negativní dopad případných úspor v dalších letech

Trendem pro následující léta v oblasti financování je další snižování finančních prostředků, které jsou poté rozdělovány mezi jednotlivé složky IZS České republiky. To znamená, že by mělo i nadále docházet ke snižování rozpočtu a razantnějším úsporným opatřením. Dohledně se předpokládá snížení rozpočtu HZS ČR na rok 2013 o více než 10% oproti roku 2012 a pro rok 2014 o 22% opět v porovnání s rokem 2012.

Toto výrazné snižování by mělo na činnost celého sboru velmi negativní dopady. Jedinou možností, která je pro dosažení těchto úspor reálná, je zásah do početních stavů příslušníků a zaměstnanců HZS ČR. Takové extrémní snížení by se ale odrazilo ve změnách řady zákonných předpisů. Ty by znamenaly prodloužení dojezdových časů, zastavení obměny techniky u profesionálních a dobrovolných hasičů, omezení počtu výjezdů a vyvolaly by změnu fungování celého integrovaného záchranného systému. Výsledkem by poté bylo snížení úrovně poskytovaných služeb, tzn. požadovaného stupně ochrany života, zdraví a majetku obyvatel. Muselo by tedy nezbytně dojít ke zvýšení škod na majetku a ke zvýšení ztrát na životech. Proto se HZS ČR snaží tomuto kroku zabránit.

8.6 Marketingový výzkum

Pro výběr rozpočtových výdajů vhodných k dalšímu uspořeni finančních prostředků jsem zvolila formu strukturovaného rozhovoru, protože tato metoda není pro respondenty časově náročná a umožňuje jim díky otevřeným i uzavřeným otázkám vhodně vyjádřit jejich názor.

Cílem marketingového výzkumu je získání primárních informací, které budou dále využity při zpracování projektu návrhu změn vybraných rozpočtových položek pro nalezení úspor v hospodaření.

Marketingový výzkum byl provedený prostřednictvím strukturovaného rozhovoru. Oslovila jsem pracovníky vedení HZS Zlínského kraje, kteří s rozpočtem a rozpočtovými položkami denně pracují.

8.6.1 Metodologie

Strukturovaný rozhovor sloužil ke zjištění těch rozpočtových položek, u nichž je možné zrealizovat úsporu finančních prostředků.

Díličními cíli bylo zjistit konkrétní názory pracovníků vedení HZS Zlínského kraje na rozpočet, dále na vhodné položky výdajů, u nichž by byla možná další úspora, anulování rozpočtových položek či návrh na jinou možnost úspor.

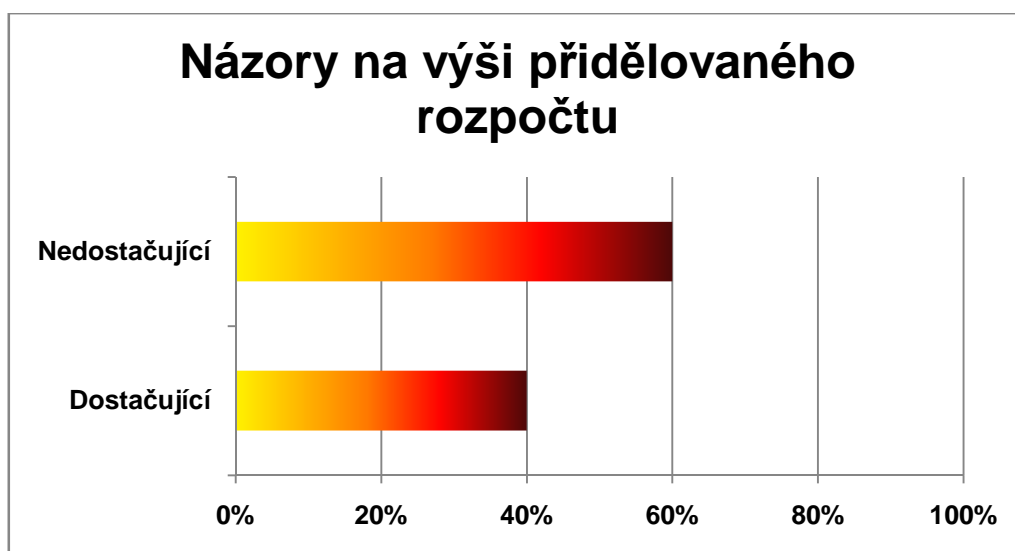
Bylo osloveno pět pracovníků z vedení HZS Zlínského kraje, kteří každodenně pracují s rozpočtem a peněžními prostředky a kteří se podíleli na vytvoření návrhu rozpočtových položek výdajů, u nichž byla realizována úspora v loňském roce 2011.

Metodami zpracování zjištěných dat bylo grafické vyhodnocení a slovní vyhodnocení. Pro grafické vyhodnocení byla použita metoda aritmetického průměru. Grafy jsou zpracovány v procentuálních podílech názorů respondentů a v jednom grafu je také použita Spider analýza. Slovní vyhodnocení je uvedeno vždy na konci jednotlivých otázek strukturovaného rozhovoru.

8.6.2 Vyhodnocení strukturovaného rozhovoru

Z pěti provedených strukturovaných rozhovorů vyplynou vhodné rozpočtové výdaje, na nichž může být realizována úspora. Zároveň jsou otázky zaměřeny i na rozpočet jako takový.

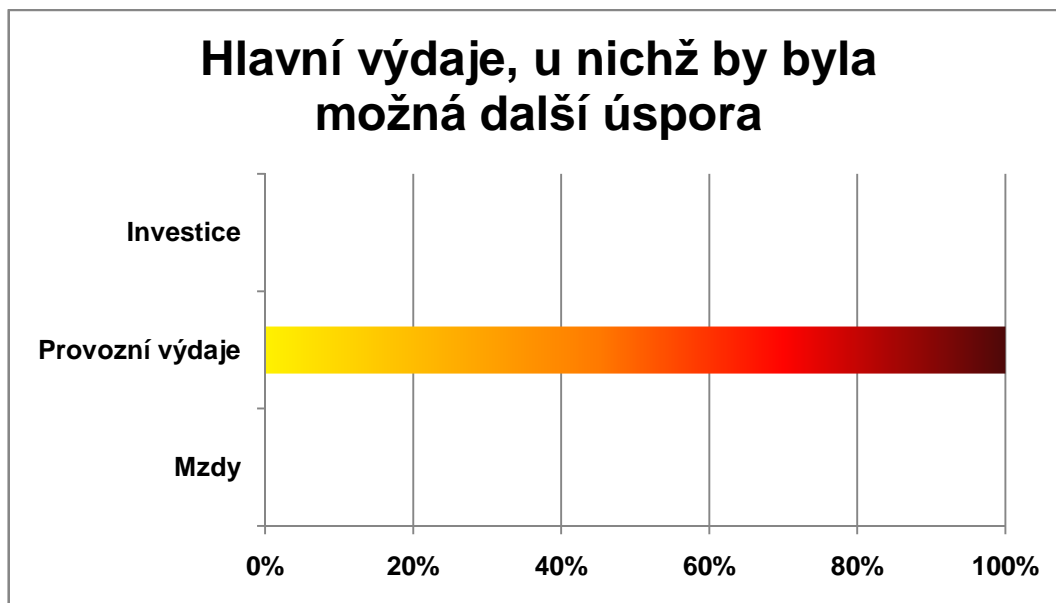
Otázka č. 1: Jaký je Váš názor na výši přidělovaného rozpočtu HZS Zlínského kraje?

Obrázek 7: Názory na výši přidělovaného rozpočtu
(vlastní zpracování)

Při provádění strukturovaného rozhovoru jsem se zaměřila v první otázce na rozpočet a jeho výši, tedy jestli je dle názoru dotazovaného v současné době přidělovaný rozpočet pro činnost organizace dostačující či naopak nedostačující. Někteří shledávají rozpočet již nyní nedostatečný (konkrétně 60% dotazovaných), jiní odpověděli, že je stále ještě dostatečný, nicméně doplnili, že se jeho výše pohybuje spíše na hranici únosnosti.

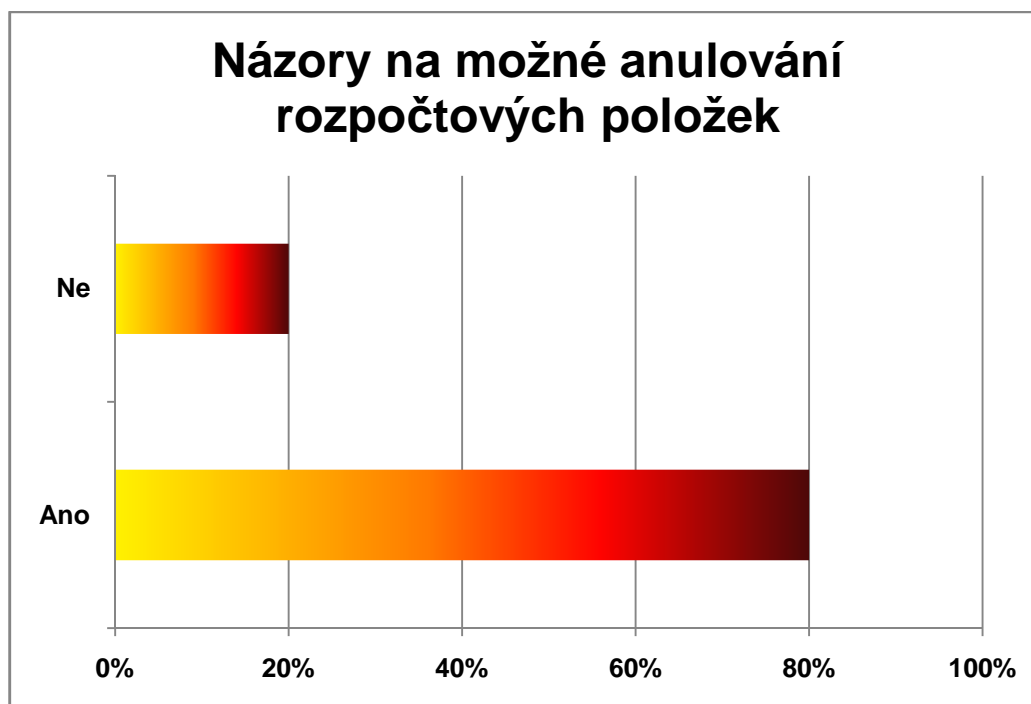
Otázka č. 2: Na jakých hlavních výdajích by bylo dle Vašeho názoru možné dosáhnout při dalších nutných úsporách snížení finančních prostředků?

Obrázek 8: Hlavní výdaje, u nichž by byla možná další úspora (vlastní zpracování)

Z otázky č. 2 vyplynula poměrně jednoznačná odpověď, protože všichni dotazovaní jednohlasně označili provozní výdaje jako hlavní skupinu výdajů, u nichž by se ještě daly uspořít finanční prostředky. Jistě by byla možná úspora i na položce mezd, ale mohl by začít hrozit odliv zaměstnanců, protože mzdy utrpěly od roku 2011 velmi výrazné zásahy. Na druhou stranu nutno podotknout, že žádný z respondentů by si snížení své mzdy jistě nepřál, proto se všichni shodli na této skupině výdajů, nicméně pokud se v budoucnu bude muset uspořít velké množství prostředků, jsou právě mzdy pro takovou úsporu „ideální“, protože každé procento, o které se celkový objem platových prostředků všech zaměstnanců sníží, znamená významnou částku v celkovém rozpočtu. Na investičních výdajích se prakticky již úspora velkého množství finančních prostředků očekávat nedá, jelikož investiční prostředky byly už v loňském roce zkráceny téměř na minimum.

Otázka č. 3: a) Myslíte si, že by při dalších úsporách mohlo dojít až k úplnému anulování některých rozpočtových položek?

Obrázek 9: Názory na možné anulování rozpočtových položek (vlastní zpracování)

Jak již bylo uvedeno v kapitole, která se týkala úspor v roce 2011, došlo loni k úplnému anulování poskytování stravovacích poukázek (stravenek). Nejenže přestala na tento benefit organizace přispívat, ale dokonce o stravenky přišli zaměstnanci úplně. Položka sice nebyla odstraněna z přehledu rozpočtových položek, nicméně u ní už v letošním roce 2012 v kolonce přidělovaných finančních prostředků najdeme nulu. Otázka č. 3 tedy vycházela z této skutečnosti a respondenti měli odpovědět, zda je dle jejich názoru možné, že by k takovéto podobné anulaci mohlo dojít i u jiných rozpočtových položek vlivem případných dalších úsporných opatření. 80% dotazovaných odpovědělo, že k další anulaci dojít může, zbylých 20% shledává tuto možnost méně pravděpodobnou.

b) Pokud ano, o které se může jednat?

V rámci této podotázky vyjmenovávali dotazovaní konkrétní položky výdajů, u nichž by dle jejich názoru mohlo k anulaci dojít. V odpovědích se objevily tyto rozpočtové položky:

- léčebné ozdravné pobyty;

Položka léčebných ozdravných pobytů je označována zkratkou LOP a znamená nárok příslušníků na určité volno (které se ovšem považuje za výkon služby) a na příspěvky na sportovní aktivity, masáže, atd. v okolí jejich bydliště či dokonce na lázeňský pobyt, který má přispět k regeneraci i nabytí fyzické kondice k úspěšnému plnění služebních úkolů a

také fyzických testů prováděných každoročně všemi příslušníky. Nutno dodat, že nárok na léčebný ozdravný pobyt má příslušník až po odsloužení 15 let ve služebním poměru.

- propagační materiál;

Propagační materiál má sloužit ke zviditelnění činnosti HZS Zlínského kraje, k upozornění občanů na možná nebezpečí, či doporučení k prevenci vzniku požárů, škod na majetku nebo ztrátách na životech (např. kontrola komínů, aj.).

- tiskoviny;

HZS Zlínského kraje odebírá odborný tisk a časopisy, které slouží ke vzdělávání zaměstnanců (např. denní tisk, časopis 112, atd.).

Dále se v odpovědích vyskytly i dary, které poskytuje HZS Zlínského kraje, příspěvky na výstroj zaměstnanců (údržbu a opravu uniforem) a příslušenství pro hasiče.

Otázka č. 4: Seřadte následující položky ostatních provozních výdajů, u kterých by dle Vašeho názoru mohlo dojít k dalším finančním úsporám?

Tabulka 5: Přidělení váhy zvolenému pořadí rozpočtových položek
(vlastní zpracování)

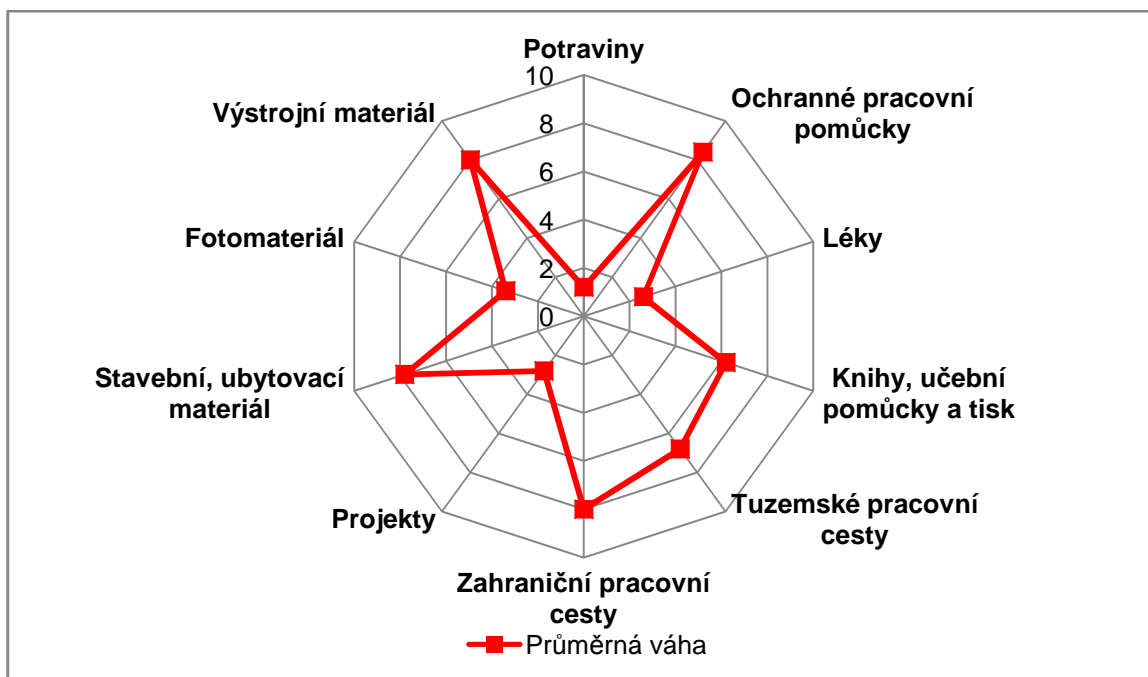
Úspora	Největší úspora	Žádná úspora
Pořadí	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Váha	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1

Pokud respondent označil položku číslem 1, znamená to, že na této položce je možná dle jeho názoru největší finanční úspora a tomuto pořadí byla přiřazena váha 10. Analogicky tomu tak bylo u ostatních položek, takže pořadí 10 byla přiřazena váha 1.

Tabulka 6: Průměrná váha u zvoleného pořadí RP
(vlastní zpracování)

Položka	Průměrná váha
Potraviny	1,1
Ochranné pracovní pomůcky	8,4
Léky	2,6
Knihy, učební pomůcky a tisk	6,2
Tuzemské pracovní cesty	6,8
Zahraniční pracovní cesty	8
Projekty	2,8
Stavební, ubytovací materiál	7,8
Fotomateriál	3,4
Výstrojní materiál	8

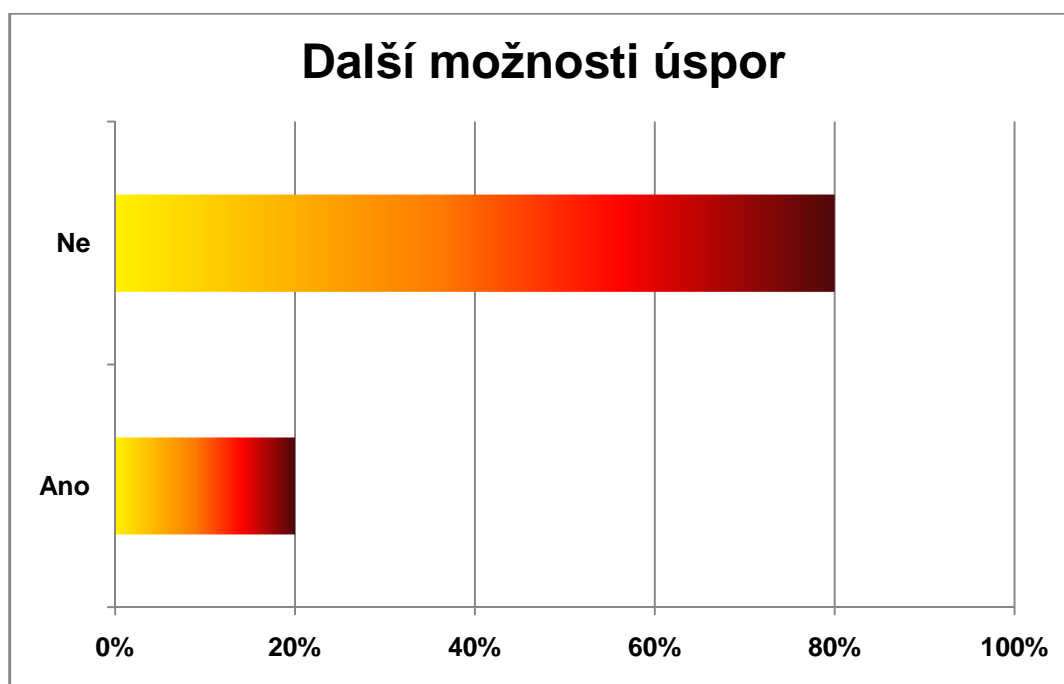
Dotazovaní označili za relativně největší možnost úspory finančních prostředků u položky ochranné pracovní pomůcky, zahraniční pracovní cesty a výstrojní materiál. U všech těchto položek je průměrná váha rozhodnutí za hranicí 8 bodů z možných 10. Na čtvrtém místě skončil stavební a ubytovací materiál, dále tuzemské pracovní cesty a položka knihy, učební pomůcky a tisk. Ostatní položky již jsou dle respondentů pro účely úspor méně výrazné.

Obrázek 10: Průměrná váha dle zvoleného pořadí RP (vlastní zpracování)

Také obrázek č. 10 ukazuje, že nejmenší průměrnou váhu získala položka potravin, léků, projektů a fotomateriálu. Položka potravin označuje potraviny a nápoje, které musí organizace ze zákona nakupovat a poskytovat zásahovým hasičům, kteří se pohybují v místě zásahu déle než 2 hodiny (nápoje) nebo déle než 4 hodiny (potraviny). Položka léky znamená nákup a doplnění léků do lékárníček, které jsou součástí jak zásahových vozidel, tak i ostatních služebních automobilů a také požárních stanic, kterými HZS Zlínského kraje disponuje. Vypracování projektů je úzce spojeno s realizací investic, a vzhledem k tomu, že byly výdaje na investice sníženy na minimum, nebude muset organizace objednávat zpracování projektů pro jejich realizaci. Protože ale investice již byly výrazně zkráceny, nepředstavuje logicky zpracování projektů možnost dalších větších úspor. Fotomateriál je v současnosti nakoupen a jsou pouze výjimečně potřeba finanční prostředky pro opravu. Proto je na této rozpočtové položce také méně pravděpodobná výrazná úspora financí. Fotomateriál je třeba především při zaznamenávání zásahů, při dokumentaci zjišťování příčin vzniku požárů, atd.

Otázka č. 5: Napadá Vás další možnost úspor v již tak kráceném rozpočtu?

Obrázek 11: Další možnosti úspor (vlastní zpracování)

80% dotazovaných odpovědělo na otázku č. 5 negativně, to znamená, že nemají návrh na další možnosti úspor, které by byly realizovatelné v současném rozpočtu. Zbýlých 20% respondentů navrhlo snížit finanční prostředky prostřednictvím zásahu do mezd zaměstnanců.

8.6.3 Shrnutí výsledků šetření

Dle odpovědí na otázku č. 1 hodnotí nadpoloviční většina dotazovaných přidělovaný rozpočet jako nedostačující, 40% respondentů shledává rozpočet dostačujícím.

Všichni respondenti se jednohlasně shodli na hlavních výdajích, u nichž by byla možná další úspora finančních prostředků. Všichni označili možnost provozních výdajů jako nejvhodnějšího řešení.

Prostřednictvím otázky č. 3 byly zjišťovány názory dotazovaných na možnost anulování některých rozpočtových položek. 80% dotazovaných si myslí, že k anulování položek může dojít. Konkrétně by se mohlo jednat o položky léčebných ozdravných pobytů, propagačního materiálu či tiskovin.

V otázce č. 4 měli respondenti seřadit položky ostatních provozních výdajů, u nichž by dle jejich názoru mohly být zrealizovány další úspory. Největší hodnotu průměrné váhy po vyhodnocení odpovědí získaly ochranné pracovní pomůcky, stavební a bytovací materiál, pracovní cesty, výstrojní materiál a knihy, učební pomůcky a tisk.

Poslední otázka strukturovaného rozhovoru (otázka č. 5) se věnovala další možnosti úspor. Převážná většina dotazovaných ale nenavrhla jinou možnost úsporných opatření než prostřednictvím snížení provozních výdajů.

9 PROJEKT NÁVRHU ZMĚN VYBRANÝCH ROZPOČTOVÝCH POLOŽEK S CÍLEM ZLEPŠIT HOSPODAŘENÍ V HZS ZLÍNSKÉHO KRAJE

V následující projektové části diplomové práce se budu zabývat ostatními provozními výdaji, protože právě tato hlavní skupina výdajů vyplynula z vyhodnocení strukturovaného rozhovoru jako nejlepší možnost pro realizaci dalších úsporných opatření. Budu se tedy snažit najít možnou úsporu finančních prostředků na položkách ochranné pracovní pomůcky, tuzemské a zahraniční pracovní cesty, výstrojní materiál, stavební a ubytovací materiál a knihy, učební pomůcky a tisk, přičemž tato realizace povede k úspoře v hospodaření HZS Zlínského kraje, ale především nedojde k ohrožení akceschopnosti organizace.

Cíl: vytvoření úspory v hospodaření HZS Zlínského kraje ve výši 5% ostatních provozních výdajů oproti roku 2011 při zachování mzdových výdajů na úrovni r. 2011

Protože očekávám další nutnost nalezení úsporných opatření pro nadcházející rok 2013 – podobně jako tomu bylo v roce 2011, rozhodla jsem se provést návrh úspory v již zmíněných ostatních provozních výdajích, který bude vycházet z údajů o nákupu v předešlém roce. Je to hlavně z důvodu časové realizace úsporných opatření, které by v letošním roce nebylo možné v takovém rozsahu provést, a navíc je přesnější vycházet z reálných čísel uskutečněných nákupů loňského roku než odhadovat jejich výši pro letošní rok 2012.

Úvodem jsem provedla odhad možných úspor při požadavku dalších úsporných opatření u jednotlivých položek ostatních provozních výdajů (viz tabulka č. 7)

Tabulka 7: Odhad úspory na jednotlivých RP
(vlastní zpracování)

Název RP	Odhad úspory
Ochranné pracovní pomůcky	500 000
Tuzemské a zahraniční pracovní cesty	100 000
Výstrojní materiál	300 000
Stavební a ubytovací materiál	1 000 000
Knihy, učební pomůcky a tisk	100 000
Celkem	2 200 000

V závěru projektové části provedu časovou, nákladovou a rizikovou analýzu projektu a zhodnotím výsledky návrhu řešení.

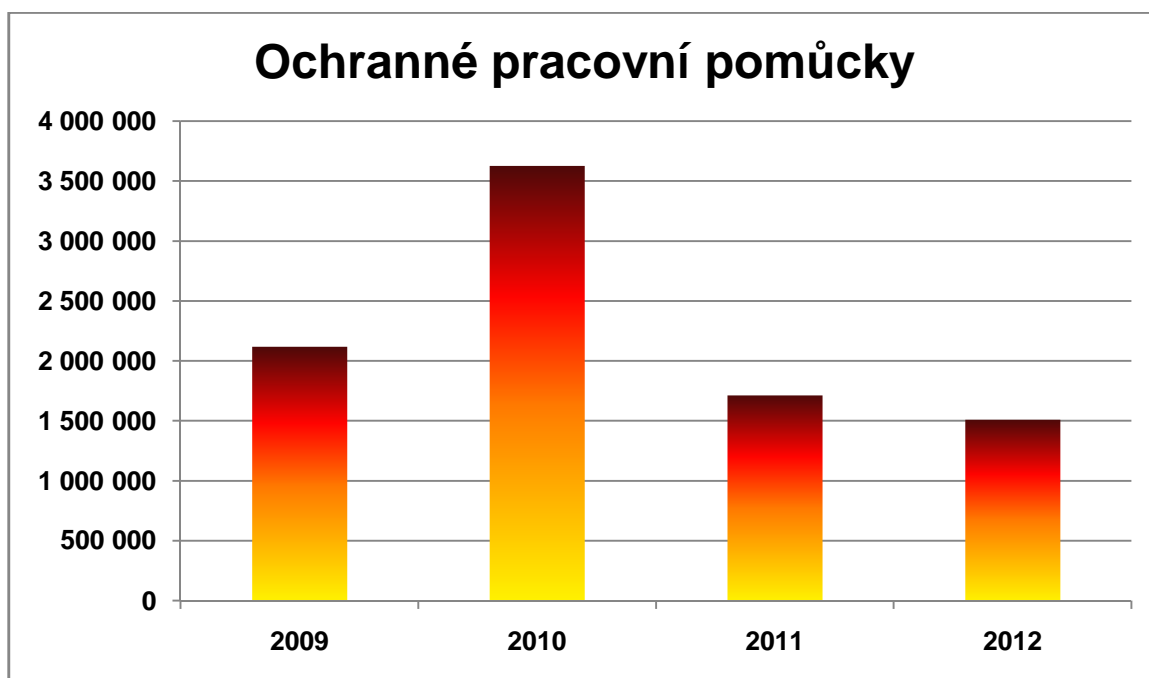
9.1.1 Ochranné pracovní pomůcky

Do rozpočtové položky ochranných pracovních pomůcek patří veškerý oděv, obuv a příslušenství, které se používá hlavně pro zásahovou činnost. Konkrétně jde o neoprenové rukavice, zásahové rukavice, zásahová obuv, hydrokrémy, rukavice s membránou, pracovní boty, protipřřezové kalhoty, dále sem patří kalhoty pro lezce, ochranné přetlakové oděvy, pracovní polobotky, reflexní vesty, pryžová obuv proti vodě, letní a zimní bundy, zdravotnické rukavice, čepice, přilby, atd.

Tabulka 8: Vývoj ochranných pracovních pomůcek od roku 2009
(vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)

v Kč	2009	2010	2011	2012
ochranné pracovní pomůcky	2 118 275	3 627 441	1 713 055	1 509 000

Tabulka č. 8 i obrázek č. 12 zachycují vývoj ochranných pracovních pomůcek od roku 2009 do roku 2012.

Obrázek 12: Vývoj RP ochranné pracovní pomůcky v letech 2009-2012
(vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)

Nejvýznamnější nárůst čerpání ochranných pracovních pomůcek je patrný v roce 2010, oproti prvnímu analyzovanému roku došlo v tomto roce ke zvýšení finančních prostředků na této položce o 58%. Pravděpodobně došlo k velké spotřebě ochranných pracovních po-

můcek a bylo tedy nutné jejich doplnění jak do skladu, tak do výbavy zásahových jednotek, aby byla zachována akceschopnost sboru a zároveň nebylo ohroženo bezproblémové fungování na zásazích z hlediska řádného oděvu a jiných pomůcek, které chrání hasiče před velkým žářem, vodou či chemikáliemi. Rok 2011 se výrazně podepsal z hlediska realizace úsporných opatření také na ochranných pracovních pomůckách, došlo k rapidnímu snížení čerpání na této položce z 3 627 441 Kč v roce 2010 na 1 713 055 Kč. Prostředky pro letošní rok byly přiděleny ve výši 1 509 000 Kč, nicméně jejich výše se během roku může změnit tak, jako ostatní rozpočtové položky. Může totiž dojít k mimořádné události, kde bude zničeno mnoho ochranných pracovních pomůcek a generální ředitelství HZS ČR v těchto případech na základě žádosti může poskytnout prostředky, o které se může tato položka navýšit (tato možnost je ale vzhledem k nedostatku financí stále méně pravděpodobná). V lednu a v únoru letošního roku bylo z této položky čerpáno 651 283 Kč, což je poměrně velká částka, která byla ale způsobena mimo jiné platbou faktur z roku 2011.

Pro rok 2013 předpokládám stejné ceny ochranných pracovních pomůcek jako v roce 2011, jejich výše se může samozřejmě mírně lišit, ale za předpokladu neměnné výše DPH (20%) může jít o max. desetikorunové rozdíly na jednom kusu materiálu, proto pro účely diplomové práce počítám s těmito cenami. Ceny materiálu v tabulce jsou uvedeny včetně 20% DPH.

Tabulka 9: Návrh úspory v nákupu ochranných pracovních pomůcek vycházející z roku 2011 (vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)

Ochranná pracovní pomůcka	2011			2013 (návrh)			úspora (Kč)
	nákup (ks)	cena (Kč/ks)	objednávka (Kč)	nákup (ks)	cena (Kč/ks)	objednávka (Kč)	
dvoudílný ochranný třívrstvý oděv - komplet	25	17 131,7	428 292,0	10	17 131,7	171 317,0	256 975,0
PS II - komplet	62	4 572,0	283 464,0	30	4 572,0	137 160,0	146 304,0
nehořlavý oděv (triko + spodky)	51	3 037,0	164 865,6	30	3 037,0	91 110,0	73 755,6
výstražný přehoz do trenážéru	10	3 606,0	36 060,0	x	x	x	36060
zásahová přilba	19	6 259,2	118 925,0	5	6 259,2	31 296,0	87 629,0
zásahové rukavice	134	2 156,4	288 960,0	50	2 156,4	107 820,0	181 140,0
sportovní výstroj (triko + kalhoty + obuv)	15	2 573,4	38 600,5	x	x	x	38600,5
pracovní polobotky	93	752,0	69 936,0	30	752,0	22 560,0	47 376,0
pracovní monterky klasické	91	357,2	32 509,0	40	357,2	14 288,0	18 221,0
ostatní	x	x	251 442,9	x	x	251 442,9	0,0
celkem			1 713 055,0			826 993,9	886 061,1

Z tabulky č. 9 je patrné, že v loňském roce došlo k velkým nákupům především ochranných třívrstvých oděvů, pracovních stejnokrojů II, také nehořlavých oděvů, zásahových rukavic, pracovních polobotek a pracovních monterek. Vícevrstvé ochranné oděvy pro hasiče jsou určeny k ochraně těla hasiče při likvidaci požárů a dalších činnostech souvisejících s prováděním záchranných a likvidačních prací. Pracovní stejnokroj (PS II) se používá jako služební stejnokroj pro činnosti v rámci organizačního řízení.

Ochranné třívrstvé oděvy, nehořlavé oděvy, zásahové přilby a zásahové rukavice byly v takové míře nakupovány z důvodu jejich velké spotřeby především na mimořádně velkém požáru v Chropyni, kde se střídaly jednotky zásahových hasičů po několik dní. Jejich spotřeba je uvedena v následující tabulce č. 10. V roce 2011 bylo nakoupeno také velké množství pracovních polobotek a pracovních monterek.

Dvoudílné ochranné třívrstvé oděvy byly loni nakoupeny za 428 292 Kč, celkem se jich spotřebovalo 22, což – jak jsem již uváděla, souvisí se zásahem v Chropyni. Minimální

počet tohoto kompletu je 10 ks na skladě pro zajištění dostatečného počtu oděvů jak k výměně poškozeného oděvu, tak k vydání nového oděvu právě nastoupeným novým zásahovým hasičům. Předpokládám tedy, že v příštím roce by stačilo nakoupit 10 ks třívrstvých kompletů, protože průměrná spotřeba u tohoto oděvu je 10 ks za rok.

Pracovních stejnokrojů II bylo loni nakoupeno celkem 62 ks, nicméně na skladě jich ještě 39 ks zůstalo. Není třeba tento oděv ponechávat ve větším množství na skladě, pro zajištění jejich výměny stačí 14 ks na skladě, proto za předpokladu neměnných cen, průměrné spotřeby 55 ks ročně a zůstatku 14 ks PS II na skladě postačí tohoto kompletu nakoupit 30 ks. Pracovní stejnokroj II konkrétně obsahuje blůzu, kalhoty, šedé triko s dlouhými rukávy, čepici, hodnostní označení, modré ponožky a černé polobotky.

Nehořlavého oděvu by mělo stačit dle předpokladu 30 ks na skladě a průměrné spotřeby 26 ks za rok nakoupit v roce 2013 30 ks. Výstražný přehoz do trenážeru byl v roce 2011 nakoupen, nicméně nebyl spotřebován, proto není třeba tento oděv nakupovat v následujícím roce. Také sportovní výstroj byla loni nakoupena a zůstává v dostatečném množství na skladě, takže není nutné ji příští rok opět nakupovat. Nákup zásahových přileb při průměrné spotřebě 7 ks ročně pro zajištění postačujícího množství navrhuji nakoupit v roce 2013 5 ks, což bude znamenat úsporu téměř 88 tis. Kč v porovnání s nákupem v roce 2011.

Zásahových rukavic se průměrně spotřebuje 77 párů ročně, výjimkou byl loňský rok, kdy se spotřebovalo 107 párů a tato spotřeba taktéž souvisí s několikanásobným zásahem v Chropyni. Pracovních polobotek a monterek bylo loni nakoupeno za částku více než 100 tis. Kč, jejich spotřeba se ale průměrně pohybuje u polobotek 32 ks za rok, u monterek 51 ks za rok, proto nebude třeba nakupovat je v tak velkém množství, pro potřeby organizace je dostačující nákup 30 párů polobotek a 40 ks monterek.

Návrh počtu jednotlivých ochranných pracovních pomůcek, které mají být v příštím roce nakoupeny, vycházel z tabulky č. 10, přičemž tyto počty byly ještě konzultovány s odborníkem HZS Zlínského kraje, který tyto pomůcky nakupuje.

Celkem by se tímto způsobem ušetřilo na ochranných pracovních pomůckách 886 061 Kč, což tvoří 51 % celkového nákupu těchto pomůcek v roce 2011.

Pro představu je v příloze č. 3 uveden seznam ochranných pracovních pomůcek, kterými disponuje výjezdový hasič.

Tabulka 10: Stav vybraných ochranných pracovních pomůcek na skladě a předpoklad nákupu pro rok 2013 na základě průměrné spotřeby
(vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)

ks	2011				2013 (předpoklad)			
Ochranná pracovní pomůcka	sklad 1.1.	nákup	Spotřeba	sklad 31.12.	sklad 1.1.	nákup	průměrná spotřeba	sklad 31.12.
dvoudílný ochranný třívrstvý oděv - komplet	10	25	22	13	13	10	11	12
PS II – komplet	31	62	59	39	39	30	55	14
nehořlavý oděv (triko + spodky)	2	51	27	26	26	30	26	30
výstražný přehoz do trenážeru	0	10	0	10	10	x	2	8
zásahová přilba	11	19	18	12	12	5	7	10
zásahové rukavice	25	134	107	52	52	50	77	25
sportovní výstroj (triko + kalhoty + obuv)	16	15	1	30	30	x	3	27
pracovní polobotky	12	93	91	14	14	30	32	12
pracovní monterky klasické	4	91	51	44	44	30	51	23

Pro zajímavost je v příloze č. 4 diplomové práce uveden formulář protokolu, který musí příslušník vyplnit v případě poškození či ztráty ochranného prostředku.

9.1.2 Tuzemské a zahraniční pracovní cesty

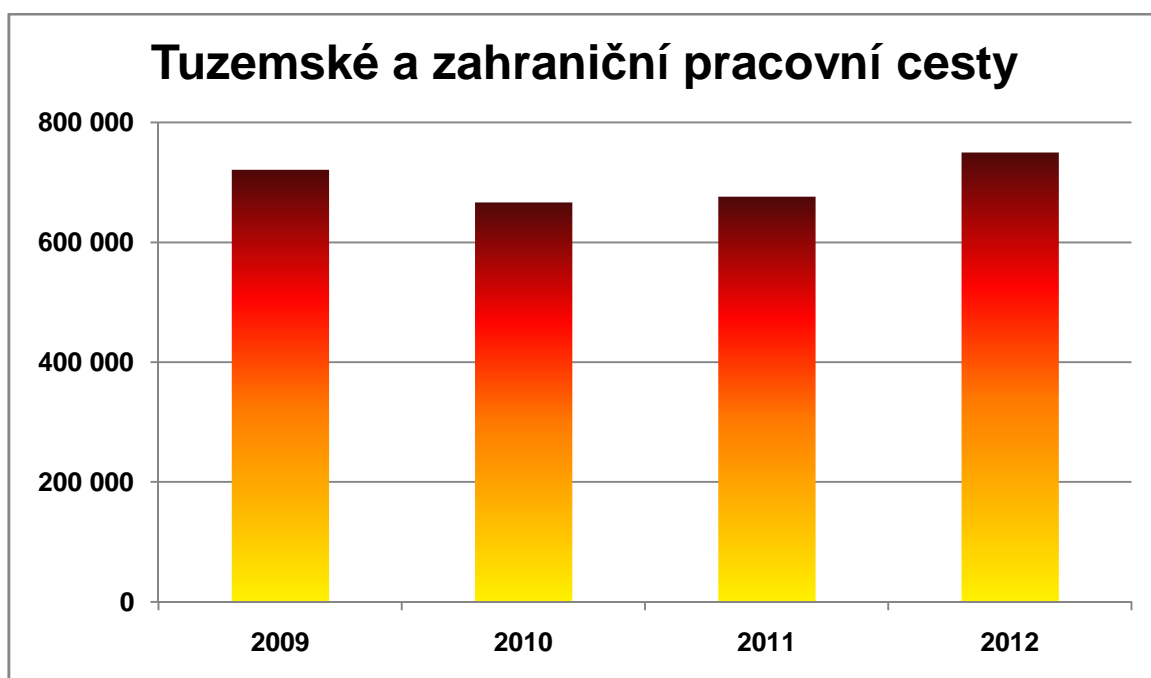
Pracovní či služební cesty jsem zařadila pod jednu skupinu, ve které budu hledat možnost úsporných opatření.

Zahraniční pracovní cesty jsou méně časté, ale na druhou stranu vyžadují větší odliv finančních prostředků. Na tuzemské pracovní cesty jezdí jak zaměstnanci z vedení HZS Zlínského kraje, tak i ostatní zaměstnanci, protože např. doprava na školení je zařazena do služebních cest.

Tabulka 11: Vývoj tuzemských a zahraničních pracovních cest od roku 2009
(vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)

v Kč	2009	2010	2011	2012
Tuzemské a zahraniční pracovní cesty	721 350	667 009	676 799	750 000

Čerpání prostředků na položce služební cesty je patrné z tabulky č. 11 i z obrázku č. 13. Kupodivu se úspory v roce 2011 na této položce výrazně nepodepsaly.

Obrázek 13: Vývoj RP tuzemské a zahraniční pracovní cesty
(vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)

V roce 2010 se čerpání finančních prostředků snížilo oproti předcházejícímu roku cca o 9%, v loňském roce došlo k velmi mírnému navýšení přibližně o 10 000 Kč. Pro letošní rok se předpokládá využití 750 000 Kč na tuzemské i zahraniční pracovní cesty, ale i toto číslo je stejně jako u ochranných pracovních pomůcek pouze orientační, protože nelze přesně odhadnout nutnost služebních cest pro následující období.

Tabulka 12: Návrh úspory na položce pracovní cesty vycházející
z roku 2011 (vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)

v Kč	2011	2013 (návrh)	úspora
zahraniční pracovní cesty	17 503	0	17 503
tuzemské pracovní cesty	659 296	527 437	131 859
celkem	676 799	527 437	149 362

Pracovní cesty realizuje HZS Zlínského kraje jak v České republice, tak také v zahraničí. Jde o nejrůznější jednání, účasti na sportovních přehlídkách či soutěžích sborů, pořízení majetku či např. přemístění vyšetřovatele požáru na místo zásahu. V posledních letech se dokonce podařilo několika hasičům prostřednictvím postupových soutěží dosáhnout předních umístění na světových soutěžích, mezi které patřila i celosvětová soutěž v hasičském sportu. I tato účast byla považována za zahraniční služební cestu.

Po finanční stránce jsou do služebních cest zahrnovány náklady na ubytování, stravu a určité procento kapesného. Při pracovních/služebních cestách mají zaměstnanci většinou k dispozici služební automobil, proto do položky pracovních/služebních cest nejsou každé zahrnovány náklady na cestovné za jízdenky a PHM.

Pro účely úspory na této rozpočtové položce navrhuji nerealizovat zahraniční pracovní cesty a tuzemské pracovní cesty snížit o cca 20%. Tuzemské pracovní cesty se mohou snížit např. větším využitím videokonferencí (tato technika byla nedávno pořízena v rámci kapitálových výdajů), tím dojde k menšímu počtu výjezdů na pracovní porady, což bude mít vliv i na snížení nákladů na PHM či menší riziko vzniku nehody, a tím snížení rizika pracovních/služebních úrazů, atd. Tudíž lze v tomto případě hovořit i o zefektivnění hospodaření v organizaci.

Konkrétně by při realizaci návrhu byla provedena úspora finančních prostředků ve výši přibližně 150 tis. Kč, čímž by se snížily finanční prostředky na této položce o více než 22%. Větší finanční úsporu nedoporučuji, protože je třeba zachovat nutnost služebních cest např. příslušníků z odboru prevence, kdy někteří z nich se účastní kolaudací, jiní kontrolují dodržování právních předpisů na úseku požární ochrany u podnikatelů a další zase působí v oblasti vyšetřování příčin požárů.

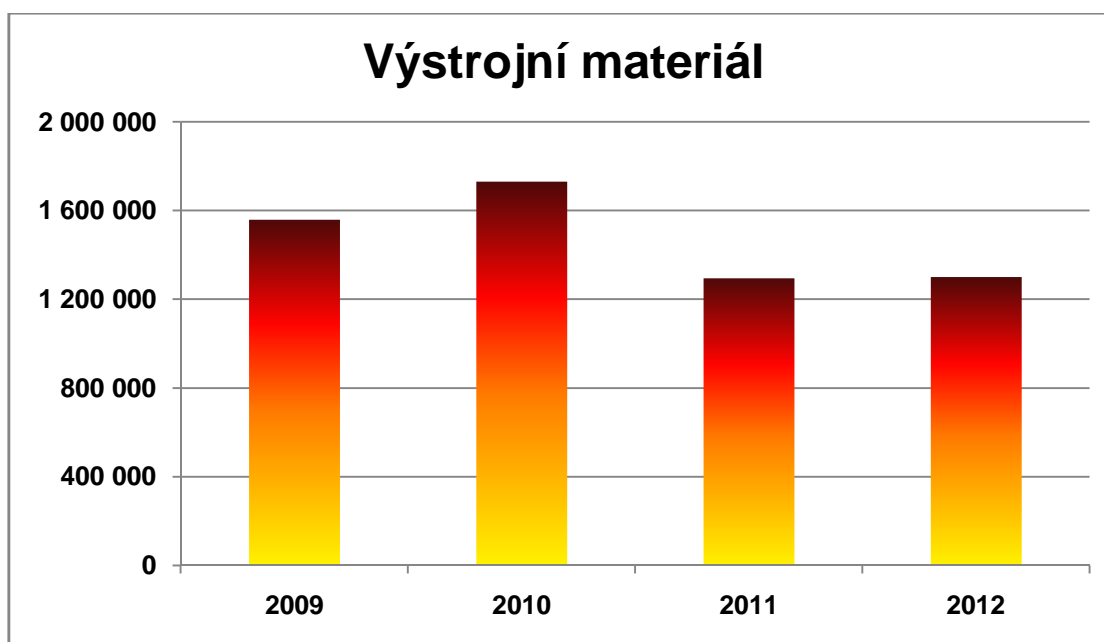
9.1.3 Výstrojný materiál

Položka výstrojný materiál zahrnuje košile, halenky, státní znaky, nárameníky, saka, kalhoty, pláště, sukně, pulovry, termotrika, vázanky pro muže, pánskou zimní obuv, pánské celoroční polobotky, ponožky do zásahové obuvi, klobouky, nehořlavá trika, stejnokrojové ponožky, společenské stejnokroje (saka, kalhoty, pláště), aj.

Tabulka 13: Vývoj výstrojního materiálu od roku 2009
(vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)

v Kč	2009	2010	2011	2012
Výstrojný materiál	1 558 886	1 730 237	1 294 499	1 300 000

V tabulce č. 13 jsou zachyceny přesné hodnoty čerpání a využívání výstrojního materiálu. Na letošní rok 2012 je předpoklad 1 300 000 Kč, takže je téměř shodný s čerpáním finančních prostředků v roce loňském.

Obrázek 14: Vývoj RP výstrojního materiálu v letech 2009-2012
(vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)

V roce 2010 se oproti prvnímu analyzovanému roku 2009 mírně navýšilo čerpání prostředků na položce výstrojního materiálu – v roce 2009 byla skutečná hodnota finančních prostředků 1 558 886 Kč, o rok později 1 730 237 Kč, nárůst tedy představoval 10%. Toto navýšení způsobilo o to větší zásah z hlediska úsporných opatření, které v konečném důsledku způsobilo 25% snížení finančních prostředků využitých v loňském roce. Pro letošní rok 2012 se předpokládá s nákupem výstrojního materiálu v orientační výši 1 300 000 Kč, ale stejně jako u jiných položek se čerpání během roku může měnit.

Tabulka 14: Přehled náležitostí po dobu trvání služebního poměru
(vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)

Norma	Kategorie a počet bodů	Denní limit v bodech	Oděvné za rok v procentech a bodech	
			Obměna nebo doplnění výstrojních součástí	Příspěvek za služby spojené s údržbou služebního stejnokroje a za nezabezpečené součástky
STM	A - 2 555	7	90% 2 299	10% 256
	B - 3 285	9	90% 2956	10% 329
	C - 5 110	14	90% 4 599	10% 511
STŽ	A - 2 555	7	60% 1 533	40% 1 022
	B - 3 285	9	60% 1 971	40% 1 314
	C - 5 110	14	60% 3 066	40% 2 044

Tabulka č. 14 uvádí základní přehled náležitostí, které vznikají příslušníkovi dnem vzniku služebního poměru a zanikají dnem skončení služebního poměru. Příslušník má tedy právo na náležitosti dle výstrojní normy a výstrojní kategorie, do které je zařazený.

Základní normou je norma ST (tzn. stejnokrojová tuzemsko), která je určena příslušníkovi vykonávajícímu službu ve stejnokroji na území ČR nebo v zahraničí po dobu ne delší než je jeden rok. Norma ST se dále člení podle určení pro muže (M) a ženy (Ž). Navíc se norma člení i podle kategorie (interní zdroje firmy):

- kategorie A jsou příslušníci s nerovnoměrně rozvrženou dobou služby zařazení v jednotce požární ochrany;
- kategorie B zahrnuje příslušníky s nerovnoměrně rozvrženou dobou služby, kteří jsou nezařazení v jednotce požární ochrany, a příslušníci s rovnoměrně rozloženou dobou služby, kteří vykonávají službu na stanicích, objektech a jiných pracovištích HZS Zlínského kraje (jako je ochrana obyvatelstva a krizové řízení, na úseku ekonomiky, v kanceláři ředitele, atd.)

- kategorie C jsou ostatní příslušníci – krajský ředitel, náměstci krajského ředitele, ředitel kanceláře, ředitel odboru IZS, ředitel odboru prevence, ředitelé územních odborů, ředitel odboru ochrany obyvatelstva a krizového řízení, aj.

Dle tohoto rozdělení jsou příslušníkům přiděleny body (viz tabulka č. 14). Rozdíl mezi STM a STŽ je v obměně nebo doplnění výstrojních součástí, kde muži dostávají 90% bodů a ženy 60% bodů, a příspěvek za služby spojené s údržbou služebního stejnokroje jsou mužům poskytovány ve výši 10%, ženám ve výši 40%. Kategorii A náleží 2 555 bodů, kategorii B 3 285 bodů a kategorii C celkem 5 110 bodů. Je to z důvodu větší potřeby obnovy a údržby výstrojních součástí (tzv. PS I neboli obecně řečeno tzv. uniformy), přičemž u příslušníků s nerovnoměrně rozvrženou dobou služby dochází k hlavním výdajům spíše za ochranné pracovní pomůcky a méně za výstrojní součástky, které příslušník nepoužívá u zásahu.

Na základě přidělených bodů si každoročně příslušník vybírá v tzv. nárokovém listu výstrojní materiál, který potřebuje, a tímto způsobem spotřebovává přidělené body. Jeden bod je roven jedné koruně. Formulář nárokového listu je uveden v příloze č. 5 diplomové práce.

Tabulka 15: Návrh na snížení přidělovaných bodů (vlastní zpracování)

Norma	Kategorie a počet bodů	Návrh na snížení přidělovaných bodů	Změna (body)	Úspora (%)
STM	A - 2 555	1 916	639	25%
	B - 3 285	2 464	821	25%
	C - 5 110	3 832	1 278	25%
STŽ	A - 2 555	1 916	639	25%
	B - 3 285	2 464	821	25%
	C - 5 110	3 832	1 278	25%

Pro uspořené finančních prostředků u výstrojního materiálu navrhuji snížení přidělovaných bodů určených na opravy a údržbu tzv. uniforem či jejich obměnu u všech kategorií o 25%

(tabulka č. 15). U kategorie A tedy dojde ke snížení z původních 2 555 bodů na 1916 bodů, kategorii B se sníží přidělované body z 3 285 bodů na 2 464 bodů a kategorii C by bylo přidělováno 3 832 bodů z původních 5 110 bodů. Dle doporučení snižují všechny kategorie stejnými procenty, i když kategorie A bude mírně znevýhodněna a toto snížení se jí dotkne nejvíce. Snížení nebude znamenat žádný výrazný propad a přidělované body by měly být dostačující. Menší počet bodů neohrozí vybavenost příslušníků uniformami a stále bude umožňovat uspokojivou obnovu a údržbu, která bude i nadále prováděna každý rok.

Tabulka 16: Návrh úspory v nákupu výstrojního materiálu vycházející z roku 2011 (vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)

Výstrojní materiál	2011			2013 (návrh)			úspora (Kč)
	nákup (ks)	cena (Kč/ks)	objednávka (Kč)	nákup (ks)	cena (Kč/ks)	objednávka (Kč)	
triko SINTEX	754,0	346,7	261 424,0	566	346,7	196 232,2	65 191,8
ponožky do zásahové obuvi	1 000,0	95,1	95 100,0	750	95,1	71 325,0	23 775,0
ponožky klasik	1 460,0	26,1	38 106,0	1095	26,1	28 579,5	9 526,5
svetr s dlouhým rukávem	63,0	1 020,8	64 310,0	47	1 020,8	47 977,6	16 332,4
košile, halenka	133,0	320,0	42 565,0	100	320,0	32 000,0	10 565,0
brigadýrka, klobouk, lodička	16,0	788,7	12 619,0	12	788,7	9 464,4	3 154,6
sukně, kalhoty	84,0	2 163,0	181 692,0	63	2 163,0	136 269,0	45 423,0
trička	590,0	143,7	84 768,0	442	143,7	63 515,4	21 252,6
vesta HZS	10,0	498,0	4 980,0	7	498,0	3 486,0	1 494,0
vázanka	30,0	273,0	8 190,0	22	273,0	6 006,0	2 184,0
rukavice kožené s podšívkou	20,0	379,2	7 584,0	15	379,2	5 688,0	1 896,0
ostatní	x	x	493 161,0	x	x	369 871,0	123 290,0
celkem			1 294 499,0			970 414,1	324 084,9

Dle čerpání finančních prostředků na položce výstrojního materiálu uvedených v tabulce č. 16 byly v loňském roce nakupovány trika SINTEX v celkové hodnotě 261 424 Kč, dále ponožky jak do zásahové obuvi ze speciálního nehořlavého materiálu (1 000 párů), tak ponožky klasické (těch nakoupila organizace 1 460 párů). K větším nákupům výstrojního materiálu patří i pořízení svetrů s dlouhým rukávem, vest, vázanek, rukavic. Košile a halenky byly nakupovány za průměrnou cenu 320,- Kč a jsou uvedeny pod jednou objednávkou, protože jejich ceny se pohybují v přibližně stejné výši. Stejně je tomu i u brigadýrek,

klobouků a lodiček k uniformám. Sukně a kalhoty se nakoupily v rámci jedné objednávky, proto je uvedena v tabulce průměrná cena za tento materiál (2 163,- Kč).

Samozřejmě cenu za jeden kus a tím i konečnou cenu objednávky ovlivňuje také množství objednávaného materiálu. Dodavatel požadovaného materiálu je vždy tzv. „vysoutěžen“, to znamená, že organizace vybírá takovou nabídku, která je cenově nejvýhodnější. Nedochází ale k zásadním slevám ze strany dodavatelů, proto jsem pro návrh nákupu výstrojního materiálu pro rok 2013 vycházela z jednotkových cen objednávaného materiálu, které jsou totožné cenám v roce 2011.

Při zásahu do přidělovaných bodů příslušníkům by došlo k 25% snížení bodů, a samozřejmě by se omezilo i čerpání finančních prostředků na této rozpočtové položce, protože by příslušníci měli k dispozici mírně omezenou možnost výběru výstrojního materiálu pro své potřeby ve stanovené hodnotě. Proto jsem pro účely návrhu nákupu výstrojního materiálu pro rok 2013 vycházela opět z čerpání v roce 2011 za předpokladu, že pokud dojde k 25% snížení přidělovaných bodů, sníží se o 25% také nákupy tohoto materiálu. Z toho důvodu jsem snížila množství nákupu o 25%, ceny materiálu jsem ponechala ve stejné výši jako loni a vynásobením těchto dvou hodnot jsem získala hodnotu objednávky. Opět zde hrozí mírné změny v cenách materiálů, nicméně stejně jako u ochranných pracovních pomůcek nepředpokládám jejich výrazný nárůst či pokles.

Jestliže by došlo ke změně v přidělovaných bodech, nákupy výstrojního materiálu by se snížily na přibližně 970 tis. Kč, a v porovnání s rokem 2011 by byla zrealizována úspora ve výši 324 084,9 Kč.

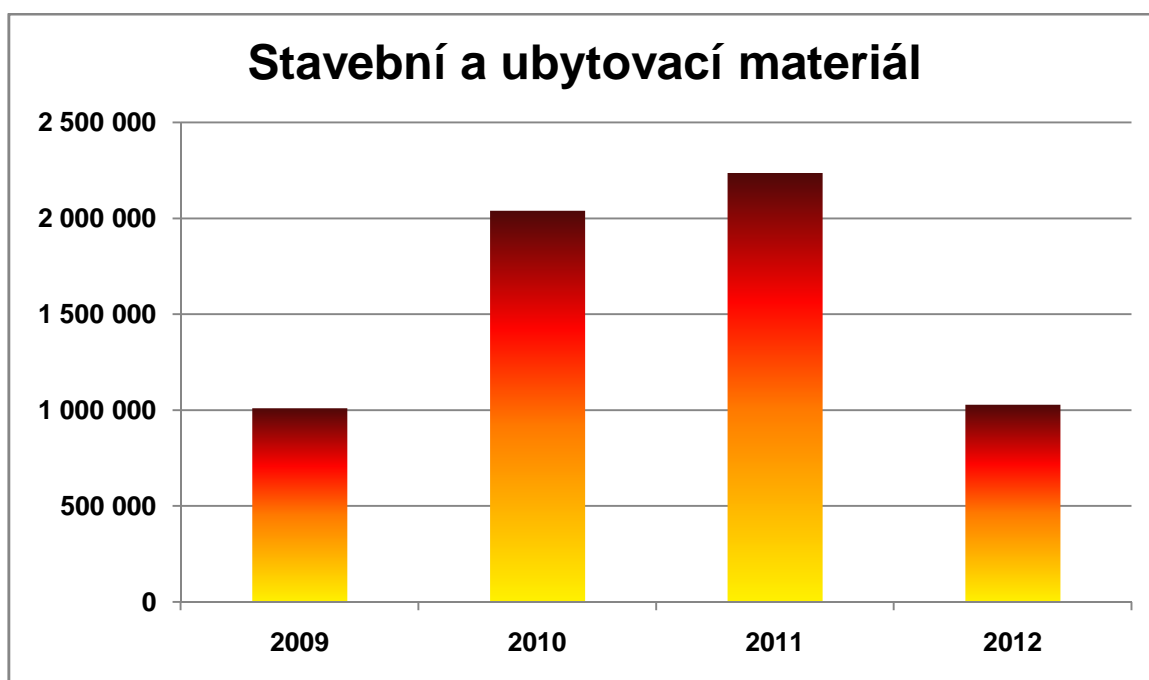
9.1.4 Stavební a ubytovací materiál

Do této rozpočtové položky se řadí jak nejrůznější spotřebiče, jako např. chladnička, kávovar, mikrovlnná trouba, automatická pračka, sporák, digestoř, tak i jiné vybavení, ke kterému patří skříně a další nábytek, kuchyňské nádobí, vysavač, varná konvice, kancelářská židle či křeslo, stolní svítidla, postele, matrace, jednací stůl, sekačka na trávu, sněhová fréza, atd. Stavební a ubytovací materiál představuje i jiný drobnější materiál jako elektrikářské zboží, čisticí prostředky na úklid a údržbu (leštěnka na podlahoviny, saponáty,...), úsporné žárovky, zásuvky, baterie, sáčky do vysavačů, elektromateriál na opravu a údržbu majetku, materiál na opravu vozidel, nejrůznější krabice na uložení materiálu ve skladu, pletivo, materiál na opravu šaten, aj.

Tabulka 17: Vývoj stavebního a ubytovacího materiálu od roku 2009
(interní zdroje firmy)

v Kč	2009	2010	2011	2012
Stavební a ubytovací materiál	1 011 033	2 040 840	2 238 300	1 030 000

Stavební a ubytovací materiál zaznamenal z hlediska čerpání finančních prostředků velmi výrazné změny, což uvádí tabulka č. 17, tak i obrázek č. 15.

Obrázek 15: Vývoj RP stavební a ubytovací materiál v letech 2009-2012
(vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)

Velmi razantní změny na stavebním a ubytovacím materiálu jsou znatelné z obrázku, v roce 2010 se dokonce zvýšilo čerpání prostředků na této rozpočtové položce o více než 100%, konkrétně na 2 040 840 Kč oproti 1 011 033 Kč v roce 2009. Je překvapující, že úsporná opatření měla v roce 2011 opačný efekt než u většiny výdajů, to znamená, že namísto snížení výdajů došlo ke zvýšení výdajů o téměř 10%, což představuje necelých 200 000 Kč. Pro letošní rok se předpokládá čerpání ve výši 1 030 000 Kč, nicméně jak jsem již uváděla, jedná se pouze o orientační výši, která se může lišit od skutečného čerpání, zvláště když má dojít k vybavení nově získaných prostor pro požární stanici ve Slavičíně, kde HZS Zlínského kraje byla městem Slavičín darována (bezáplatně převedena) budova bývalé knihovny.

Tabulka 18: Návrh úspory v nákupu stavebního a bytovacího materiálu vycházející z roku 2011 (vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)

Stavební a bytovací materiál	2011			2013 (návrh)			úspora (Kč)
	nákup (ks)	cena (Kč/ks)	objednávka (Kč)	nákup (ks)	cena (Kč/ks)	objednávka (Kč)	
šatní skříň kombinovaná	82	6 000,0	492 000,0	x	x	x	492 000,0
kancelářské křeslo	10	6 273,0	62 730,0	x	x	x	62 730,0
nastavovací hliníkový žebřík	5	19 200,0	96 000,0	2	19 200,0	38 400,0	57 600,0
kalové čerpadlo	10	59 476,8	594 768,0	5	59 476,8	297 384,0	297 384,0
osvětlení	10	4 630,8	46 308,0	10	4 630,8	46 308,0	0,0
požární proudnice	2	5 568,0	11 136,0	2	5 568,0	11 136,0	0,0
proudnice TURBO-SPRITZE	3	10 200,0	30 600,0	3	10 200,0	30 600,0	0,0
skříň (2 dveřová)	10	6 560,0	65 600,0	x	x	x	65 600,0
vysavač	7	5 508,0	38 556,0	2	5 508,0	11 016,0	27 540,0
ostatní	x	x	800 602,0	x	x	800 602,0	0,0
celkem			2 238 300,0			1 235 446,0	1 002 854,0

U stavebního a bytovacího materiálu proběhl v roce 2011 nákup šatních skříní pro hasiče, protože předešlé skříně již byly ve velmi špatném stavu. Tento nákup se podepsal na čerpání finančních prostředků částkou 492 000 Kč, která znamenala 21% objemu všech nákupů. Další velkou položkou nákupů byla kalová čerpadla, která se ale nakupují každoročně zejména v souvislosti se stále častějšími povodněmi ve Zlínském kraji. Proto navrhuji provést jejich nákup i v následujícím roce 2013, nicméně v počtu 5 ks, jelikož čerpadla, která jsou nyní k dispozici, mohou po určitou dobu bez problémů fungovat. V loňském roce byly po delší době dovybavovány některé kanceláře na stanicích, s čímž souvisí nákup kancelářských křesel a skříní. Pro následující roky se nepředpokládá nákup dalšího materiálu nutného pro vybavení kanceláří, proto jsem do návrhu na rok 2013 nezapojila pořízení tohoto dlouhodobého majetku. Dále byly loni nakoupeny hliníkové žebříky za celkovou částku 96 000 Kč, i za předpokladu poškození několika žebříků by pro bezproblémovou činnost zásahových jednotek mělo v roce 2013 stačit pořízení 2 ks čtyřdílných nastavovacích hliníkových žebříků.

Existují však také pomůcky a jiná vybavení, jejichž nákup nelze omezit. Mezi tyto pomůcky patří např. osvětlení, proudnice, a jiné vybavení, které musí být neustále v provozuschopném stavu a v dostatečném množství.

K ostatnímu stavebnímu a ubytovacímu materiálu, jehož nákup nebyl v tabulce podrobněji znázorněn, patří např. přetlakový ventil, sací koš, savice, kancelářské židle, postele, matrace, pracovní stoly, navigátory, různé regály, atd. Jedná se o menší finanční položky, které probíhají neustále a jejichž výši nelze přesně odhadnout, jelikož záleží na aktuální situaci a potřebách HZS Zlínského kraje. Pro orientační vyčíslení úspor v nákupu stavebního a ubytovacího materiálu pro rok 2013 ponechávám hodnotu těchto ostatních položek ve stejné výši, jako tomu bylo v roce 2011.

Na stavebním a ubytovacím materiálu by pro rok 2013 byla možná úspora v nákupu ve výši přibližně 1 003 tis. Kč, což v porovnání s rokem 2011 znamená snížení nákupu o 45%.

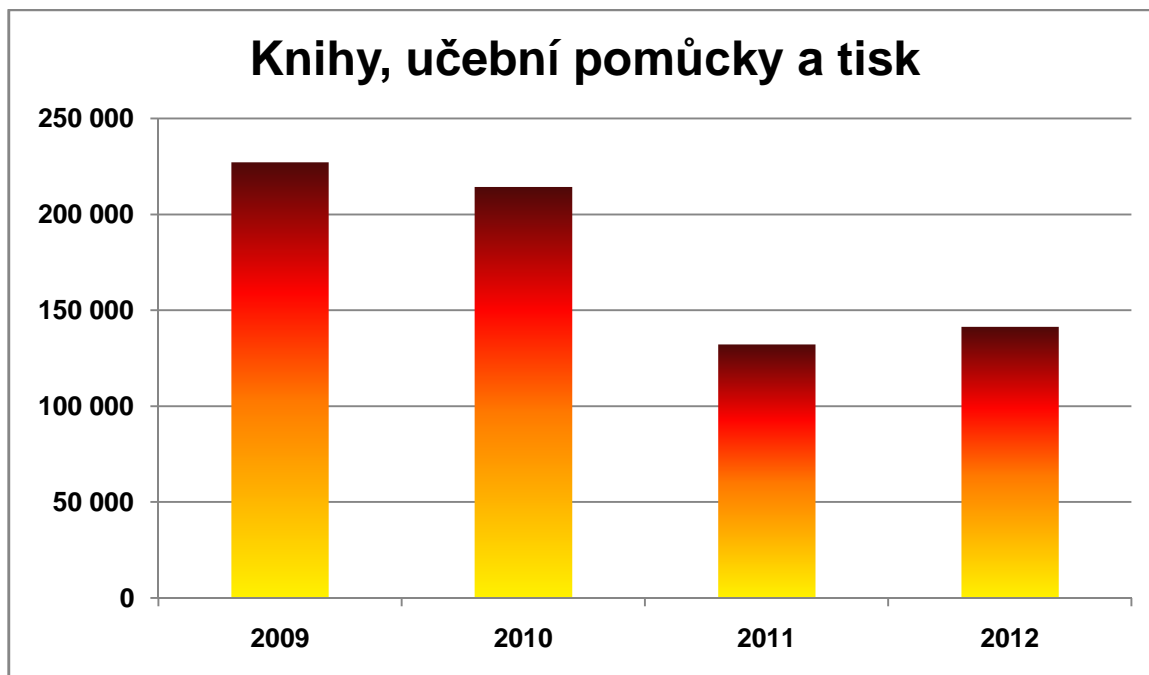
9.1.5 Knihy, učební pomůcky a tisk

Do rozpočtové položky knihy, učební pomůcky a tisk patří materiály, kterými se řídí pracovníci HZS Zlínského kraje, nebo které využívají ke svému vzdělávání.

Tabulka 19: Vývoj knih, učebních pomůcek a tisku od roku 2009
(vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)

v Kč	2009	2010	2011	2012
Knihy, učební pomůcky a tisk	227 175	214 403	140 525	141 500

Také knih, učebních pomůcek a tisku se dotkla úsporná opatření realizovaná v roce 2011. Vývoj čerpání prostředků na této položce je uveden v tabulce č. 19 či na obrázku níže.

Obrázek 16: Vývoj RP knihy, učební pomůcky a tisk v letech 2009-2012
(vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)

Přehledný vývoj čerpání finančních prostředků na knihy, učební pomůcky či tisk zachycuje obrázek č. 16. V roce 2009 a 2010 bylo čerpání prostředků u této položky velmi podobné, jelikož v roce 2010 byl pouze 7 tis. pokles oproti roku 2009. Naopak výrazná změna proběhla v roce následujícím (2011), kdy čerpání finančních prostředků na této položce kleslo o přibližně 35% - tedy o 73 878 Kč. Pro rok 2012 se předpokládá čerpání prostředků ve výši 141 500 Kč, což je nepatrně více než tomu bylo loni, nicméně i tato hodnota je pouze orientační a přesné čerpání finančních prostředků na této rozpočtové položce bude známo na konci roku 2012.

Tabulka 20: Návrh úspory v nákupu knih a tisku vycházející z roku 2011 (vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)

v Kč	2011	2013 (návrh)	úspora
knihy	2 693	3 000	-307
tisk	137 832	29 890	107 942
z toho:			
<i>112 časopis pro IZS</i>	7 800	7 800	0
<i>Čtvrtletník BOZP</i>	600	600	0
<i>Hasičské noviny</i>	600	600	0
<i>Právní rozhledy</i>	3 790	3 790	0
<i>Práce a mzda</i>	9 600	9 600	0
<i>Účetnictví</i>	1 500	1 500	0
<i>Hospodářské noviny</i>	6 000	6 000	0
Celkem	140 525	32 890	107 635

V roce 2011 HZS Zlínského kraje čerpal finanční prostředky na položce knih, učebních pomůcek a tisku v celkové výši 140 525 Kč. Nákup odborných knih zahrnuje např. knihy pro mzdové účetní, psycholožku, krajskou pokladnu, účetnictví, informatiky či právníky. Jedná se tedy o pomůcky pro práci zaměstnanců na daných pracovních pozicích, které je informují o novinkách, aktualizacích či změnách v legislativě a jsou pro jejich práci důležité. Proto navrhuji tyto odborné knihy kupovat i nadále. Dle čerpání v roce 2011 byly pořízeny knihy v hodnotě 2 693 Kč, pro rok 2013 doporučuji čerpání v podobné výši, z důvodu určité finanční rezervy projektu částku 3 000 Kč.

Jiná situace je u tisku, protože ten je odebírán ve výrazně větší míře, než je tomu u knih. V loňském roce bylo čerpáno téměř 138 tis. Kč pro účely nákupu tiskovin. Tisk sice slouží ke zvýšení informovanosti v nejrůznějších oblastech, nicméně nemůže tak jasně ovlivnit správně odvedenou práci zaměstnanců jako je tomu u odborných knih. O všech připravovaných změnách jsou pracovníci informováni prostřednictvím porad, videokonferencí či e-mailových zpráv. Pokud tedy dojde k další vlně úsporných opatření, menší nákup tiskovin neohrozí včasnou a efektivní informovanost zaměstnanců HZS Zlínského kraje. Navrhuji nákup pouze vybraného tisku, který je také uveden v tabulce č. 21, konkrétně je vhodné, aby organizace i nadále odebírala časopis 112 pro IZS, čtvrtletník BOZP, Hasičské noviny, Hospodářské noviny, dále časopis Účetnictví, Práce a mzda a Právní rozhledy. Omezení nákupu ostatních tiskovin jako např. Zlínského deníku, Mladé fronty či Slováckého deníku bude snesitelný pro činnost organizace.

V tabulce č. 20 jsou uvedeny ceny za tisk v roce 2011, pro účely projektového návrhu ponechávám ceny ve stejné výši, přestože se mohou příští rok mírně měnit, nicméně nepředpokládám výrazné zdražení. Dále je nutno podotknout, některé časopisy jsou odebírány vícero stanicemi v kraji.

Celkově při realizaci navržených úsporných opatření dojde ke snížení nákupu především tisku o 107 635 Kč, HZS Zlínského kraje postačí nakoupit knihy a tisk v hodnotě 32 890 Kč.

9.2 Časová, nákladová a riziková analýza

Navržené úspory na vybraných rozpočtových položkách s sebou mohou nést nebezpečí vzniku rizik, dalších nákladů nutných pro realizaci úsporných opatření, a také časové uskutečnění projektu může být odlišné u jednotlivých položek. Proto v projektu rozebírané rozpočtové položky podrobím časové, nákladové a rizikové analýze.

Tabulka 21: Časová, nákladová a riziková analýza projektu (vlastní zpracování)

Název RP	Navržená úspora	Čas	náklady	riziko
Ochranné pracovní pomůcky	886 061,1	5-7 měsíců	0 Kč	nedostatek při mimořádných událostech
Tuzemské a zahraniční pracovní cesty	149 362,0	5-7 měsíců	0 Kč	x
Výstrojní materiál	324 084,9	5-7 měsíců	0 Kč	x
Stavební a ubytovací materiál	1 002 854,0	5-7 měsíců	0 Kč	x
Knihy, učební pomůcky a tisk	107 635,0	5-7 měsíců	0 Kč	x
Celkem	2 469 997,0		0 Kč	

Tabulka č. 21 uvádí konkrétní výši navrhovaných úspor na daných rozpočtových položkách, také časovou realizaci projektového řešení, náklady s tím spojené a možná rizika. Čas potřebný k uskutečnění projektu předpokládám u všech analyzovaných rozpočtových položek v rozmezí 5-7 měsíců – to znamená, že pokud by v příštím roce byly ze strany generálního ředitelství požadovány další úspory v čerpání finančních prostředků a HZS Zlínského kraje by měl předložit možnosti vhodného snížení čerpání prostředků na jednotlivých položkách, je organizace schopna se dle tohoto návrhu do cca půl roku řídit. V tomto období by pravděpodobně tento návrh HZS Zlínského kraje poslal generálnímu ředitelství HZS ČR, které ho musí schválit a rozhodnout o celkové výši přidělovaného rozpočtu pro rok 2013. Náklady spojené s realizací projektovaného návrhu nejsou dle mého

názoru žádné, jelikož jde o úpravu, která omezí nakupování či čerpání na jednotlivých rozpočtových položkách, které by mělo být schváleno generálním ředitelstvím, a na základě tohoto rozhodnutí by se jí musela celá organizace řídit. Také úspory uskutečněné v roce 2011 s sebou nenesly žádné další dodatečné náklady, které souvisely s jejich realizací.

U ochranných pracovních pomůcek je vypočítaná úspora ve výši 886 061,1 Kč a pouze u této rozpočtové položky nacházím riziko, jelikož hrozí nebezpečí nedostatku ochranných pracovních pomůcek, zejména při vzniku mimořádných událostí. Nicméně tento nedostatek lze vyřešit žádostí o mimořádné přidělení finančních prostředků, přičemž tuto žádost schvaluje a finanční prostředky následně i přiděluje generální ředitelství HZS ČR. Stejně tomu bylo i v roce 2011, kdy organizace získala další prostředky z důvodu dlouhého a náročného zásahu v Chropyni, se kterým byly spojeny nejrůznější mimořádné výdaje včetně většího nákupu ochranných pracovních pomůcek.

U tuzemských a zahraničních pracovních cest, výstrojního materiálu, stavebního a ubytovacího materiálu, knih, učebních pomůcek a tisku nehrozí dle mého názoru žádná rizika, která by vyplývala ze snížení finančních prostředků na těchto položkách, nebo která by mohla ohrozit činnost organizace, akceschopnost jednotek, vybavenost zaměstnanců a budov. Pro pracovní/služební cesty je možná finanční úspora ve výši téměř 150 tis. Kč, výstrojní materiál lze nakoupit o cca 324 tis. Kč méně v porovnání s rokem 2011, na položce stavebního a ubytovacího materiálu je možné oproti loňskému roku realizovat nákup tohoto materiálu o více než 1 mil. Kč nižší a knihy, učební pomůcky a tisk je vypočítána úspora ve výši 107 635 Kč.

9.3 Výsledky návrhu řešení

Jelikož bude pokračovat trend ve snižování finančních prostředků na jednotlivých rozpočtových položkách a jejich realizace by proběhla v plné míře následující rok, promítnou se zpracované úspory již v rozpočtu příštího roku. Změnu v čerpání ostatních provozních výdajů zobrazuje následující tabulka č. 22.

Tabulka 22: Vliv navržených změn na rozpočet pro rok 2013 (vlastní zpracování)

v tis. Kč	2011	2012	2013
Příjmy celkem	49 274	49 398	49 398
Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté transfery celkem	660	660	660
Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti	48 614	48 738	48 738
z toho: pojistné na důchodové pojištění	43 212	43 322	43 322
pojistné na nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	5 402	5 416	5 416
Výdaje celkem	268 122	262 386	260 843
<u>Běžné výdaje celkem</u>	259 077	256 926	255 383
v tom: - Ostatní provozní výdaje	34 350	33 423	31 880
- Platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci	164 965	163 812	163 812
z toho: platy zaměstnanců celkem	161 357	161 747	161 747
ostatní platby za provedenou práci	3 608	2 065	2 065
- Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	55 261	55 434	55 434
- Převod fondu kulturních a sociálních potřeb	1 614	1 617	1 617
- Sociální dávky celkem	2 887	2 640	2 640
v tom: ostatní dávky	2 159	1 600	1 600
dávky nemocenské péče	728	1 040	1 040
<u>Výdaje na programy vedené v ISPROFIN celkem</u>	9 045	5 460	5 460
v tom: - Investiční výdaje celkem	9 045	4 975	4 975
- Neinvestiční výdaje vázané k IP celkem	0	485	485

V tabulce č. 22 je uveden rozpočet rozdělený na příjmy a výdaje HZS Zlínského kraje. Rok 2011 ukazuje skutečnou výši čerpání finančních prostředků na jednotlivých skupinách, rok 2012 je pouze orientační, protože během roku může dojít k mimořádným situacím, na základě nichž generální ředitelství může uvolnit další finanční prostředky HZS Zlínského kraje.

Při návrhu změn na jednotlivých rozpočtových položkách jsem vycházela ze skutečného čerpání v loňském roce, proto úspora u ostatních provozních výdajů je porovnávána s

rokem 2011. Aby ale promítnutí změn v rozpočtu na rok 2013 bylo reálnější, ponechala jsem ostatní hlavní skupiny v tabulce rozpočtu ve stejné výši jako je předpoklad pro rok 2012.

Ostatní provozní výdaje by se dle mého návrhu v porovnání s rokem 2011 snížily v příštím roce o 7,2%, pro rok 2012 se ale už předpokládá snížení provozních výdajů na 33 423 tis. Kč, proto ve srovnání s rokem 2012 se úspora pohybuje kolem 5%.

Projektované řešení splnilo stanovený cíl 5% úspory na položce ostatních provozních výdajů, v porovnání s rokem 2011 bylo dokonce dosaženo úspory 7,2%. Návrh řešení na položkách ochranných pracovních cest, tuzemských a zahraničních pracovních cest, výstrojního materiálu, stavebního a ubytovacího materiálu, knih, učebních pomůcek a tisku bude předložen vedení HZS Zlínského kraje.

ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce bylo vypracovat projekt návrhu změn vybraných rozpočtových položek pro úspory v hospodaření HZS Zlínského kraje a zároveň neohrozit akceschopnost organizace.

V teoretické části jsem se zaměřila nejprve na veřejnou ekonomii, na to navazuje kapitola orientující se na veřejnou správu, další část je věnována rozpočtu, rozpočtové skladbě, a také státnímu rozpočtu. Další část rozebírá ochranu obyvatelstva a v krátkosti jsem také popsala marketingový výzkum se zaměřením na strukturovaný rozhovor.

V praktické části je charakterizován HZS Zlínského kraje a jeho členění. Samotná analytická část se skládá ze dvou částí. V první je uvedeno více druhů rozdělení rozpočtových položek a analyzován současný stav hospodaření v organizaci a přípravy na rok 2012. Zde jsem se zaměřila na vývoj rozpočtu i na úspory, které proběhly v roce 2011. Druhá část se věnuje vyhodnocení strukturovaného rozhovoru, který jsem zvolila z důvodu nalezení vhodných rozpočtových položek, u nichž by se dala v budoucnu realizovat další úsporná opatření. Strukturovaný rozhovor jsem provedla s celkem pěti vedoucími pracovníky HZS Zlínského kraje, kteří přicházejí denně do styku s rozpočtem a rozhodují o všech zásadních změnách týkajících se rozpočtových položek. Z vyhodnocení strukturovaného rozhovoru vyplynulo, že při případné nutnosti realizace úsporných opatření se jako nejvhodnější jeví položky ochranné pracovní pomůcky, výstrojní materiál, tuzemské a zahraniční služební cesty, stavební a ubytovací materiál a knihy, učební pomůcky a tisk.

Projektové řešení bylo zaměřeno na jednotlivé vybrané rozpočtové položky a na nalezení co možná největších úspor při zachování akceschopnosti organizace, dostatečné vybavenosti zaměstnanců a samozřejmě nesmělo dojít k ohrožení chodu HZS Zlínského kraje.

Navrhuji omezit nákupy ochranných pracovních pomůcek, konkrétně třívrstvého oděvu, pracovního stejnokroje, zásahových rukavic, zásahových přileb a jiných. Tím by za předpokladu stejných cen jaké byly v loňském roce, došlo k úspoře ve výši 886 tis. Kč v porovnání s nákupy těchto pomůcek v roce 2011. Ke zlepšení hospodaření by dle mého názoru mohlo dojít u pracovních cest, přestože totiž organizace využívá videokonference, dle vývoje této rozpočtové položky nejsou pracovní cesty prozatím výrazněji omezovány. Proto navrhuji snížení tuzemských pracovních cest o 20% a zahraniční cesty mohou být zrušeny úplně, nedojde tím k ohrožení dostatečné informovanosti zaměstnanců, ale bude pouze omezena účast na různých akcích HZS Zlínského kraje. U položky výstrojního materiálu

lu jsem vycházela z přidělovaných bodů příslušníkům, které navrhuji snížit o 25%, a tím se také sníží nákupy tohoto materiálu o přibližně 324 tis. Kč. Čerpání finančních prostředků na položce stavebního a ubytovacího materiálu dle nákupů v roce 2011 navrhuji omezit o více než 1 mil. Kč. Významně se na této velké úspoře podepsalo pořízení šatních skříněk pro hasiče, které není třeba v budoucnu opakovat. Také čerpadla jsou na jednotlivých stanicích v kraji k dispozici v dostatečném množství, proto jsem při návrhu na rok 2013 doporučila jejich nákup v množství 5 ks. Poslední analyzovanou položkou byla položka knihy, učební pomůcky a tisk. Zde může být zrealizována úspora dokonce ve výši 74% oproti roku 2011, aniž by došlo k rapidnímu snížení informovanosti zaměstnanců HZS Zlínského kraje.

Cíl, který byl stanoven ve výši 5% úspory na položce ostatních provozních výdajů oproti roku 2011, byl splněn. Dokonce se podařilo uspořit o více než 2% více, celkem tedy suma úspor dosáhla výše 2 470 tis. Kč.

V následujících letech bude muset organizace v úsporných opatřeních pokračovat. Projektované úspory na vybraných rozpočtových položkách budou v rámci ostatních provozních výdajů znamenat snížení čerpání finančních prostředků o 7,2% ve srovnání s rokem 2011. Jestliže bude třeba provést větší snížení výdajů, bude pravděpodobně nezbytné snížit i mzdy a jiné výdaje a tento krok už bude spojen s mnoha dalšími riziky – riziko zvýšení fluktuace zaměstnanců, riziko prodloužení dojezdových časů na zásah, riziko snížení akceschopnosti jednotek, aj. Proto pevně věřím, že k realizaci takto rozsáhlých úsporných opatření nebude muset dojít. Zvýšily by se tím totiž škody a ztráty na majetku občanů a s tím související ztráty na životech.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY**MONOGRAFIE**

- BAILEY, S. J. *Veřejný sektor: Teorie, politika a praxe*. Praha: Eurolex Bohemia, 2004. ISBN 80-86432-61-0.
- BOUČKOVÁ, J. *Marketing*. Praha: C. H. Beck, 2003. ISBN 80-7179-577-1.
- DENHARDT, R.B. a J.V. DENHARDT. *Public Administration: AnActionOrientation*. sixth edition. Wadsworth: CengageLearning, 2009. ISBN 978-0-495-50282-1.
- ERNEKER, J., M. KRYBUSOVÁ a L. PÁNA. *Systémové aspekty veřejné správy*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2011. ISBN 978-80-86708-98-0.
- HANUŠKA, Z. *Organizace jednotek požární ochrany*. 2. aktualizované vydání. Ostrava: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2008. ISBN 978-80-7385-035-7.
- HORIZINKOVÁ, E. a V. NOVOTNÝ. *Základy organizace veřejné správy v ČR*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, 234 s. ISBN 978-807-3800-963.
- KÁŇA, P. *Základy veřejné správy: Vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol*. 3. doplněné a přepracované vydání. Ostrava: Montanex, 2010. ISBN 978-80-7225-319-7.
- KINŠT, J. a J. PAROUBEK. *Rozpočtová skladba v roce 2010 a praktické příklady: Publikace pro pracovníky orgánů státní správy, obcí, krajů a jejich organizačních složek*. 3. vydání. Olomouc: ANAG, 2009. ISBN 978-80-7263-556-6.
- KOTLER, P. *Marketing management*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007, 788 s. ISBN 978-80-247-1359-5.
- KOZEL, R., L. MYNÁŘOVÁ a H. SVOBODOVÁ. *Moderní metody a techniky marketingového výzkumu*. Praha: GradaPublishing, 2011. ISBN 978-80-247-3527-6.
- LAJTKEPOVÁ, E. *Veřejné finance*. Brno: Akademické nakladatelství Cerm, x2007. ISBN 978-80-7204-495-5.
- MAITLAND, I. *Rozpočetnictví pro nefinanční manažery*. Praha: Management Press, 1998. ISBN 80-85943-77-8.
- MALÝ, V. *Marketingový výzkum: Teorie a praxe*. Praha: Oeconomica, 2008. ISBN 978-80-245-1326-3.

- OCHRANA, F. *Veřejný sektor a efektivní rozhodování*. Vyd. 1. Praha: Management Press, 2001, 246 s. ISBN 80-726-1018-X.
- OPLETALOVÁ, A. a I. SVOBODA. *Veřejná správa a finance: Vybrané kapitoly*. Ostrava: KeyPublishing, 2007. ISBN 978-80-87071-33-5.
- OTRUSINOVÁ, M. *Hospodaření nepodnikatelských organizací: Studijní pomůcka pro distanční studium*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2009. ISBN 978-80-7318-789-7.
- PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4.
- PEKOVÁ, J. *Veřejné finance: Úvod do problematiky*. 3. přepracované vydání. Praha: Aspi, 2005. ISBN 80-7357-049-1.
- PEKOVÁ, J., J. PILNÝ a M. JETMAR. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. přepracované vydání. Praha: Aspi, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.
- POPESKO, B., E. JIRČÍKOVÁ a P. ŠKODÁKOVÁ. *Manažerské účetnictví*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2008. ISBN 978-80-7318-702-6.
- REKTOŘÍK, J. *Ekonomika a řízení odvětví veřejného sektoru*. Praha: Ekopress, 2002. ISBN 80-86119-60-2.
- REKTOŘÍK, J. *Krizový management ve veřejné správě: Teorie a praxe*. Praha: Ekopress, 2004. ISBN 80-86119-83-1.
- REKTOŘÍK, J. *Organizace neziskového sektoru: Základy ekonomiky, teorie a řízení*. 2. aktualizované vydání. Praha: Ekopress, 2007. ISBN 978-80-86929-25-5.
- SCHIFFER, V. *Vnitřní kontrolní systém: Významný nástroj ochrany majetku a hospodaření účetních jednotek*. Praha: Aspi, 2009. ISBN 978-80-7357-436-9.
- SAMUELSON, P. A. a W. D. NORDHAUS. *Ekonomie: 18. vydání*. Vyd. 1. Praha: NS Svoboda, 2007, 775 s. ISBN 978-80-205-0590-3.
- SVOBODA, I. a K. SCHELLE. *Základy organizace veřejné správy*. Ostrava: KeyPublishing, 2006. ISBN 80-239-8011-4.
- TETŘEVOVÁ, L. *Veřejná ekonomie*. Příbram: Professional publishing, 2008. ISBN 978-80-86946-79-5.

INTERNETOVÉ ZDROJE

Integrovaný záchranný systém. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. 2010 [cit. 2012-02-02]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/integrovaný-zachranny-system.aspx>

Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje [online]. 2008 [cit. 2012-04-25]. Dostupné z: <http://hzs-zlkraje.cz/>

Státní požární dozor: Výkon státního požárního dozoru. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [online]. 2010 [cit. 2012-02-02]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/vykon-statniho-pozarniho-dozoru-702198.aspx>

Zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému, ve znění pozdějších předpisů. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239>

OSTATNÍ ZDROJE

Interní zdroje firmy

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Aj.	A jiné
Atd.	A tak dále
BOZP	Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
Č.	číslo
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
DPH	Daň z přidané hodnoty
EPS	Elektrická požární signalizace
EU	Evropská unie
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
HZS	Hasičský záchranný sbor
IP	Investiční položka
ISPROFIN	Systém sloužící k vedení investičních programů
IZS	Integrovaný záchranný systém
Kč	Korun
Ks	Kus
Kupř.	Kupříkladu
LOP	Léčebný ozdravný pobyt
MF	Ministerstvo financí
Mil.	Milion
Např.	Například
Obr.	Obrázek
OPV	Ostatní provozní výdaje
PC	Počítač
PHM	Pohonné hmoty

PO	Požární ochrana
Příp.	Případně
Popř.	Popřípadě
PS I	Pracovní stejnokroj I
PS II	Pracovní stejnokroj II
R.	Rok
R1	Rozpočtová položka
RP	Rozpočtová položka
S.	Strana
Sb.	Sbírka
SDH	Sbor dobrovolných hasičů
ST	Norma stejnokrojová tuzemsko
STM	Norma stejnokrojová tuzemsko určená pro muže
STŽ	Norma stejnokrojová tuzemsko určená pro muže
TFA	Závod o nejtvrďšího hasiče (Toughest Firefighter Alive)
Tis.	Tisíc
Tj.	To je
Tzn.	To znamená
Tzv.	Tak zvané
VPS	Všeobecná pokladní správa
Zák.	Zákon

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1: Vztah disciplín veřejné ekonomie (Tetřevová, 2008, s. 13)</i>	12
<i>Obrázek 2: Členění národního hospodářství dle principu financování (Rektořík, 2007, s. 13)</i>	14
<i>Obrázek 3: Rozpočtová soustava (Lajtkepová, 2007, s. 17)</i>	21
<i>Obrázek 4: Rozpočtová soustava v ČR (Opletalová, 2007, s. 29)</i>	23
<i>Obrázek 5: Logo HZS ČR (zdroje firmy)</i>	42
<i>Obrázek 6: Proces přidělení rozpočtu HZS Zlínského kraje (vlastní zpracování)</i>	50
<i>Obrázek 7: Názory na výši přidělovaného rozpočtu (vlastní zpracování)</i>	62
<i>Obrázek 8: Hlavní výdaje, u nichž by byla možná další úspora (vlastní zpracování)</i>	63
<i>Obrázek 9: Názory na možné anulování rozpočtových položek (vlastní zpracování)</i>	64
<i>Obrázek 10: Průměrná váha dle zvoleného pořadí RP (vlastní zpracování)</i>	66
<i>Obrázek 11: Další možnosti úspor (vlastní zpracování)</i>	67
<i>Obrázek 12: Vývoj RP ochranné pracovní pomůcky v letech 2009-2012 (vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)</i>	70
<i>Obrázek 13: Vývoj RP tuzemské a zahraniční pracovní cesty (vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)</i>	75
<i>Obrázek 14: Vývoj RP výstrojní materiál v letech 2009-2012 (vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)</i>	77
<i>Obrázek 15: Vývoj RP stavební a ubytovací materiál v letech 2009-2012 (vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)</i>	82
<i>Obrázek 16: Vývoj RP knihy, učební pomůcky a tisk v letech 2009-2012 (vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)</i>	85

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Linka tísňového volání (Rektořík, 2004, s. 119)	33
Tabulka 2: Rozpočet s rozdělením na příjmy a výdaje HZS Zlínského kraje v letech 2009 – 2012 (vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)	53
Tabulka 3: Rozpočtové položky výdajů, u kterých měla být dle návrhu realizována úspora pro r. 2011 (vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy).....	58
Tabulka 4: Konečná úspora v oblasti ostatních provozních výdajů pro r. 2011 (vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)	59
Tabulka 5: Přidělení váhy zvolenému pořadí rozpočtových položek (vlastní zpracování)	65
Tabulka 6: Průměrná váha u zvoleného pořadí RP (vlastní zpracování).....	66
Tabulka 7: Odhad úspory na jednotlivých RP (vlastní zpracování)	69
Tabulka 8: Vývoj ochranných pracovních pomůcek od roku 2009 (vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)	70
Tabulka 9: Návrh úspory v nákupu ochranných pracovních pomůcek vycházející z roku 2011 (vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy).....	72
Tabulka 10: Stav vybraných ochranných pracovních pomůcek na skladě a předpoklad nákupu pro rok 2013 na základě průměrné spotřeby (vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)	74
Tabulka 11: Vývoj tuzemských a zahraničních pracovních cest od roku 2009 (vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)	75
Tabulka 12: Návrh úspory na položce pracovní cesty vycházející z roku 2011 (vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)	75
Tabulka 13: Vývoj výstrojního materiálu od roku 2009 (vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)	77
Tabulka 14: Přehled náležitostí po dobu trvání služebního poměru (vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)	78
Tabulka 15: Návrh na snížení přidělovaných bodů (vlastní zpracování)	79
Tabulka 16: Návrh úspory v nákupu výstrojního materiálu vycházející z roku 2011 (vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)	80
Tabulka 17: Vývoj stavebního a ubytovacího materiálu od roku 2009 (vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)	82

Tabulka 18: Návrh úspory v nákupu stavebního a ubytovacího materiálu vycházející z roku 2011 (vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy).....	83
Tabulka 19: Vývoj knih, učebních pomůcek a tisku od roku 2009 (vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy)	84
Tabulka 20: Návrh úspory v nákupu knih a tisku vycházející z roku 2011 (vlastní zpracování dle interních zdrojů firmy).....	86
Tabulka 21: Časová, nákladová a riziková analýza projektu (vlastní zpracování).....	87
Tabulka 22: Vliv navržených změn na rozpočet pro rok 2013 (vlastní zpracování).....	89

SEZNAM PŘÍLOH

P I Organizační struktura HZS Zlínského kraje

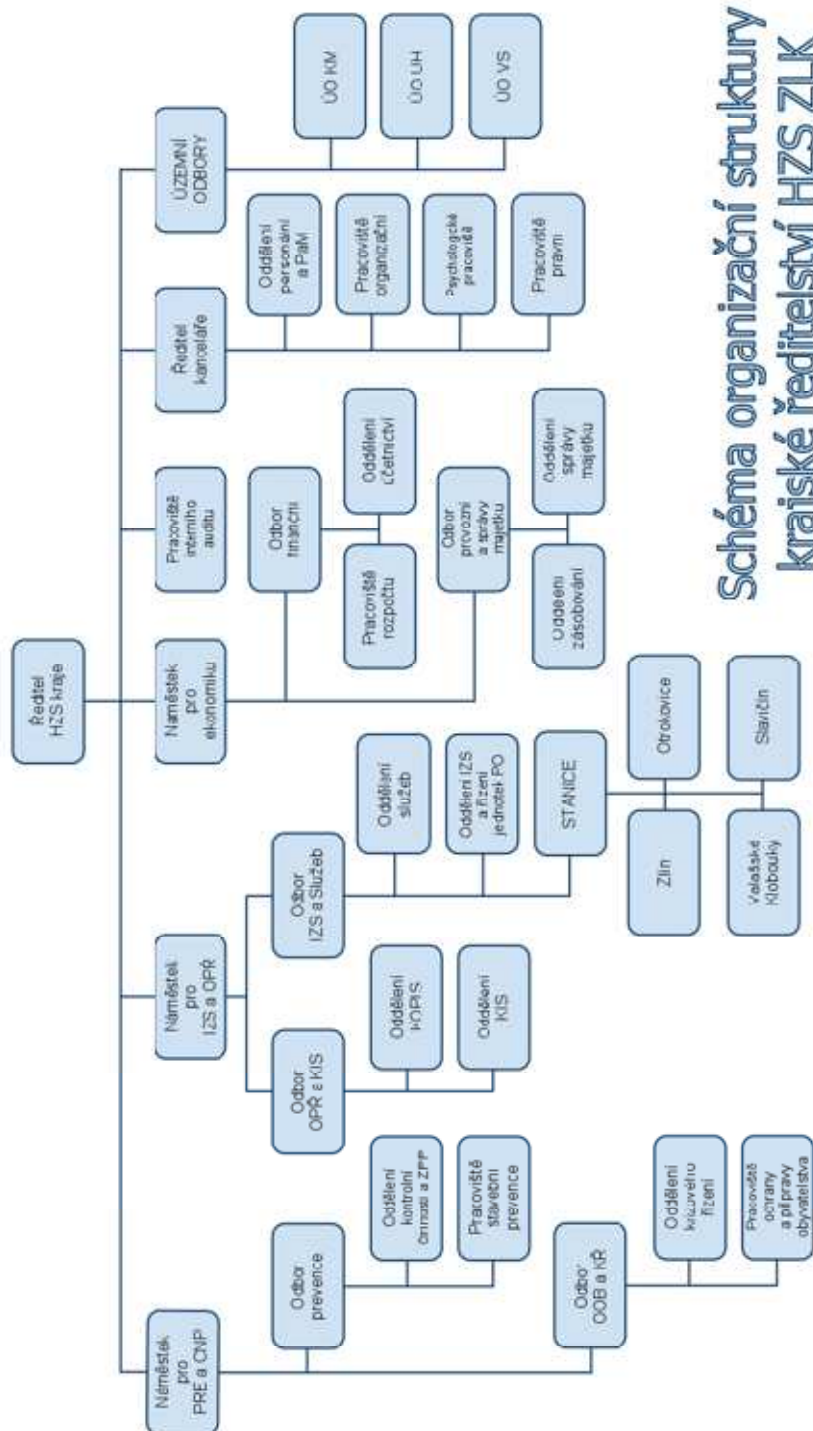
P II Strukturovaný rozhovor

P III Seznam ochranných pracovních pomůcek výjezdového hasiče

P IV Formulář protokolu o poškození či ztrátě ochranného prostředku

P V Formulář nárokového listu příslušníka

PŘÍLOHA PI: ORGANIZAČNÍ STRUKTURA HZS ZLÍNSKÉHO KRAJE

**Schéma organizační struktury
krajské ředitelství HZS ZLK**

PŘÍLOHA P II: STRUKTUROVANÝ ROZHOVOR

- 1) Jaký je Váš názor na výši přidělovaného rozpočtu HZS Zlínského kraje (označte jednu možnost)?

dostačující

nedostačující

- 2) Na jakých hlavních výdajích by bylo dle Vašeho názoru možné dosáhnout při dalších nutných úsporách snížení finančních prostředků (označte jednu možnost)?

investice

provozní výdaje

mzdy

- 3) a) Myslíte si, že by při dalších nutných úsporách mohlo dojít až k úplnému anulování některých rozpočtových položek?

ano

ne

b) Pokud ano, o které se může jednat?

- 4) Seřadte následující položky ostatních provozních výdajů, u kterých by dle Vašeho názoru mohlo dojít k dalším finančním úsporám (1 – největší možná úspora, 10 – nejmenší možná úspora)?

potraviny

ochranné pracovní pomůcky

léky

knihy, učební pomůcky a tisk

tuzemské pracovní cesty

zahraniční pracovní cesty

projekty

stavební, ubytovací materiál

výstrojní materiál

- 5) Napadá Vás další možnost úspor v již tak zkráceném rozpočtu?

ano

ne

PŘÍLOHA P III: SEZNAM OCHRANNÝCH PRACOVNÍCH POMŮCEK VÝJEZDOVÉHO HASIČE

Název OPP
rukavice ochranné proti mechanickým rizikům
kukla nehořlavá ochranná
Zátýlník
oděv zásahový PS II komplet
čepice pletená
obuv zásahová pro hasiče
rukavice ochranné pro hasiče
kabát ochranný pracovní teplý
montérky
kabát vícevrstvý zásahový pro hasiče
kalhoty PS II
kalhoty vícevrstvé zásahové pro hasiče
vak (taška) na uložení OPP
polobotka pracovní
souprava ložní
čepice PS II
přilba ochranná pro hasiče
oděv nehořlavý podvlékací pod zásahový oděv
obuv pro práci ve vodě

PŘÍLOHA P IV: FORMULÁŘ PROTOKOLU O POŠKOZENÍ ČI ZTRÁTĚ OCHRANNÉHO PROSTŘEDKU

Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje
Přílucká 213, 760 01 Zlín

PROTOKOL

o poškození/ztrátě* ochranného prostředku (OP)

hodnost, jméno, příjmení, titul:

osobní evidenční číslo:..... datum narození:.....

Pracoviště (stanice, úsek KŘ, oddělení):

Název poškozeného, zničeného* OP:

Specifikace poškození OP pro vydání nového OP, popř. opravu (zdůvodnění poškození):

Datum:..... Podpis zaměstnance

Souhlasím s výměnou, opravou* Podpis služebního funkcionáře:.....

Vyřízení škodní události:

Výměna za nový, funkční OP ze skladu: ano - ne

Převzato do opravy dne: Výdej ze skladu dne:.....

Jiné řešení:

.....

V.....dne..... Podpis skladníka:

Vyjádření vyřazovací a likvidační komise:

V Dne: Podpis:

*nehodící se škrtněte

PŘÍLOHA P V: FORMULÁŘ NÁROKOVÉHO LISTU PŘÍSLUŠNÍKA

Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje, Přílucká 213, 760 01 Zlín NÁROKOVÝ LIST - výstrojní součástky na rok 2012

*Jméno, jméno:

Osobní číslo:

*S:

Směna:

*Ved bodů z minulého roku:

Krácení

Výstr. kategorie:

bodů:

Počet bodů celkem:

	název výstrojní součástky	bodová hodnota	velikost	počet kusů/párů	počet bodů
Pracovní stejnokroj I – příslušníci STM					
<i>Povinná výbava</i>					
1	Čepice se štítkem	450			
2	Sako tmavomodré	1800			
3	Kalhoty šedomodré	850			
4	Kalhoty tmavomodré	850			
5	Vázanka pro muže	290			
6	Spona do vázanky pro muže z/s	110			
7	Košile modrá s dlouhými rukávy	500			
8	Košile modrá s krátkými rukávy	470			
9	Košile bílá s dlouhým rukávem	350			
10	Stejnokrojový plášť s vložkou (parka) –vynášečí doba do 31.12.2015	2300			
11	Parka HZS ČR	2800			
12	Domovenka na suchý zip (Parka)	25			
13	Pulovr s dlouhými rukávy	1100			
14	Ponožky modré	30			
15	Triko šedé s dlouhými rukávy	120			
16	Triko šedé s krátkými rukávy	100			
17	Polobotky černé	900			
18	Obuv kotníčková universální	1100			
19	Úchytka na odznak s identifikačním číslem	20			
20	Identifikační číslo v textilním provedení	30			
21	Hodnostní označení vyšívané na suchý zip	20			
<i>Doplňující součástky</i>					
1	Lodička	250			
2	Čepice zimní - ušanka	660			
3	Košile bílá s krátkými rukávy	450			
4	Bunda do pasu s vložkou	2200			
5	Pulovr bez rukávu	550			
6	Šála	130			
7	Ponožky do zášahové obuvi	100			
8	Stejnokrojový plášť universální	4100			
9	Cestovní obal na stejnokroj	2500			
10	Navlékací nárameníky-vyšívané hodn.ozn.	200			
11	Navlékací nárameníky –vyšívané hodn.ozn.-bunda, parka	200			
12	Rukavice kožené černé	400			
13	Ozdobná šňůra zlatavá	850			
14	Ozdobná šňůra stříbřitá	900			
15	Ponožky modré stejnokrojové s lycrou Ag -832 (LP)	100			
16	Polobotky letní perforované	900			
17	Obuv zimní	1300			
18	Polobotky společenské manager	1200			
19	Polobotky AIRPOWER C1 (DEVA F-M)	2652			
20	Stélka „climatec“ (GRUNA)	80			
21	Triko seamless bez rukávu-bílé-913 (LP)	750			
22	Triko seamless krátké rukávy-bílé-914 (LP)	770			